

ČASOPIS RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI ČSL. V PRAZE

Ročník VII.—VIII.

1935—1936.

Číslo 3.—4.

PhDr. Adolf Lud. Krejčík:

O rodopisné názvosloví.

(Náměty k diskusi.)

(Dokončení.

Schematický obraz stromu stupňů v krevního přátelství, jak jej podává připojená tabulka, ukazuje nám rozrod obou známých prarodičů (die Stammeltern) se strany mužské (po meči) i ženské (po přeslici neb po vřeteně), a to po (heraldicky) pravé straně krevního přátele otcovy, po otci neb po meči (agnati, adnati, die [Bluts] verwandten von väterlicher Seite), po levé (heraldicky) straně krevního přátele po mateři, po přeslici nebo po vřeteně (cognati, die [Bluts] verwandten von mütterlicher Seite).

Střední sloupec našeho schematu, tučně orámované čtverce, dodává nám hlavní neb přímou řadu či linii (linea recta, die gerade Linie) rodu od prarodičů až do dětí podvnuků a podvnuček, neboli stupně krevního přátelstva (gradus, der Verwandtschaftsgrad), kteréžto stupně v přímé řadě nazýváme koleny (generatio, die Zeugung), užívajíce slova stupeň pro označení vzdálenosti či blízkosti dvou osob pokrevního přátelstva a příbuzenstva v řadách neb liniích přímé a pobočných. Řada přímá, jsouc čtena zdola nahoru, slove vstupující neb vzestupná (linea recta ascendens, superior, die gerade aufsteigende oder obere Linie), kdežto je-li čtena zhora dolů, nazývá se řada či linie sstupující nebo sestupná (linea recta descendens, inferior, die gerade absteigende oder untere Linie). Každý kmen, t. j. kterýkoli pár rodičů v přímé linii neb řadě, zplodí-li více než jednoho potomka, dává vzniknouti řadám či liniím pobočným (linea obliqua, linea collateralis, linea ex transverso, linea a latere, die Seiten-, Nebenlinie), které vytvoří větve rodu. Větve při větším počtu potomků rozrodí se v haluze a tyto, je-li potomků více než jeden, v ratolesti.

Členy řady, linie vstupující čili vzestupné nazýváme předky (ascendentes, cognatio superior, maiores, die Vorfahren), členy řady sstupující nebo sestupné potomky (descendentes, cognatio inferior,

die Nachkommen, die Nachkommenschaft), členy řad pobočných pak *pobočníky* (*collaterales, cognatio ex transverso, cognatio a latere*). Posloupnost pobočníků jest základem pro výpočet stupňů krevního přátelství i příbuzenství v *pořadích sudých a lichých, rovných* nebo *nerovných* (*linea aequalis, linea inaequalis*).

Na schematu stromu stupňů krevního přátelství založeny jsou rodopisné obrazce *vývodu* (die Ahnentafel) i *rozrodu* (die Stammtafel), do nichž skupíme jednotlivé příslušníky rodu, pokrevné i jejich příbuzné, o nichž třeba tu podrobněji promluviti, chceme-li se v našem rodopise dohodnouti o pevné názvosloví pro členy rodu a jejich příbuzné.

Jaké názvy máme pro členy rodiny a rodu v češtině? Postačí nám tyto názvy pro potřeby rodopisné? Není snad třeba vytvořiti některé názvy nové? O odpověď na tyto otázky chceme se pokusiti v dalších vývodech.¹⁾

*

1) Prameny a pomůckami pro naše vývody jsou:

FLAJŠHANS Václav: *Klaret a jeho družina*, v »Sbírce pramenů k poznání literárního života v Čechách, na Moravě a v Slezsku«, skupina I., řada I., čís. 1, sv. 1—2, Praha 1926—1928.

FRIEDBERG Emil: *Corpus iuris canonici*, I. Lipsko, Tauchnitz, 1922; str. 1427—1436 Johannis ANDREAE: *Declaratio arboris consanguinitatis et affinitatis*.

GEBAUER Jan: *Slovník staročešský*, I.—II., Praha 1903, 1916.

MIGNE J. P.: *Patrologiae cursus completus*, series secunda, tom. LXXXII. (Parisii 1850, str. 353—360: Liber IX. cap. V.: »De affinitatibus et gradibus«.)

HULAKOVSKÝ Jan M.: *Přátelstvo pokrevné i příbuzné co obecný rodopis představené ku prospěchu soudních i politických úřadů atd.* Rukopis III F 18 knihovny Národního musea v Praze.

JUNGMANN Josef: *Slovník česko-německý* I.—V., Praha 1835—1839.

KOLÁŘ Martin-SEDLÁČEK August: *Českomoravská heraldika*, I.—II., Praha 1902—1925.

z KOLDINA Pavel Krystyan: *Práva městská království Českého a markrabství Moravského*, vyd. Josef JIREČEK, Praha 1876.

KOMENSKÝ Jan Amos: *Janua linguarum reserata*, čl. 54. a 56.

» : *Orbis pictus či svět v obrazích*, vyd. Josef CHMELA, Hradec Králové 1833, str. 344 nn., čl. CXX: O kmennu rodovém.

KOTT Frant. Št.: *Česko-německý slovník grammaticko-fraseologický* I.—VII., Praha 1878—1893.

z LICKA Brikci: *Práva městská*, vyd. Josef a Hermenegild JIREČKOVÉ, Praha 1880.

LORENZ Ottakar: *Lehrbuch der gesammten wissenschaftlichen Genealogie* Berlin 1898.

MIKLOSICH Fr.: *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*, Vindobona 1862—1864.

ROUČEK František: *Československý obecný zákoník občanský a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi*, část 1. a 2., Praha 1926.

SEDLÁČEK August: *Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechů a Moravanů*, ve »Věstníku Král. české společnosti nauk«, tř. fil. histor. 1914.

Slovník. Příruční jazyka českého, vyd. III. třída České akademie věd a umění, Praha 1935—1937.

Z dosavadních názvů, jmen podstatných i přídavných, pro členy *rodiiny* (parentela, familia, die Familie) užívá rodopis těchto: *rodič* (staročeské ródcě), *roditel* (generator, genitor, parens, procreator, der Erzeuger); *rodice*, *rodička*, *roditelka* (genitrix, enixa, puerpera, die Gebärenderin, die Gebärende); *rodiče* (parentes, die Eltern); *děti* nebo *dítky* (liberi, die Kinder); *syn* (filius, der Sohn) a *dcerá* (filia, die Tochter) — s příslušnými zdrobnělinami (deminutiva) jako *dítko*, *dělátko*, *děčko*, *synáček*, *syneček*, *synek*, *dcerka*, *dceruška*, *dcerunka*, a pod.

Rodiče jsou dětem *otcem* (pater, der Vater) a *matkou* (mater, die Mutter), *děti* jsou si *sourozenci* (agnati, cognati, die Geschwister), *bratry* (frater, der Bruder) a *sestrami* (soror, die Schwester). Příslušná deminutiva a hypokoristiky jsou: *táta*, *tatiček*, *tatínek*, *máma*, *mamička*, *matička*, *matinka*, *báta*, *bratříček*, *brach*, *bracháč*, *bráček*, *bracháček*, *brachánek*, *brachátko*, *sestřice*, *sestříčka*.

Právní poměr členů rodiny vyjádřen jest *manželstvím* (coniugium, connubium, matrimonium, die Ehe) a názvy, podle nichž jest otec *manželem*, *mužem*, *chotěm* (maritus, coniunx, der Gemahl, der Gatte, der Mann), matka *manželkou*, *ženou*, *chotí* (coniunx, marita, uxoris, die Gemahlin, die Gattin, das Eheweib, die Ehefrau).

Dítky, narozené z téhož manželství rodičů, nazýváme *dětmi vlastními*, *rodnými*, též *plnorodnými* (consanguinei, bilaterales, ex utroque parente coniuncti, germani, leibliche Kinder) a o těchto rodičích mluvíme jako o *vlastních rodičích*. Vstupují-li *vdovec* (viduus, der Wittwer) nebo *vdova* (vidua, die Wittwe), kteří již v předchozím manželství měli děti, do nového manželství, přivádějí s sebou své vlastní děti, které však druhému manželi jsou *dětmi nevlastními*, *pastorními* (comprivigni, privigni, Stiefkinder), *pastorky* (privignus, der Stiefsohn) a *pastorkyněmi* (privigna, die Stieftochter). Nevlastním dětem jest manžel *otčinem* (vitricus, der Stiefvater), manželka *mačechou* (noverca, die Stiefmutter). *Nevlastní bratry* nazýváme starým českým jménem »*batěk*«, *nevlastní sestry* »*batice*«. Jinak nazýváme nevlastní dítky též *polovičními* (unilaterales, ex uno parente coniuncti, semifrater, semisoror, der Halbbruder, die Halbschwester), a to buď *polovičními po otci*, mají-li s vlastními dětmi společného otce (consanguinei), nebo *polovičními po mateři*, též *pobřišnými* neb *životními* (uterini), pokud jsou zrozeny z téže matky.

VANČURA Josef: *Úvod do studia soukromého práva římského*, Praha 1923.

VÁŠA Pavel a Fr. TRÁVNÍČEK: *Slovník jazyka českého pravopisný kulturní a fraseologický*, Praha 1934—1937.

z VELESLAVÍNA Daniel Adam: *Nomenclator quadrilinguis*, Praha 1598.
» » » *Silva quadrilinguis vocabulorum et phrasium bohemicae, latineae, graecae et germanicae linguae*, Praha 1598.
ze VŠEHRD Viktorín Kornelius: *Knihy devatery o právích a súdielech i o dskách země České*, vyd. V. HANKA, Praha 1841.

Dítky rodičů, oddaných v řádne manželství, služí zákoně, manželské, řádně *zplozené* (legitimi, chelich), dítky, zplozené mimo zákonné manželství, nazýváme *přirozenými* (naturales), nezákonnými, nepravými, neřádně *zplozenými* (illegitimi, unehelich), *sebranci* (spurius, favonius, nothus), *levobočky* (de sinistro latere natus) nebo *bastardy*; naši předkové v hrubší řeči zvali je též *pancharty*, *parchanty*, *z kurvy syny a dcerami* nebo *v cizoložství zplozenými* (adulterinus).

Přijmou-li rodiče za vlastní dítě cizí, mluvíme o něm jako o *synu* nebo *dceři osvojené*, nebo starým českým názvem *o synu a dceři zalíbených* (filius adoptivus, filia adoptiva, adoptirter Sohn, adoptirte Tochter).

Podle pořadí narození jsou děti *prvorozeny* (primogenitus, erstgeboren), *druhorozeny* (secundogenitus) atd., střední mezi všemi sluje *prostředním* (medius), poslední jmenuje se *posledkem* (novissimus, postinus, posterinus), lidově též *výškrabkem*.

Jediné dítko rodičů slve *jedináčkem*, *jednorozencem* (unigenitus), *jedináčkou* (unigenita), dvě nebo více dítěk z téhož porodu nazýváme *bliženci* (gemelli), kteří podle počtu zároveň narozených jsou *dvojčaty* (gemini, Zwillinge), *trojčaty* (trigemini, Drillinge), *čtverčaty* (quatuorgemini, Vierlinge) nebo *paterčaty*. Blížence, narozeného s *potracencem* (abortivus, unzeitig geborenes Kind), Římané jmenovali »vopiscus«. Dítko, narozené po smrti otcově, jest *pohrobek* (posthumus), dítko po rodiči neb po rodičích pozůstalé, *sirotek*, *sirůbě*, *sirota*, *sirůtče*, *sirůček* (orbus, orphanus, pupillus, der Waise).

V přímé řadě sestupné neboli dolů stupující sestupujeme k dalším stupňům rodového *potomstva* (progenies, posteri, posteritas, die Nachkommen, die Nachkommenschaft), a to především k dětem synů a dcer, které slují *vnuči* (nepos, der Enkel) a *vnučky* (neptis, die Enkelin). Pro další pokolení potomstva vnuků a vnuček tvoří čeština, podobně jako latina a němčina, potřebné názvy tím, že podstatná jména vnuk a vnučka spojuje s předponou *pra-*, kterou podle potřeby zdvojuje i ztrojnásobuje, aby vytvořila jména *pravnuk* (pronepos, der Urenkel) a *pravnúčka* (proneptis, die Urenkelin) pro děti vnuků a vnuček, *praprávnuček* (abnepos, der Ururenkel) a *prapravnúčka* (abneptis, die Ururenkelin) pro děti pravnuků a pravnúček. Ztrojení předpony *pra-* užívá se však spíše jen v hovoru lidovém, kdežto v řeči spisovné — a proto i v rodopise — opisujeme pravidelně potřebné výrazy pro žádaný stupeň pokrevenského pokrevního přátelství tím, že mluvíme o synech a dcerách *praprávnuka* a *prapravnúčky* (adnepos, adneptis), nebo o jejich vnučích a vnučkách (trinepos, trineptis), což jest však značně rozvláčné a pro stručné i přesné vyjádření rodopisné nevhodné. Pro potřeby rodopisu jest proto nutné vytvořiti pro latinské názvy »adnepos, adneptis, trinepos, trineptis« stručné a přesné názvy české, jichž by se v ro-

dopise nadále užívalo. Poněvadž běží o názvy stupňů pokrevenských v přímé řadě sestupné čili dolů sstupující, nebylo by, tuším, proti duchu jazyka, kdybychom si v rodopisném názvosloví vytvořili z kmene vnuk a vnučka určovací složeniny s takovými předponami, které by význam těchto kmenů zmírňovaly a jež by označovaly větší vzdálenost od rodového kmene. Tak bychom mohli stupeň krevního přátelství, zvaný latinsky *adnepos*, *adneptis*, jmenovati *zavnuk* a *zavnučka*, latinské *trinepos* a *trineptis* pak *podvnuk* a *podvnučka*.

V přímé řadě vzestupné neboli nahoru vstupující stoupáme od kmene rodičů ke kmenům vyšších párů, či lépe řečeno dvojpáru rodičů po otci i po materi, totiž k *dědům* (*avus*, der Grossvater) a *bábám* (*avia*, die Grossmutter), od nich k *pradědům* (*proavus*, der Urgrossvater) a *prabábám* (*proavia*, die Urgrossmutter), od těchto pak k *prapradědům* (*abavus*, der Altvater) a *praprabábám* (*abavia*, die Altmutter), čímž se ve čtvrtém stupni končí určité názvosloví našeho rodopisu. Co nad čtvrtý stupeň stoupá výše, shrnuje se spojlečným názvem *předkové* (*maiores*, die Vorfahren, die Ahnen). Pro vyšší stupně pošlosti musíme užívat jen opisy, jako otec a matka prapradědovi nebo děd a bába pradědovi, chceme-li vyjádřiti pokrevenský stupeň římských *atavus* a *atavia* (der Altgrossvater, die Altgrossmutter), nebo praděd a prabába prapraděda a praprabáby, chceme-li zařaditi římské *tritavus* a *tritavia* (der Alturgrossvater, die Alturgrossmutter). Pro stručnost a jasnost vyjádření příslušných stupňů krevního přátelství doporučovalo by se zavést v českém rodopise pro latinské názvy »*atavus*, *atavia* a *tritavus*, *tritavia*« názvy, které ve spojení kmenů děd a bába se zmocňovací předponou před- a nad- by nám umožnily v tvarech *předděd*, *předbába* a *nadděd*, *nadbába* vyjádřiti ještě pátý a šestý stupeň přímé vzestupné řady pokrevenské od probanda čili střena.

Každý kmen, t. j. známý pár rodičů, má-li více dětí, dává – jak již bylo řečeno – vzniknouti vedle přímé řady sstupující též řadám pokrevenců a přátel přirozených, kteréžto řady zveme v rodopise řadami pobočnými či vedlejšími. V rodině jsou to *bratři* (*frater*, der Bruder) a *sestry* (*soror*, die Schwester) střenovi, v rodu pak jejich potomstvo, které, pokud jsou to synové bratra neb bratrů střenových, nazývá střen svými *synovci* (*filiaester*, filius fratri, der Neffe), pokud jsou to synové sestry neb sester střenových, jmenejte však *sestřenci* (*sororini*, der Schwesternsohn); dcery bratrů a sester střenových jsou mu *synovkyněmi* a *sestřenicemi* nebo, jak se nyní obecně říká, *neteremi* (*fratris vel sororis filia*, die Nichte), které blíže označujeme jako *neter po bratru* nebo *neter po sestrě*. Synům a dcerám střenovým jsou *synovci* a *synovkyně* střenovi *bratranci* a *bratránkami*, t. j. syny a dcerami bratra střenova. Pro syny a dcery synovců, synovkyň, sestřenců a sestřenic (*neterí*) máme v našem jazyku stará stručná zvláštní jména, společná však pro obě pohlaví, totiž *synůvče* a *sestříně*, jimiž si může rodopis opět jen v duchu ja-

zyka vypomoci složeninami s předponou *pra-*, aby vytvořil výrazy *prasynůvče* (fratris nepos, neptis) a *prasestíné* (sororis nepos, neptis) pro vnuky a vnučky synovců, synovkyň, sestřenců a sestřenic (netří), a dále *praprasynůvče* (fratris pronepos, proneptis) a *praprasestíné* (sororis pronepos, proneptis) pro pravnuky synovců, synovkyň, sestřenců a sestřenic. Další potomstvo nutno označiti bud' rozvláčným opisem pokrevenského poměru nebo tím, že k základnímu pojmenování synovec, sestřenec a netří připojíme číslovku stupně neboli kolena, nebo posléze zavedením nových odborných názvů rodopisných *zasynůvče* (fratris adnepos, adneptis) a *zasestíné* (sororis adnepos, adneptis), *podsynůvče* (fratris trinepos, trineptis) a *podsestíné* (sororis trinepos, trineptis) pro pátý a šestý stupeň po- bočné linie.

Pro sourozence rodičů, otce a matky, užívá obecná mluva dnes téměř napořád jen výrazů *strýc* a *teta*, jimiž však jasně neříká, běží-li o bratra otcova nebo matčina, či o sestru některého z nich. Naši předkové správně zvali *strýcem* (patruus, der Onkel, der Vetter) bratra otcova, *strýcou* (amita, die Base) sestru otcovu, *ujcem* (avunculus, der Oheim) bratra a *tetou* (matertera, die Muhme) sestru matčinu. Tohoto starého názvosloví musí se rodopis pevně držeti, neboť jen tak vyznačí přesně poměr pokrevenský a přirozeného přátelství. Tohoto názvosloví musí se rodopis přidržovati tím spíše, že pomocí adjektiv *strýcený*, *strýněný*, *ujčený* a *tetěný*, jichž užívali naši předkové, odvodivše je od uvedených podstatných jmen, jasně a přesně můžeme vyznačiti pokrevenské a přirozené přátelské vztahy potomstva těchto rodových příslušníků tam, kde není podstatných jmen pro tyto potomky.

Synové strýcoví slují *strýčenci* nebo *synové strejní* či *strýčení* (frater patruelis); dcery strýcovy *dcerami strejnými* nebo *strýčencemi* (soror patruelis). *Strýčenci* nebo *syny strýčenými* (frater amitinus) budeme nazývati po staru *syny strýčiny*, kdežto její dcery budou redopisu *strýčenicemi* nebo *dcerami strýčenými* (soror amitina). Děti ujcovy slují *ujčenci* (consobrini) a *ujčenice* (consobrinae), též *synové a dcery ujčené*, kdežto děti tetiny jsou *tetěnci* a *tetěnice* (conscobrini, consobrinae) nebo *tetění synové a dcery*. Pomocí přídavných jmen *strýčený*, *strýčněný*, *ujčený* a *tetěný* můžeme pak jasně označiti blíže kolena potomstva strýců, strýn, ujců a tet až po jejich praprvnuky, zavnuky a podvnuky.

Sourozenci dědovi se strany otcovy neboli po otci jsou rodopisu *prastrýci* (patruus magnus, der Grossvetter) a *prastrýnami* (amita magna, die Grossbase), sourozenci báby po otci pak *praujci* (avunculus magnus, der Grossoheim, v »Právích městských« M. RIKCÍHO Z LICKA sluje *ujec veliký*) a *pratetami* (matertera magna, die Grossmuhme). Děti dědových a bábiných sourozenců sluly u Římanů »sobrini propiores«, což BRIKCI Z LICKA přeložil na »bližší sestřenci«; pro dnešní rodopis doporučovalo by se však v obdobě s přídavnými jmény *strýčený*, *strýčněný*, *ujčený* a *tetěný*

zavéstí názvosloví synové a dcery atd. až podvnuci a podvnučky *prastrýcené*, *prastrýměné*, *praujčené* a *pratetěné*.

Pradědův bratr jest *praprastrýc* (*propatruus*, *patruus maior*, der *Urgrossvetter*), pradědova sestra se nazývá *praprastrýnou* (*proamita*, *amita maior*, die *Urgrossbase*), prabábin bratr sluje *prapraujec* (*proavunculus*, *avunculus maior*, der *Urgrosssoheim*) a prabábina sestra *praprateta* (*promatertera*, *matertera maior*, die *Urgrossmuhme*). Pro prabábina bratra máme u BRIKCÍHO Z LICKA²⁾ doloženo pojmenování *předujec* a pro prabábiniu sestru název *předujčina*, což dosvědčuje, že již v XVI. století snažili se vyjádřiti určitým, nově utvořeným slovem čtvrtý stupeň v počítání stupňů hořejších v řadě pobočné, k čemuž použil Brikcí kmene ujec, ujčina a spojil je se zmocňovací předponou před-. Dnešní rodopis, jemuž běží o to, aby vyjádřil více stupňů pokrevenství a přirozeného přátelství v řadách přímých i pobočných určitými a pokud možno podstatnými jmény, nežli vyžadovala potřeba starého českého práva zemského a městského, spokojí se pro stupeň sourozenců pradědových a prabábiniček obecně užívanými názvy *praprastrýc*, *praprastrýna*, *prapraujec* a *praprateta* a sáhne k zmocňovacím předponám před- a nad-, aby si vytvořil odborné názvy pro další, vyšší stupně v řadách hořejších, totiž pro sourozence prapradědů a praprabab, předdědů a předbab.

Pro sourozence prapradědů navrhují užívat v rodopise názvů *předstrýc* (*abpatruus*, *patruus maximus*, der *Altvetter*) a *předstrýna* (*abamita*, *amita maxima*, die *Altbase*), pro sourozence praprabábiny *předujec* (*abavunculus*, *avunculus maximus*, der *Altoheim*) a *předteta* (*abmatertera*, *matertera maxima*, die *Altmuhme*). Bratři předdědovi budou slouti rodopisně *nadstrýcové* (*adpatruus*, der *Altgrossvetter*) a jeho sestry *nadstrýny* (*adamita*, die *Altgrossbase*); bratři předbábini *nadujcové* (*adavunculus*, der *Altgrosssoheim*) a její sestry *nadtety* (*admatertera*, die *Altgrossmuhme*). Názvy předstrýc, předstrýna, předujec a předteta ukazují svou předponou před-, že jsou dětmi rodopisných kmenů předdědů a předbab, právě tak jako názvy nadstrýc, nadstrýna, nadujec a nadteta jasně prokazují jejich krevný původ z naddědů a nadbab.

Potomstvo praprastrýců, praprastrýn, prapraujců, prapratet; předstrýců, předstrýn, předujců, předtet; nadstrýců, nadstrýn, nadujců a nadtet bude nám možné — podobně jako při označování potomstva strýců, strýn, ujců a tet přídavnými jmény strýčený, strýčněný, ujčený a tetěný — určovati přídavnými jmény *praprastrýčeň*, *praprastrýměň*, *prapraujčený*, *prapratetěný*; *předstrýčeň*, *předstrýměň*, *předujčený*, *předtetěný*; *nadstrýčeň*, *nadstrýměň*, *nadujčený* a *nadtetěný*, které ve spojení s příslušným jménem podstatným (t. j. syn, vnuk, vnučka a pod.) vymezí přesně jejich pokrevenský poměr k jiné osobě téhož rodu.

²⁾ BRIKCÍ Z LICKA, uv. m. 298 a 306.

Pro snažší přehled podávám rozrod pokrevenstva neboli »přátelství krevního, vlastního, dědičného a přirozeného«, jak říkali naši předkové, nejen v řadě přímé dolů stupující od nadděda a nadbáby až po děti podvuků a podvnuček, nýbrž i v řadách pobočných jak po otci (po meči) tak i po mateři (po přeslici či po vřeteně) v připojeném schematickém obrazci.

Číslice římské nad názvy pokrevenců vyjadřují stupně pokrevenství podle práva církevního (*secundum canonem*), kdežto číslice arabské podle práva občanského (*secundum ius civile*). O tom, jak se stupně pokrevenství podle obou práv čítají, jakož i o počítání stupňů příbuzenství pojednám jindy zejména proto, že podle mého mínění nás občanský zákon v souhlase s občanským zákonem z r. 1811 nevystihuje správně rozdílu mezi pokrevenstvím a příbuzenstvím. Zatím na tuto neshodu zde jen upozorňuji.

*

Od pokrevenství třeba totiž v rodopise přísně odlišovati příbuzenství, t. j. přibylost osob cizí krve do rodu bud' sňatkem manželským nebo osvojením (*affinitas*, die Schwägerschaft, *adoptio*, die Annahme an Kindesstatt).

Mužský příslušník rodu, *ženich* (*sponsus*, der Bräutigam) svým sňatkem s *nevěstou*, ženou cizí krve (*sponsa*, die Braut), přivádí veškeré vyšší generace svého předečního pokrevenstva jako *příbuzné* (*affinis*) pokrevencům nevěstinným, právě tak jako nevěsta svým sňatkem činí zase své předeční pokrevence příbuznými předečním pokrevencům svého ženicha a manžela. Potomci, děti a další potomstvo nových manželů, tvoří však již nikoli příbuzenstvo, nýbrž pokrevné přátelstvo po obou rodičích, t. j. po otci (po meči) a po mateři (po přeslici či po vřeteně).

Při sňatku vzdálenějších pokrevenců — neboť manželské právo vždy připouštělo sňatky též mezi pokrevenci, pokrevně spřátelenými v blížím nebo vzdálenějším stupni — stupňuje se pokrevenství příbuzenstvím, pochodičím z manželství, při čemž dochází k zjevu, jež ve vědeckém rodopise Ottakar LORENZ nazval *ztrátou* neb *úbytkem předků*.³⁾

Příbuzenství dává přirozeně vznik novým názvům, jichž pak užíváme v rodopise.

Rodiče nové manželky stávají se manželu své dcery, právě tak jako rodiče manžela nevěstě *tchánem* (staročesky *test*, *socer*, der Schwiegervater) a *tchýní* (staročesky *tsčé*, *socrus*, die Schwiegermutter). Bratři novomanželčini jsou jejímu muži *svaky*, *švakry* (levir, der Schwager), sestry její pak *švakrovými* (glos, die Schwägerin) právě tak, jako slují manželovi bratři a sestry manželce. Podle toho

³⁾ Ottokar LORENZ: *Lehrbuch der gesammten wissenschaftlichen Genealogie*, str. 289 n.

slove též příbuzenství mezi švakry a švakrovými *švakrovstvím* (affinitas, die Schwägerschaft).

Manžel dceřin jest jejím rodičům *zetěm* (gener, der Schwiegersohn), novomanželka rodičům manželovým *nevěstou, snachou, synovou* (staročesky zelva, nurus, die Schwiegertochter). Manželky bratrů slují ostatním jejich sourozencům, bratrům i sestrám, *bratrovými* (staročesky jetrvami, jatrušemi; fratria, fratribola, fratrissa, die Brudersfrau), manželé sester jsou *sestřiny* (u KLARETA siře, sororius, der Schwestermann).

Pro pobočné příbuzenstvo v koleně otce a matky máme pro manželku strýcovu jméno *strýcová* (patrua), pro manžela strýnina název *strýn*, choť ujcovu jmenujeme *ujčinou* (avuncula) a manžela tetina, pro nějž jsme nenalezli v starých dokladech ani v dnešní řeči zvláštního podstatného jména, mohli bychom snad rodopisně nazvat *tet* v obdobě k dochovanému KLARETOVU »potet«, jímž přeložil nepřesně latinské »amitarius«.

V koleně děda a báby shledáváme se s těmito názvy pro příbuzné v řadách přímé i pobočných: Pro děda a bábu *pratchán* (prosocer, der Grosschwiegervater) a *pratchýně* (prosocrus, socrus magna, die Grosschwiegermutter), jímž vnucčin muž jest *prazetěm* (progenitor, der Grosschwiegerson) a vnukova žena *pranevěstou, prasnachou* (pronurus, die Grossschwiegertochter); manželky a manželé sourozenců dědových a bábiných jsou *prastrýcová* (propatrua), *prastrýn, praujčina* (proavuncula) a *pratet*. V dalších stupních řady vzestupné není dosud v čestině slovních dokladů. Bude-li jich v rodopise třeba, možno je snadno vytvořiti ze základních kmenů *strýcová, strýn, ujčina* a *tet* s předponami *prapra-, před- a nad-*.

Pro manželky strýčenců, strýněnců, ujčenců a tetěnců a ostatních pobočných pokrevenců, jejichž jména utvořena jsou z týchž jmenných kmenů s předponami *pra-, před- a nad-*, budeme si moci v rodopise vypomoci podle obdoby bratrová zpodstatnělými přidavnými jmény přivlastňovacími; *strýčencová, strýněncová, ujčencová a tetěncová, prastrýčencová, předstrýčencová, nadstrýčencová* atd. Na označenou určitého příslušenství rodového pro manžele strýčenic, strýněnic, ujčenic a tetěnic atd. navrhoval bych, aby v rodopisném názvcsloví byla utvořena podstatná jména z uvedených podstatných jmen příponou »-ín«: *strýčeničín, strýněničín, ujčeničín, tetěničín, prastrýčeničín, praprastrýčeničín, předstrýčeničín, nadstrýčeničín* atd.

Tabulka příbuzných není z důvodů úsporných připojena. Čtenáři si ji však podle textu snadno sestaví na průsvitném papíře tak, aby v příslušných kolenech a stupních kryla tabulku pokrevenců čili přátel krevních.

*

Jak bylo zmíněno již výše, nemá čeština vlastních názvů pro pokrevenské stupně atavus, atavia, tritavus, tritavia, adnepos, ad-

neptis, trinepos a trineptis. Proč jazyk náš nevytvořil potřebných slov, vysvětlí nám rodinné a rodové právo staročeské, zejména staré české právo dědické, jemuž s hlediska rodopisného bude třeba věnovati zvláštní pojednání. Staré právní prameny podají nám tu mnohé objasnění pro vzájemné vztahy rodové a rodinné, ukáží nám nejen obdobky, ale i zvláštnosti českého rodopisu a práva proti právům římskému a německému.

Dr. Josef Matoušek:

Rodopisné badání a studium dějin novějších.*

Není pochyby, že činorodý zájem o genealogické badání rozšířil se v nedávné době také u nás neobyčejně. Právě úředník archivu země České, kde jsou uloženy prameny nad jiné důležité pro studium rodopisu šlechtických rodin v Čechách, zejména staré knihy patrimoniální správy, souhrnně zvané gruntovní, i zemské katastry, pozoruje nejlépe, jak se tento ušlechtilý zájem opravdu mocně již uplatňuje i v našich občanských rodinách. Nebudeme zatím odpovídati na otázku, pokud a jak v tomto úsilí o poznání rodové minulosti se zračí obecně kulturní zaměření doby, její odvrat od hrubě mechanického, egalitářského chápání života společenského. Tolik jen třeba vytknouti, že stále ještě toto naše rodopisné snažení zdaleka není té mohutnosti, kterou projevuje u našich německých sousedů, jak našich spoluobčanů, tak zejména ovšem Němců z říše. Dějezpytec, jenž sleduje z povzdálí rodopisné úsilí neodbořníků, právem se ovšem ptá předešlím, jaký užitek plyně z této, jak opětovně se přesvědčuje, vytrvalé a namahavé práce tolik anonymních dělníků pro obecné poznání minulosti, pro společnou stavbu národních dějin.

Ne tedy o kulturní význam, mravní a vlasteneckou hodnotu rodopisné práce, i její praktickou důležitost pro jedince, rodinu a rod, o níž již tolik jiní výstižně právě v Rodopisné společnosti a v jejím časopise povídli, ale o význam rodopisné práce pro dějinu národní jde nám v této rozpravě. Poněvadž pak, jak zajisté ze zkušenosti je známo, spolehlivé poznání minulosti nešlechtických rodin v našich zemích zastavuje se zpravidla již v sedmnáctém a jen zřídka kdy proniká hlouběji do století šestnáctého, půjde nám o vztahy mezi rodopisnou prací a studiem dějin novějších.

*) Článek tento je definitivním zpracováním přednášky, proslovené na členské schůzi Rodopisné společnosti československé v Praze dne 22. dubna 1937.

Tyto snahy jeví se nám opravdu, zamyslíme-li se nad nimi, bolestnou kapitolou v organisači naší dějepytne práce. Touha poznati minulost jednak rodiště, rodného kraje a vlasti, jednak rodiny a rodu, jsou zajisté dva hlavní a nejhlbší kořeny, z nichž vyvrůstá a v nichž tkví historický zájem všebec. Neboť všechno historické úsilí směruje posléze k tomu, poznati sama sebe. Proč jsi, nutně jsi takovým, jakým jsi, společenským postavením, vzděláním, myšlením, cítěním, vším svým duševním životem? Touto otázkou všech otázek je dán nutný, bytostný a nevyhledatelný subjektivismus, egocentrismus historického badání a poznávání. Vysvětuje nám zároveň dostatečně, proč oba uvedené popudy vždy se uplatňovaly, třebaže cvšem v různých dobách různě.

Doba nejnovější, zhruba od velké revoluce francouzské — není to ovšem mechanická hranice chronologická, ale periodisační kriterion historické — doba velikých převratů a kvasu politického, hospodářského, sociálního a kulturního, zbavila namnoze genealogii urozených a privilegovaných vrstev jejího historického a politického významu. Ve společnosti a státu, ovládaném více méně principem dědičné monarchie a rodové aristokracie, je souvislost genealogie těchto rodin s dějinami politickými zcela zřejmá. Pokud tu nechceme násilně vylučovati složku osobnostní, pokud nechceme redukovati politické dějiny na dějiny institucí, »stavů« a událostí, nebo je převést na abstraktní proces dialektický, potud zajisté genealogické zkoumání rodin vladařských a šlechtických má základní význam. Je ovšem pravda, že i v dějinách věku středního a starších dějinách t. zv. doby nové jsou periody, kdy tato souvislost je méně těsná. Ale celkem tu platí, co vyslovil r. 1911 Adolf HOFMEISTER ve statí o genealogii a rodopisu jako pomocné vědě historické,¹ že totiž požadavek, jak jej formulovali zejména Otakar LORENZ v knize »Lehrbuch der gesamten wissenschaftlichen Genealogie« (Berlín 1898) a Ernst BERNHEIM ve své známé učebnici historické metody, aby dějepisci více než dotud se dálo, si osvojili genealogické hledisko, nedošel dosud v praxi dostatečného ohlasu. Souvislost rodopisu panovnických a šlechtických rodin s politickými dějinami jasně se tu jeví zajisté i tomu, kdo jinak se nehlásí k duchaplnému, ale od základu pochybnému pokusu LORENZOVU, učiniti z genealogické skutečnosti, ze střídání tří generací v jednom století, objektivní kriterion pro periodisaci dějin všebec.² Je zároveň zcela zřejmé, že tento význam genealogie pro dějepyt a dějepis nemizí ani v době novější a nejnovější, třebaže s ústupem dědičné monarchie a rodové aristokracie podstatně se zeslabuje.

Není pochyby, že rodopisná práce o rodinách nešlechtických,

¹⁾ »Genealogie und Familienforschung als Hilfswissenschaft der Geschichte« v »Historische Vierteljahrschrift«, roč. XV., str. 457 a d.

²⁾ Ottakar LORENZ, *Die Geschichtswissenschaft in Hauptrichtungen und Aufgaben*, 1886.

občanských se vyvíjí mimo hlavní proud historického badání a že odborný dějepisec, jenž ochotně uznává význam genealogie rodin panovnických a šlechtických nebo i »velikých mužů« neurozených pro obecné dějiny, ponechává rodopis rodů nešlechtických zpravidla zájmu a pílí neodborníků jako ušlechtilou sice zábavu, která však — podle jeho názoru — pro obecné historické pozornání nemá v úbec významu. Odkud tento rozdíl? Tkví prostě v rozdílné povaze historického významu oněch a těchto dat redopisných. Genealogická zjištění o rodinách panovnických a šlechtických jsou samato sobě historicky významná. Známe-li na př. příbuzenský pomér krále Šebestiána Portugalského († 1578) ke králi Filipovi II. Španělskému, známe i podstatnou složku dějin personální unie španělsko-portugalské z r. 1580 a tím i politických dějin evropských. Neznáme-li rodové vztahy rodu Valois a Bourbonů, neporozumíme francouzským politickým dějinám šestnáctého století. Čím jsou pro naše národní dějiny sňatky mezi Jagellonci a Habsburky nebo pragmatická sankce! Podobně i rodopis velikých rodin šlechtických je důležitou složkou dějin celých krajů. Co vše nám poví na př. o dějinách jižních Čech rodopis Rožemberků nebo Schwarzenberků!? Ovšem čím více sestupujeme po hierarchickém žebříku rodové aristokracie, tím více ztrácejí jednotlivá data genealogická sama o sobě na historickém významu a nabývají ho také jako typické případy obecnějších sociálních skutečností. Právě toto hledisko převažuje pak naprostě při studiu nešlechtického rodopisu doby novější.

Země české se změnily od poloviny osmnáctého století pronikavě jak pokud jde o populaci, tak i sociálním složením a rozvrstvením obyvatelstva. Tento vývoj určuje především jednak mocný rozvoj moderního průmyslu a dopravy, umožněný pokrokem technickým, jednak rychlý vzrůst počtu obyvatelstva, podmíněný postupem hygieny i větší bezpečnosti a životního komfortu a vyvolaný rychlým poklesem úmrtnosti, zejména dětské, jež teprve mnohem později dohání a posléze, za našich dní, předhání pokles porodnosti. Toto období vyznačuje nejen neobyčejný vzrůst počtu obyvatelstva proti dobám starším (třebaže se pro tyto nutně musíme spokojiti jen nejistými dohady), ale i pronikavá změna, pokud jde o povolání a rozdělení mezi obyvatelstvo městské a venkovské. Přibývá především obyvatelstva v městech průmyslových a v průmyslových střediscích i báňských a hutních obvodech, kdežto přírůst obyvatelstva na venkově postupuje jen pomalu, nebo se zastavuje vůbec anebo dochází přímo k vylidňování (jižní Čechy). Toto období »průmyslové revoluce« pronikavostí změn populace a sociálního rozvrstvení lze srovnati snad jediné jen s kolonisací městskou a vesnickou ve třináctém století. Také tehdy změny v našich zemích byly jen částí většího celku — tehdy šlo zajisté o veliký proud kolonisační, který celou střední Evropou směřoval od západu

k východu. Nepochybně však jak třinácté, tak i osmnácté a devatenácté století jsou po této stránce nejprevratnějšími obdobími našich dějin. Ne neprávem lze i po stránce hospodářské a sociální označit s Josefem PEKAŘEM polovinu, a zejména druhou polovinu XVIII. století v českých dějinách za počátek jejich nové doby.

Souběžně s tímto vývojem populace a sociálního rozvrstvení obyvatelstva děje se vývoj názorů a v zálepí také institucí, uplatňujících účast stále širších vrstev lidových na životě veřejném. I když nesmíme podléhat klamné perspektivě doby přítomné a domnívat se snad, že život v městech a na vesnici do osmnáctého století (nehledě k válkám) byl idylicky klidný, je přece nepochybně, že starší doba neznala tak rychlých a pronikavých politických, hospodářských a sociálních změn. Jestliže rozvoj průmyslový, uvolněný z pout cehovních a ovládaný zásadou svobodné soutěže a více méně volného uplatnění podnikavého jedince, vede k prudkým vzestupům majetkovým a společenským, ústavní zřízení a postupná demokratisace vede k podobným vzestupům politickým. Je patrné, že oba zevy svolu souvisí, i souce projevy též tendencie ve dvou různých oblastech společenského dění. Dochází tak k tomu, že v popředí života veřejného ocitají se stále více mužové, pro něž rodinná tradice nemá zdaleka toho významu jako pro rodovou šlechtu nebo i ústavně či fakticky privilegované měšťanstvo.

Tato pohyblivost, toto uvclení z tradiční sociální vázanosti projevuje se v praxi rodopiscově způsobem ne právě příjemným, jak většina rodopisců asi dobře zná z vlastní zkušenosti. Pokud kdo sleduje selský rod na dědičném gruntu, je úloha jeho poměrně snadná, třebaže ovšem proti pravdě leckdy usnadňovaná nedbáním skutečnosti, že nově příchozí na grunt vříimal často jméno dřívějšího majitele, aniž byl s ním vůbec iakkoli zřízen. Oč nesnadnější je však nutování rodopiscovo, jakmile se vydá do stopách někdejších úředníků a zřízenců veřejných či soukromých, obchodníků, průmyslníků a dělníků!

Dochází však nejen k pronikavým změnám institucí, uvolňujících dosavadní sociální vázanost, ale i k změnám názorů, ideálů a společenských hodnot. Pokud se uplatňuje dědičná monarchie a rodová aristokracie, usiluje každý, aby dokázal co nejstarší a neurozenější původ. Způsob tohoto nazírání šlechtického přijímá též měšťanstvo svobodné i nesvobodné, ba stejně i boddanská vesnice. Toto hodnocení uplatňuje se hluboko do doby přítomné a jeho neblahým, historikovi i rodopisci běžným projevem je cno vřeveliké množství nejrůznějších genealogických padělek provázejících nás od středověku až do naší doby.

Ale vedle této snahy dokázati urozený a starobylý původ i tam, kde ho není, projevuje se v nové době namnoze i snaha opačná. Politické a sociální revoluce od osmnáctého století vyznačovaly se tím, že se snažily fakticky či dokonce zákonné vyloučiti z politic-

kého vedení příslušníky stavů dcsud privilegovaných. Mimo to princip volitelnosti při rozšířeném a posléze všeobecném právu volebním nutně vede k tomu, že kandidát snaží se, aby se přiblížil co nejvíce většině volebštva, která o jeho zvolení rozhoduje. Tato sociální demagogie vyznačuje tu jedince — kandidáta namnoze stejně, jako kolektivní útvary politické, politické strany, hnutí a podobně, pokud jde o jejich programy a hesla. Nesprávný nebo neúplný údaj sociálního původu a postavení politikova je jedním z prostředků politické techniky parlamentní demokracie. Tato tendence jeví se ovšem v různé síle podle zemí a síly tradičních sil opačných. Vidíme, jak na př. mnohem více se uplatňuje ve veřejném životě ve Francii nežli v Anglii, která nepodlehla tolík egalistářskému nazírání. U nás, kde struktura veřejného života mnohem více se podobá režimu francouzskému, uplatňuje se zřetelně zejména od zavedení všeobecného práva volebního r. 1907. Dochází tak k něčemu, co je pravým opakem padělaných rodokmenů, jimiž povýšenci se snažili ozářiti své jméno nepravou gloriolou vzněšeného původu. Jestliže k zapírání nezádcucího urozeného nebo sociálně vyššího původu docházelo právě v revolucích, je to pochopitelné, neboť vůdcové cdoje proti vrstvám rodové nebo sociálně privilegovaným bývali začasté sami příslušníky těchto stavů. Ne ovšem také tento praktický zájem politický, ale i změna společenských hodnot ve veřejném mínění vede k nesprávným představám o původu vynikajících mužů. Tak seznámil již Karel GALLA čtenář Časopisu Rodopisné společnosti (II., 1930, str. 1—8) s prací univ. prof. dra Františka WEYRA, *Nadprůměrná inteligence jako hromadný zjev*, vyvracející takovýto omyl statistickou metodou.

Pokud jde o rodopisy mužů veřejně činných, i pro ty, kdož za svůj podíl na běhu věcí veřejných neděkovali svému privilegovanému původu, dějepisci jest třeba mít na paměti hledisko dvojí. Jeť zajisté znalost genealogie historické osobnosti důležitým prostředkem pro poznání této osobnosti, její povahy, nadání, celé její individuality a tím i pro historické pochopení a zhodnocení díla, které vykonala. Při tomto individualním historickém užití rodopisných poznatků měl by si ovšem dějepisec osvojiti základní poznatky biologie, zejména nauky o dědičnosti, a získati — pokud lze — o osobnosti, kterou studuje, genealogická data v té šíři, jak jich nauka o dědičnosti vyžaduje a jak je v Časopise Rodopisné společnosti kdysi vyložil profesor Artur BROZEK (*Individualita a rodokmen*, ČRSC I., 1929, str. 29). Vzpomeneme-li jich, uvědomíme si zároveň, jak i ve velikých životopisných dílech, vědeckou metodou historickou zpracovaných, hřeší se dosud namnoze proti nim, jak pokud jde o sebrání rodopisných dat, tak i pokud jde o jejich interpretaci. Mimoděk tu působí sugesce dědičného jména otcovského, dědická posloupnost majetková a rodo-

kmeny vládařské, kde tato posloupnost vyjadřuje zároveň dědičnost vládařskou a má proto přímý význam historický. Rodokmen Masarykův má pro historika jistě zcela jiný význam nežli rodokmen Habsburků.

Je ovšem na jevě, že takto přímý význam historický mohou mít genealogická data jen pro osobnosti opravdu vůdčí. Bylo by na př. zajisté absurdní, kdyby někdo pomýšlel na takovéto monografické zpracování biologických rodokmenů všech mužů veřejně činných od počátku konstitučního života u nás. Neboť tato rodopisná data s hlediska výkladu těchto osobností nemají již vpravdě historického významu, to jest mají význam tak nepatrný a tak neúměrný skutečné námaze, vynaložené na jejich zjištění, že o nich netřeba prakticky uvažovati. Individuálně historické užití rodopisných poznatků s hlediska biologického zůstane proto nutně omezeno jen na osobnosti opravdu vůdčí. Nemají-li však tato data významu sama o sobě, mohou nabýti značné důležitosti, jestliže jich užijeme ve větším množství a v širší souvislosti, zároveň také pomocí metod statistických.

Vratme se k výkladu o »sociální demagogii«, příznačné pro některé režimy parlamentní demokracie. Není na př. snadné zjistiti skutečnou sociální příslušnost a sociální rozvrstvení některého zákonodárného sboru. Zkoumáme-li na př. složení poslanecké sněmovny a senátu třetí republiky francouzské a složení dolní sněmovny britské od r. 1867, kdy druhá reforma volební zavedla pro ni v praxi skoro všeobecné, i když dosud ne zcela rovné právo volební, vidíme, že ani osobní složení ani rodinná příslušnost jejich členů není tak měnlivá, jak bychom se snad podle abstraktní úvahy domnivali. Uplatňuje se i zde poznatek, o jehož zdůvodnění se zde ovšem nelze šířiti, že totiž duchaplný kritik demokratických institucí v první polovině minulého století, Alexis de TOCQUEVILLE, podstatně se mylil, když sveden abstraktní úvahou a zvláštními poměry ve Spojených státech severoamerických vykládal o nedostatku kontinuity v t. zv. demokratické scustavě. Tato představa o skutečném složení vládnoucí vrstvy, představa oproštěná od hesel politické techniky, zkonkretisuje se ještě více, jestliže do okruhu těchto zkoumání a úvah zahrneme nejen sbory zákonodárné a vládu, ale zároveň i vysokou byrokraci a generalitu.

Právě po této stránce je velmi poučné, zachytíme-li rodopisné složení některého zákonodárného sboru, a to jak v krátkém úseku čascvém, tak zejména i pro delší období. Takovéto zkoumání je důležité nadto i proto, že začasté životopisná data, s nimiž novodobý historik operuje, jsou velmi kusá nebo i nespávňá. Dějepisec je čerpá, pokud nejde o osobnosti vůdčí nebo jiné, jímž z jakéhokoliv vnějšího důvodu se dostalo samostatného zpracování monografického, z různých pomůcek souhrnných, jako jsou životopisné slovníky obecné nebo odborné, obecné či speciellní slovníky

naučné, z různých příruček praktických, adresářů a almanachů přiležitostně sestavovaných ať úřady či jednotlivci. Tu třeba si uvědomiti především, že nemáme a dlouho asi mítí nebudeme veliký obecný slovník životopisný, jako jej mají na př. Němci v nejznámějším u nás díle takovém, jímž je »*Allgemeine Deutsche Biographie*«. Proto u nás naučné slovníky Riegrův, Ottův, Masarykův i Ottův nové doby plní zároveň i úkol slovníku životopisného. Jest proto jen vítati, že v obou našich poválečných encyklopediích, »*Masarykově slovníku*« i v »*Ottově slovníku naučném nové doby*«, životopisné zachycení soudobého života národního, a to i pokud jde o nejmladší jeho příslušníky, zabírá více místa, nežli v obdobných encyklopediích cizích, francouzských, německých, italských, anglických i amerických. Tak tomu není ovšem namnoze ve starších slovnících, zejména ve *slovníku Riegrově*, který je pro nás nejdůležitější encyklopedickou pomůckou pro první dvě třetiny devatenáctého století. Žde nejen již i při zběžném listování snadno postrehneme, jak slovník vůbec opomíjí naše německé krajany, jejichž činnost je přece namnoze nerozlučně spojena s našimi dějištěmi národními jejich spoluprací s Čechy v těchže spolcích, organisacích a zastupitelských sborech, ale poznáme zároveň, že i pokud jde o muže našeho národa, vybírá je s hlediska vůdčí skupiny Riegrový nebo i s osobního hlediska hlavního redaktora Jakuba Malého. Vidíme, že tu na příklad přišli zkrátka jak mužové směru mladočeškého, tak zejména i někdejší radikálové z revolučního období let 1848/1849. Budoucí pozorovatel snad jednou postrehne s většího časového odstupu podobně jednostranný výběr i v našich soudobých encyklopediích. Lze ostatně jistě přiznat, že subjektivnost výběru osobních hesel a tudíž jednostrannost tím či oním směrem z podobného díla vyloučiti nelze.

Vážnějším nedostatkem podobných pomůcek nežli tato subjektivnost a jednostrannost výběru je nespolehlivost životopisných údajů, zvláště pokud nejde o muže vůdčího postavení, o nichž se dějepisec ostatně vždy raději poučí v samostatných životopisech a příslušně literatuře monografické. Právě ta životopisná část encyklopedií, z níž asi dějepisec nejčastěji čerpá poučení přímo, je zpravidla nejméně spolehlivá. Oprávněnost tohoto tvrzení pozná a pochopí zejména ten, kdo mohl nahlédnouti blíže do redakční práce velikého slovníku naučného. Co platí po té stránce o encyklopédích, lze však zjistiti i u různých pomůcek životopisných, jako jsou různé almanachy a adresáře. Jen životopisná data, čerpaná z původních pramenů úředních, jak je trpělivě zjišťuje rodopisec, mohou tu být spolehlivým základem.

Ale nejen pro přesné a bezpečné zjištění životopisného díla a to je rodopisné badání pro historika důležité. Příbuzenské vztahy samy jsou zajisté často velmi důležité pro správnou motivaci politických činů. Ale znalost rodinných souvislostí má pro

historika také nemalý význam heuristický. Nejdůležitějším pramenem pro poznání osobních, subjektivních, individuálně-psychických podmínek a příčin některé události, t. j. úmyslů, motivů, snažení zúčastněných osob jsou zajisté jejich zápisky a korespondence. Publicistika v nejširším slova smyslu (noviny, časopisy, brožury, současná literatura politická) a prameny povahy úřední, chované ve veřejných archivech zpravidla — stejně jako pozdější paměti — nestačí, abychom poznali historicky tu kterou událost jak v této její subjektivní psychické podmíněnosti, tak i v její podrobné genesi vnější. Nemáme-li po ruce dosti přímých pozůstatků povahy subjektivní, zůstaneme vždy něco dlužní jejich správnemu pochopení. Jak daleko méně bychom na příklad porozuměli politice Fr. L. Riegra v době jeho aktivity vídeňské po r. 1879, kdybychom neměli deníkových záznamů jeho dcery, paní Marie Červinkové-Riegrové a jeho bohatou korespondenci. Je ovšem nepochybně, že vznik t. zv. rodinných archivů a množství zachovaných písemností této povahy souvisí těsně nejen s politickou tradicí a politickými zvyklostmi, ale s politickou metodou, s celou politickou individuálitou státníka a politika. Byli a jsou politikové a státníci, kteří ať již pro zvyklosti a založení byrokratické nebo sklonu literární a živý smysl historický zachycují písemně všechno své jednání politické takřka in statu nascendi. Jiní opět, ti, kdož neradi piší a v politické akci dávají přednost živému slovu a osobnímu styku, ochuzují mimořádku dějepisce o tento nad jiné důležitý materiál. Nesmí proto dějepisec měřiti mechanicky význam osobnosti a podíl jich na událostech jen množstvím této látky, jak ho k tomu leckdy svádí samo literární založení, vnitřně sprízněné s politiky »psavými«. Přes toto nutné a důležité metodické pravidlo je však třeba význam zápisů a korespondencí pro studium novějších dějin politických vytknouti právě dnes. Neboť po světové válce množství archivních pramenů, uvolněných historickému badání v archivech někdejších ústředních mocností a sovětského Ruska, svádělo začátké badatele k jakési heuristické jednostrannosti. Archivní látka povahy úřední je tu zpravidla po ruce v podobě mnohem ucelenější a přístupnější, než ona látka povahy subjektivní, o níž jsme mluvili. Zejména je tomu tak u nás, kde rodinné archivy politiků, jako písemná pozůstalost F. L. Riegra nebo rodinný archiv rodiny Adámků v Hlinsku, jsou opravdu jen výjimkou.

Pokud jde o tyto písemné pozůstalosti, nezajímají nás jen protagonisté politických dějin, ale i herci podružní, ba i pouzi statisté tohoto divadla. Neboť jednak jsou u nich zachovány často důležité doklady pro činnost mužů opravdu vůdčích, tak zejména jejich dopisy, jednak jejich projevy jsou nám důležitým pramenem pro poznání veřejného mínění, sociálně-psychických proudů, měnících se nálad, všech těch psychických imponderabilíí, jež nemůže historik opomíjeti, usiluje-li opravdu o rekonstrukci minulosti v její dobové

úplnosti. Jinak snadno se stane obětí ideologického schematu nebo pouhé konstrukce dialektické, z níž vyprchala všechna dobová vůně, vyvanul horký dech lásek a nenávistí minulých časů. Je ovšem pravda, že čím více vzniká zájem o dějiny nejnovější, tím více je ztěženo získání takového pramenného materiálu. Neboť každý i v projevech nejsoukromějších, pokud je sám od počátku neurčil ohni, vědomě i podvědomě upravuje své myšlení a cítění tak, jak by chtěl, aby se historikovi jevil. Neupravuje své chování jen pro dobré mínění adresáta dopisu, ale i pro soud příštího dějepisce. S touto skutečností, že čím více historikové pátrají po subjektivních pramenech veřejnosti neurčených, tím více ztrácejí i tyto pozůstatky vlastnosti, pro něž je dějepisec vyhledává, nutno se ovšem smířit.

Často však ani potomci, tím méně pak bližší či vzdálenější příbuzní nemají dosti zájmu a porozumění pro takovouto literární pozůstalost. Nepropadne-li ihned zkáze, zůstane v rukou dědiců jako zapomínána a zbytečná přítěž, která dříve či později se ztratí vůbec. Je proto pro dějepisce znalost rodinných vztahů někdejších politiků a veřejných pracovníků důležitou pomůckou, aby se přece posléze včas ještě dobral písemností, zachovaných ještě u některého příbuzného. Jen takové znalosti umožní soustavné vydávání politických listářů, at již dopisů úplných nebo jen výtahů, a soustavnou práci o vědeckých monografiích na základě látky co nejúplnejší. Jestliže od let již literární archiv knihovny Národního muzea záslužně sebral a zahránil mnoho takové látky a nejnověji přistoupil s jiného hlediska k této práci i archiv země České přípravami pro životopisný slovník české samosprávy,³ bylo by jen s prospěchem, kdyby byla vhodně zužita i práce rodopisců neodborníků, podnikaná sice za jiným účelem, ale přinášející často tolik dat i s tohoto hlediska důležitých.

Co jsme dosud povíděli o významu práce rodopisců pro historika, týká se jen jejich vztahů k práci dějepyské, nikoliv přímého historického významu rodopisů nešlechtických rodů, z nichž nikdo nestanul přímo v popředí národních dějin. Tyto rodopisy nemají zajisté samostatné důležitosti historické, ale mohou jí nabýti jako konkrétní zobrazení obecnějších jevů sociálních, jako typické příklady společenských dějin. Zcela podobně jako o to prostředky uměleckými usiloval a usiluje generační, rodinný román realistického a naturalistického směru. Jak užitečné by na př. bylo, kdybychom měli více rodopisně-historických prací o české rodině průmyslnické a obchodní, o jejím vzestupu v době průmyslového rozmachu, o české rodině selské v 19. století! Zde ovšem byla by nejvíce na prospěch věci přímá spolupráce rodopisce-laika, jenž by sbíral rodopisná data ze zájmu o minulost své rodiny, a odborného

³⁾ Psal jsem o nich v Nár. listech ze dne 21. dubna 1937.

historika, pokud ovšem by se obě vlastnosti šťastně nespojovaly v osobě jedné. Řada takových prací, vhodně volených a zpracovaných, prospěla by jistě neobvyčejně hlubšímu poznání a pochopení podivuhodného vývoje historického, spějícího od našeho obrození k státní samostatnosti, od století osmnáctého do století dvacátého, pochopení tohoto procesu v jeho konkrétní plnosti.

Rodopisné badání zůstane i na příště nutně odkázáno především na obětavou a nadšenou práci neodborníků. Ale několik postrehů, shrnutých v této rozpravě, upozornilo snad přece, že z této ušlechtilé snahy poznati minulost vlastního rodu a čerpati odtud poučení, povzbuzení i výstrahy pro sebe i své potomky, mohlo by mnoho vytěžiti i odborné badání historické. Omezil jsem se převážně na dějiny politické jako oblast mně nejbližší, ale tyto úvahy a poznatky bylo by lze uplatnit i na jiné obory historické práce. Je nám třeba těsnější spolupráce odborných historiků a rodopisců-diletantů, je nám třeba uvažovati o způsobu, jak nejlépe upravit tuto spolupráci ku prospěchu obou tak, aby rodopisec neodborník získal pro sebe co nejvíce poučení z odborné práce dějepytné a naopak, aby historik mohl pro svou práci co nejvydatněji užít výsledků práce rodopiscovy. Nepochybují, že uskutečnění toho je po mnohé stránce nejnesnadnějším, ale zároveň nejzávažnějším a nejčestnějším úkolem Rodopisné společnosti. Vyplnila by tím zajisté bolestnou mezeru v celkové organisaci naší dějepytné a dějepisné práce v době, kdy také u nás se jeví mocný zájem o studium dějin novějších a současných.

Václav Liva :

Seznamy pražských novoměšťanů za léta 1618-1653.

(Dokončení.)

II. NOVÉ MĚSTO.

- 1618: Anděl Jan, Čechy, neuved.
Beneš Lorenc, Domažlice, neuved.¹
Beneš Jan, Německo, neuved.
Berger Matouš, Vratislav, neuved.
Bock jinak Kozel Michal, Trutnov, neuved.
Brtnický Jan, Časlav, neuved.²
Budýš Jan, Sedlčany, neuved.
Duchek Jan, Doksy (výh. l.), neuved.
Hlaváček Jan, Jílové, neuved.³
Houla Václav, Zahořany u Litoměřic (výh. l.), neuved.⁴
Hubka Jan, Vys. Mýto, neuved.
Jirchář Martin, Pelhřimov, neuved.
Jirka Václav, Hluk u Uh. Brodu, neuved.
Kapal Šimon, Nové město praž., —⁵
Kenichen Matyáš, Čechy (výh. l.), neuved.
Pavlkovský Václav, Čechy (výh. l.), neuved.
Pelikán Jan, Opaleč u Čes. Krumlova (výh. l.), neuved.⁶
Pěchota Jiří, Falkenberg (Slezsko), neuved.
Prokeš Jiří, Šilperk, neuved.⁷
Royaulxol Eliáš, Poitiers, neuved.
Scaramutio Rotule Jindřich, ?, neuved.⁸
Střípek Václav, St. Kamennice u Jihlavy, neuved.
Svoboda Jiří, Tábor, neuved.⁹
Šenpf Mikuláš, Wusterhausen (Braniborsko), něm.
Šiml Petr, [landkocí], Žlutice, něm.¹⁰
Šporenftl [ze Špornefel zu Jan] Fridrich, [profiantmistr], Mor.
Třebová, neuved.¹¹
Spreiczenberger Jan, Chvalšiny u Čes. Budějovic, neuved.¹²
Štromayer Lukáš, Těšín, neuved.
Šuman Benedikt, Zhořelec, něm.
Trnka Jan, Miličín u Ml. Vožice, neuved.¹³
Vyletěl Petr, Písek, neuved.
Willigk Jiří, [advokát], Planá (výh. l.), neuved.¹⁴

1618: ¹⁾ III. 263, 272. — ²⁾ III. 195. — ³⁾ III. 147, 179. — ⁴⁾ Húla; III. 165.
— ⁵⁾ Kapálek; III. 165. — ⁶⁾ III. 263, 265. — ⁷⁾ III. 217. — ⁸⁾ III.
243. — ⁹⁾ III. 142, 169. — ¹⁰⁾ III. 253. — ¹¹⁾ III. 139, 187, 189, 197, 205,
215, 369. — ¹²⁾ III. 177. — ¹³⁾ III. 216. — ¹⁴⁾ III. 244.

Windstaiger Michal, Jihlava, neuved.
Wurm jinak Červ Jakub, Litoměřice, neuved.
Žabka z Vyšetína Jakub, [univ. prof.], Roudnice, neuved.¹⁵
Žídek Adam, Solnice (výh. l.), neuved.

- 1619: Bekker Hendrich, zlatník, Berlin, něm.¹
Burda jinak Jelínek Jiří, Poleň u Klatov, neuved.
Cabricar Jiří, Uterý u Teplé (výh. l.), neuved.²
Filadelfus Samuel M., Čáslav, neuved.³
Henrych z Hopfgarten Benedikt, Děčín, něm.
Hollar z Práchně Jakub, Horažďovice, čes.⁴
Hořovský Jan, [mydlář], Hořovice, čes.⁵
Husart jinak Holub Tobiáš, [koželuha], Týn n. Vlt. (výh. l.), čes.⁶
Kalivoda Pavel, Čechy (výh. l.), čes.
Komínek Jiří, [plavec], Nové město praž., čes.⁷
Kurcius Mates, Menší město praž., neuved.⁸
Kyvíř Jan, Žiželice n. Cidl. (výh. l.), čes.
Langer Michal, Drkolná (Hor. Rakousy), něm.
Lyberheim Jáchym, Magdeburk, něm.
Pelikán Jan, krejčí, Vrané u Slaného (výh. l.), čes.
Pichman Jiří, Staré město praž., čes.
Šváb Osvald, [bečvář], Sonnenborn (Durynsko), něm.⁹
Vaňků Jan, Poleň u Klatov, neuved.
Vokatý jinak Fendrich Václav, Hradec Králové, čes.¹⁰
Zabranský Jiří, Nové město praž., čes.
- 1620: Bilský jinak Vlašimský Jan, Bělá p. Bezd. (výh. l.), čes.¹
Cibulka Jiří, Nové město praž., čes.
Čech Kryštof, Čechy (výh. l.), čes.
Dědek Jakub, Cerekvice u Hořic (výh. l.), čes.
Goldamer z Libnova Šimon, Děčínsko, něm.
Grasse Adam, Hor. Libchava u Čes. Lípy (výh. l.), něm.
Hanák Jan, Oleschnitz (Bavorsko), něm.
Chvalenský Albrecht, Horsův Týn, čes.
Chvatál [jinak Svoboda] Václav, [přísežný mlynář v král. čes.],
Markvarec u Kamenice n. Lipou (výh. l.), čes.²
Kohout David, Soběslav, čes.
Kohout Štastný, pekař, Kolín, čes.
Korbelík Jan, Veselí n. Luž., čes.
Košnej jinak Turnovský Matěj, Turnov, čes.
Koutecký Cyprián, Křivoklát (výh. l.), čes.
Kraus Kašpar, Mimoni (výh. l.), neuved.
Kubík Matouš, Rybník (Slezsko), neuved.
Libotský Jan, Čechy (výh. l.), čes.³
Lískovec Jan, Sušice, čes.⁴
Locíka Jiří, [prokurátor], Klatovy, čes.⁵
Mertl Šimon, Chříč u Kralovic (výh. l.), čes.
Novoměstský Pavel, Písek, čes.⁶
Novotný Jan, Černovice u Tábora (výh. l.), čes.
Nusser Daniel, Nové město praž., čes.⁷

1618: ¹⁵⁾ III. 230.

1619: ¹⁾ III. 149. — ²⁾ III. 218. — ³⁾ III. 205. — ⁴⁾ III. 203. — ⁵⁾ III. 208
209, 212. — ⁶⁾ III. 184. — ⁷⁾ III. 182. — ⁸⁾ III. 227, 281. — ⁹⁾ III. 173
— ¹⁰⁾ III. 270.

1620: ¹⁾ III. 152. — ²⁾ III. 138, 162, 165. — ³⁾ III. 217, 232. — ⁴⁾ III. 189. —
⁵⁾ Vrátilsí se exulant; I. 396 a III. 181, 216, 360. — ⁶⁾ III. 200, 208. —
⁷⁾ III. 144.

Nusser Jan [Českobrodský, suken kraječ], Čes. Brod, čes.⁸
 Ostrman Adam, Benešov, čes.⁹
 Pacovský Jan, Pacov (výh. l.), čes.¹⁰
 Pelech Jan, Černovice u Táboru (výh. l.), čes.
 Pravíčka Adam, Čechy (výh. l.), čes.
 Přerovský Pavel, Přerov n. Lab. (výh. l.), čes.¹¹
 Příhoda Jan, Nový Bydžov, čes.
 Soukup Václav, Čechy (výh. l.), čes.¹²
 Svazek Tomáš, Týn n. Vlt., čes.
 Svištělík Vít, Nové město praž., čes.
 Svoboda Jan, Vys. Mýto, čes.¹³
 Svoboda Ondřej, Blížkovice u Mor. Budějovic (výh. l.), čes.¹⁴
 Šípař z Radotína Daniel, Staré město praž., čes.¹⁵
 Šlechta Jan, Bystřice n. Pernšt., čes.¹⁶
 Smidelfofer Simon, Norimberk, něm.
 Sudt Jan, Kamýk n. Vlt. (výh. l.), čes.
 Táborštý Václav, zahradník, Nové město praž., čes.
 Trnavský Václav, Kostelec n. Romží (výh. l.), čes.
 Václavků Martin, Police n. Met. (výh. l.), čes.
 Vogl Jáchym, Wölfershausen (sev. Německo), něm.
 Vopalík Blažej, Benešov (výh. l.), čes.¹⁷
 Voškloud Pavel [Klatovský], Klatovy, čes.¹⁸
 Wenzl Jiří, Doksy (výh. l.), neuved.
 Záchres jinak Ryšan Matouš Zádarský, Žďár, čes.
 Záviš Jindřich, Čechy (výh. l.), čes.

- 1621:** Baxa jinak Pražák Bartoloměj, [hrnčíř], Nové město praž., čes.¹
 Benacký Tomáš, Prostějov, čes.
 Bílek Havel, Nové město praž., čes.
 Cibulovský Lukáš, Vodňany, čes.
 Černý Diviš, [mydlář], Nové město praž., čes.
 Červenka Tomáš, Dobříš (výh. l.), čes.²
 Diviš Matěj, [mlynář], Čistá u Rakovníka (výh. l.), čes.³
 Elia des Zikmund [Beznenský], Ml. Boleslav, čes.⁴
 Gallarda [de Eusebiis] Jan Bapt., Staré město praž., čes.⁵
 Grien Augustin, forman, Čes. Budějovice, čes.
 Habartík Jiří, již. Čechy (výh. l.), něm.⁶
 Hadrys Jiří, [pekař], Opava, neuved.⁷
 Just jinak Krčma Šimon, Liběchov (výh. l.), čes.⁸
 Kherngros jinak Holub Jan, Klatovy, čes.⁹
 Khesl Abraham, Gmunden (Hor. Rakousy), něm.
 Kormuschhaus Andres, Radkersburg (Štýrsko), něm.
 Kol Martin, Sobotka (výh. l.), čes.
 Komپach Jan, Starkov u Broumova (výh. l.), něm.
 Kos Šimon, Bystřice n. Pernšt. (výh. l.), čes.¹⁰
 Kyppel Jan, Staré město praž., čes.¹¹
 Lošický z Libánu Severin, Staré město praž., čes.¹²
 Margin Jan Jiří, Čechy (výh. l.), čes.
 Paczolt Adam, Čechy (výh. l.), čes.¹³

1620: ⁸⁾ III. 144, 221. — ⁹⁾ III. 235. — ¹⁰⁾ III. 147. — ¹¹⁾ III. 252. — ¹²⁾ III. 221.
¹³⁾ III. 28, 163, 240, 266, 275. — ¹⁴⁾ III. 191. — ¹⁵⁾ III. 56, 216. —
¹⁶⁾ III. 211. — ¹⁷⁾ III. 242. — ¹⁸⁾ Vošlanda; III. 171, 357.

1621: ¹⁾ III. 154. — ²⁾ III. 219. — ³⁾ III. 163/64. — ⁴⁾ III. 258. — ⁵⁾ III. 122,
 190, 234, 257, 259, 369. — ⁶⁾ III. 261. — ⁷⁾ III. 208. — ⁸⁾ Exulant; I. 393. —
⁹⁾ III. 256. — ¹⁰⁾ III. 155. — ¹¹⁾ III. 268. — ¹²⁾ III. 117, 216. — ¹³⁾ III. 212. —

Praisler Jiří, zámečník, Malá Skála u Turnova (výh. l.), čes.¹⁴
 Psohlavec Jan, postr. právo sv. Petra a Pavla na Zderaze, čes.
 Richter Kryštof, Königstein (Bavorsko), něm.¹⁵
 Rožďalovský Jan, Čelákovice, čes.¹⁶
 Stejskal Nikodem, Nové Město n. Met., čes.
 Stupanus Ondřej Lounský M., Louny, čes.¹⁷
 Špaček Martin, Čes. Brod, čes.
 Uničovský Kliment, Prostějov, čes.
 Vacka Jan, koželuha, Hauenstein u Jáchymova (výh. l.), něm.
 Vítků Kašpar, Čechy (výh. l.), čes.¹⁸
 Vojtalka jinak Vlasák Jakub, Leznice, čes.
 Werner Václav, Nové město praž., čes.
 Wespermann Markus, Halberstadt, něm.
 Zňovský [z Korkyně] Michal Bohuslav, [sekretář čes. komory],
 Klášter p. Zňovom, lat.¹⁹

- 1622: And řes Mat ěj, Police n. Met. (výh. l.), čes.
 Bicek jinak Poospíšil Adam, Vimperk (výh. l.), čes.
 Bohdanecký Pavel, Choceň, čes.
 Clemens Jan, Ml. Boleslav, čes.
 Čapek Daniel, Švec, Zbraslav (výh. l.), čes.
 Černý Bartoloměj, zedník, Vyšehrad (výh. l.), čes.¹
 Černín Jiří, Nové město praž., čes.²
 Česnek Mat ěj, Smečno (výh. l.), čes.
 Doubek Jan, Přibram, čes.³
 Dusil Jakub, Něm. Brod, čes.
 Fibinger Tomáš, Trutnov, neuved.
 Geytner Antonín, Čechy (výh. l.), čes.
 Grof jinak Studnička Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Havlovic Řehoř Smiratický, Strakonice (výh. l.), čes.
 Hrda Ondřej, Přibram, čes.
 Ilner Jiří, Vratislav, něm.
 Ježků jinak Růžička Pavel, Čechy (výh. l.), čes.
 Kohout Jiří, Kamýk n. Vlt. (výh. l.), čes.
 Laštovička Adam, Březnice, čes.⁴
 Linek Martin, Mělník (výh. l.), čes.⁵
 Markoni des Šimon, [služebník při čes. komoře], Žebrák, čes.⁶
 Mluvka Jan, Kolín, čes.
 Myšák Jakub, Vel. Žernoseky (výh. l.), čes.
 Myška Mikuláš Bytohenský, Vel. Bytča, lat.⁷
 Neopospíchej Jiří, Nové město praž., čes.
 Pavleta jinak Vyskočil Martin, Hor. Hlohov, neuved.⁸
 Povolný Jan, Pačejov u Horažďovic (výh. l.), čes.
 Rudolf Petr Blažej, Nové město praž., čes.⁹
 Steiner Jiří, Kladsko, něm.
 Štösel Michal, Drösendorf (Dol. Rakousy), něm.
 Šulc Petr, Geserau, něm.
 Telner Jan, Staré město praž., čes.¹⁰
 Udvárhely [z Křížovici] Eliáš [Erazim], Považská Bystrica, lat.¹¹
 Viktorin jinak Víšek Jiří, Pardubice (výh. l.), čes.
 Vodička Tomáš, Nymburk, čes.

^{1621:} ¹⁴⁾ Emigrant; I. 398. — ¹⁵⁾ III. 151. — ¹⁶⁾ III. 257. — ¹⁷⁾ Odešel do výhnanství; I. 400 a III. 175. — ¹⁸⁾ Vítů; III. 198, 209. — ¹⁹⁾ Znějovský; III. 231.

1622: ¹⁾ III. 223. — ²⁾ III. 147. — ³⁾ III. 254. — ⁴⁾ III. 276. — ⁵⁾ III. 170. — ⁶⁾ III. 62, 150, 192. — ⁷⁾ III. 246. — ⁸⁾ III. 248. — ⁹⁾ III. 265. — ¹⁰⁾ III. 204. — ¹¹⁾ III. 158, 201, 212, 213.

Vodička Václav, Nové město praž., čes.
Vostavec Matěj, Pečky (výh. l.), čes.¹²
Vykoukal Viktorin, Nové město praž., čes.
Winkler Jiří, Ústí n. L., neuved.¹³
Zima Vít, Nové město praž., čes.

- 1623: Baloun Pavel, Panenský Týnec, čes.¹
Čistecký Martin, Čistá u N. Paky (výh. l.), čes.²
Dvorský Tomáš, Nové město praž., čes.
Endrich Mates, [šenkyř], Trachenburg (Slezsko), čes.³
Ernst Kryštof, Budyně n. Ohří (výh. l.), čes.
Fecz Vít, Feuchtwangen (Bavorsko), něm.⁴
Fiala Jan, sklenář, Klatovy, čes.⁵
Gatt z Waystriczhofu Ondřej, Neuhaus (Korutany), neuved.⁶
Hájek Václav, Veselí n. Luž., čes.⁷
Heinrich Valentin, Tejněves n. Lab., něm.
Hejda Kryštof, Čechy (výh. l.), něm.
Hendrichů Václav, Uštěk, čes.
Hofman Václav, Nové město praž., čes.⁸
Holeček Mikuláš, Miličín u Sedlčan, čes.
Chuchelnický Václav, Hrazené Rataje n. Sáz., čes.⁹
Chybá Jan, Čechy (výh. l.), čes.
Janet z Schleusu Šimon, Scuol (Švýcarsko), neuved.¹⁰
Klomínský Jan, [rybář], Miličín u Sedlčan, čes.¹¹
Kluger Jan, Nové Město n. Met., čes.
Kohout Ondřej, Horšov Týn, čes.
Koliáš Matěj, Horažďovice, čes.
Kopet Jan, Ml. Boleslav, čes.
Kryspin Eliáš, Buchlovice, čes.¹²
List Jan, Jáchymov, čes.¹³
Lupus Kašpar Vilém, Freycz (Kraňsko), neuved.
Mager Lukáš, Bludenz (Vorarlberk), něm.
Mečkovský Jan, šmejdíř, Staré město praž., čes.¹⁴
Mezek Jiří, Staré město praž., čes.
Moler Jan, Jihlava, něm.¹⁵
Myšlich z Wilinstejna Jan Hendrich, Staré město praž., čes.¹⁶
Papoušek Adam, Pacov (výh. l.), čes.
Procházká Matouš, Lomnice n. Luž., čes.
Procházká Petr, Rovensko, čes.
Příčký Jan, Staré město praž., čes.¹⁷
Reinfeld Petr [Jiří, truhlář], Nový Stargard (Meklenbursko), neuved.¹⁸
Richter Kryštof, Konojedy u Uštěku (výh. l.), neuved.
Runge Martin, Kamennec (Hor. Lužice), něm.
Slon Šimon, Horažďovice, čes.
Smíšek Daniel, [playec], Nové město praž., čes.¹⁹
Smíšek Jan, Písek, čes.²⁰
Šindl (z Ebrharce) Jan Daniel, Kladruby u Plzně, čes.²¹
Škavrada Pavel, [mlýnář], Ronov n. Doubr. (výh. l.), čes.²²
Snejder Jiří, Menší město praž., čes.

1622: ¹²⁾ III. 238, 251. — ¹³⁾ III. 147.

1623: ¹⁾ III. 164. — ²⁾ Emigroval; I. 390 a III. 243, 355. — ³⁾ III. 202, — ⁴⁾ III. 169. — ⁵⁾ III. 246. — ⁶⁾ III. 137, 166, 195, 198, 369. — ⁷⁾ III. 149. — ⁸⁾ III. 123. — ⁹⁾ III. 254. 260. — ¹⁰⁾ III. 11. — ¹¹⁾ III. 271. — ¹²⁾ III. 198. — ¹³⁾ III. 214. — ¹⁴⁾ III. 191. — ¹⁵⁾ III. 160. — ¹⁶⁾ Odešel do výhnanství; I. 380. a III. 201. — ¹⁷⁾ III. 210. — ¹⁸⁾ III. 138, 155, 178, 190, 197. — ¹⁹⁾ III. 183. — ²⁰⁾ III. 185, 208. — ²¹⁾ III. 146. — ²²⁾ III. 203.

Špatenka Martin, [kovář], Nové město praž., čes.²³
 Štancz Jan, Teplá Voda u Vys. Mýta, čes.
 Štefan Matěj, [barvíř], Hranice n. Bečvou, čes.²⁴
 Termanus [z Ostravy] Pavel [Daniel], služebník pánův, Nové
     město praž., čes.²⁵
 Tříská Vít, Veselí n. Luž., čes.
 Vlasák Jan, Malé Běruničky u Městce Král. (výh. l.), čes.²⁶
 Vyšehlíd jinak Vančura Václav, [hejtman panství hořického],
     Hořice (výh. l.), čes.²⁷
 Žák Jiří, Čechy (výh. l.), čes.
 Žandalín Jiří, Nový Rychnov (výh. l.), čes.²⁸

- 1624:** Bartoš Jan, Horažďovice, čes.¹
 Brayer Jan, lazebník, Libáň (výh. l.), čes.
 Hankera Mikuláš, Unčov, neuved.
 Hazler Adam, Mnichovo Hradiště, čes.
 Hlaváček Václav, Nové město praž., čes.²
 Kabát [z Vyškovic] Zikmund, Tábor, čes.³
 Patecký Martin, Sušice, čes.
 Škoda Jakub, Senftenberg (Sasko), neuved.
 Sustr Jan Pavel, řezník, Kašperské Hory, neuved.⁴
 Vodička Havel, Horažďovice, čes.
 Wenhauß jinak Stojespal Jiří, Čechy (výh. l.), čes.⁵
 Zugemayer Jakub, Wittlingen (Badensko), něm.
- 1625:** Dubré Pavel, Francouz, přišel z vojny, lat.
 Fleischmann David, Menší město praž., čes.¹
 Kutlíř [z Oujezdce] Pavel, Hora Kutná, čes.²
 Losinský Kašpar, St. Plzenec (výh. l.), čes.³
 Václavíků jinak Svoboda Jiří, Nová Paka (výh. l.), čes.⁴
 Zahrádka z Kartouz Lorenc Volf, Nové město praž., čes.⁵
- 1626:** Czyrn Wolfgang, Německo, neuved.
 Grocz Havel, Blaubeuren (Virtenbersko), neuved.¹
 Khelbl Jan [Pisecký], Písek, čes.²
 Linbergker Kryštof, kloboučník, Čechy (výh. l.), něm.
 Malkovský Jiří, Horažďovice, čes.³
 Pavlíků Jiří, Velvary, čes.
 Prykhelmayer Magnus, [kloboučník], Řezno, neuved.
 Seel Jiří, Čes. Budějovice, něm.
 Skutic Jiří, Vys. Veselí n. Cidl., čes.
 Tungkel Adam Litoměřický, Nymburk, čes.⁴
 Železný Blažej Ondřej, kovář, Redlstein (Německo), něm.⁵
- 1627:** Czemicz Martin, Ponitz (sev. Německo), něm.
 Čáslavský Jan, pekař, Nymburk, čes.¹
 Dlouhý [z Slavasova] Gabriel [Duchoslav, písar úřadu práva
     rychtářského], Staré město praž., čes.²
 Dybstl Jan, [lazebník], Laubenheim u Koblence, neuved.

-
- 1623:** ²³⁾ III. 261, 271. — ²⁴⁾ III. 138. — ²⁵⁾ III. 178, 180, 205, 213, 369. —
²⁶⁾ III. 211. — ²⁷⁾ III. 234. — ²⁸⁾ III. 269.
- 1624:** ¹⁾ III. 198. — ²⁾ III. 185/86, 268. — ³⁾ III. 71, 177, 183. — ⁴⁾ III. 220.
 — ⁵⁾ III. 211.
- 1625:** ¹⁾ III. 139. — ²⁾ III. 233. — ³⁾ III. 255, 271. — ⁴⁾ III. 142. — ⁵⁾ III.
 155, 179, 205.
- 1626:** ¹⁾ III. 196. — ²⁾ III. 252. — ³⁾ III. 166, 170. — ⁴⁾ III. 255. — ⁵⁾ III. 251.
- 1627:** ¹⁾ III. 155. — ²⁾ III. 186.

Etschman František, soustružník, Čechy (výh. l.), čes.³
 Fiala Matěj, hrnčíř, Vel. Bytěš (výh. l.), čes.⁴
 Frydcz [z Nového Dubu] Adam Fridrich, rada při puchalterii
     čes. komory, Dub p. Ještědem (výh. l.), neuved.⁵
 Geller Kryštof, Uštěk (výh. l.), neuved.
 Harovník [ze Sferinu] Michal Jakub, Staré město praž., čes.⁶
 Hofnogl Alexander, Leba (Vých. Prusy), neuved.
 Hubáček Jakub, Ml. Boleslav, čes.
 Hymmer Matěj, [konvář], Bochov u Žlutic, něm.
 Komínek Kryštof, Vyšehrad (výh. l.), čes.
 Koukal Jan, [lazebník], Třebechovice p. Orebem (výh. l.), čes.⁷
 Kyttl Adam, Hor. Hlohov, neuved.⁸
 Liberský Václav, Dol. Břežany u Jílového (výh. l.), čes.⁹
 Lindenmayer Jiří, Dangendorf (Virtenb.), něm.¹⁰
 Litochleb jinak Hájek Ondřej, Sobotka (výh. l.), čes.
 Navrátil Matěj, Sobotka (výh. l.), čes.
 Paušperth Jakub, Jihlava, něm.
 Peristerius Tomáš, Nové město praž., čes.¹¹
 Pišl Řehoř Ferdinand, [písáček perkmistrského úřadu], Svitavy, neuved.
 Pokorný Stanislav, Košice (Halič), lat.
 Siebieler Hubert, Bitsch (Lotrinsko), něm.¹²

- 1628: Bělohubek Jiří [krejčí], Turnov, čes.¹
 Bonner Nikodém, [hejtman arcib. špitálu konec mostu praž.], Nové
     Město n. Met., čes.²
 Braunšmid Jeremiáš, Hall (Sasko), něm.³
 Brzolius Jan Strakoničký, Strakonice, čes.⁴
 Budina Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Bystřický Jindřich, [pláteník], Divišov (výh. l.), čes.⁵
 Čermák Jiří, Drahotouše u Hranic n. Bečvou, čes.
 Diviš [z Šerlinku] Adam [Čistec ký, mlynář], Čechy (výh. l.),
     čes.⁶
 Drazel Pavel, Litschau (Dol. Rakousy), něm.
 Ducez Jiří, Chrapská (Slezsko), neuved.
 Dvořecký Jiří, Nové město praž., čes.
 Eliáš Jan, Nové město praž., čes.⁷
 Emerich Matěj, Landshut (Slezsko), něm.⁸
 Frytčer Mates, [pekař], Mor. Třebová (výh. l.), něm.⁹
 Gaišler Ambrož, Wels (Hor. Rakousy), něm.
 Hendrich Andres, Uštěk (výh. l.), neuved.
 Hradský Jan, Strakonice, čes.
 Hrbek Václav, Hustopeče, čes.
 Hrdlička Václav, Turnov, čes.¹⁰
 Hubner Jan, Ostrov u Karl. Varů, něm.
 Jan Šimona k r e j č i h o, Boskovice, čes.
 Jokelš Andres, [soukeník]. Fraustadt (Polsko), neuved.¹¹
 Kholler Kryštof, Sinzendorf (Hor. Rakousy), něm.
 Kořínek Pavel, Čáslav, čes.
 Kratochvíle Martin [František Zbudovský], Týn n. Vlt. (výh.
     l.), čes.¹²

- 1627: ³⁾ III. 151. — ⁴⁾ III. 142. — ⁵⁾ III. 137. — ⁶⁾ III. 252, 258, 261. — ⁷⁾ III.
     159. — ⁸⁾ III. 199. — ⁹⁾ III. 168, 224, 227. — ¹⁰⁾ III. 193. — ¹¹⁾ III.
     22. — ¹²⁾ Sbilter; III. 190.
- 1628: ¹⁾ III. 239. — ²⁾ Vrátilší se exulant; I. 389 a III. 194, 355. — ³⁾ III. 144.
     — ⁴⁾ III. 168. — ⁵⁾ III. 228. — ⁶⁾ III. 162, 165, 219, 369. — ⁷⁾ III. 270. —
     ⁸⁾ III. 202. — ⁹⁾ III. 185. — ¹⁰⁾ III. 207. — ¹¹⁾ III. 197, 262. — ¹²⁾ III.
     165, 172, 213.

K r e j č í k Jan, Neveklov (výh. l.), čes.
 K r y s u r g [z K o h e l o v a] Zikmund, [přední písář radní Nového města], Ústí n. Lab., neuved.¹³
 K u n d e l l Jan, [řezník], Beroun na Moravě (výh. l.), něm.¹⁴
 K u n d s t a t [z K r i e g s f e l d u] Daniel [Nathanael], Hora Kutná, čes.¹⁵
 L e y p o l t Jan, Švamberk u Bezručic, neuved.
 L h o t s k ý [z L i b é t í n a] Pavel, [J. Mti cís. služebník], Ml. Boleslav, čes.¹⁶
 L i c h i v ī c k a Jan Ferdinand, Čechy (výh. l.), lat.¹⁷
 M i t r o v s k ý Václav, [švec], Chrudim, čes.¹⁸
 M l a d o t i c k ý Pavel, Strakonice, čes.
 N a p o r [z B o r k o v a] Matouš Mathiades, [koncipista čes. kanceláře], Kozlí, lat.¹⁹
 N o v á k Matěj, Horšův Týn, čes.
 O p a v s k ý Řehoř, [komorník při dskách zem.], Netolice, čes.²⁰
 P a p e r k a Bartoloměj, Brandýs n. Lab., čes.²¹
 P e t r k a jinak S v o b o d a Matěj, Přestavlký u Sedlčan (výh. l.), čes.²²
 P ě n k a v a Lukáš, [krejčí], Nové město praž., čes.²³
 P o k o r n ý jinak D o m a ž l i c k ý [z F e r d f e l d u] Viktorin Ferdinand, [přední písář při berni], Domažlice, čes.²⁴
 P o l á č e k Pavel, Čechy (výh. l.), čes.
 P r o c h á z k a Jan, Zlutice, čes.
 R o s a Jan, Dub p. Ještědem (výh. l.), čes.
 R e n č o v s k ý Jan, [mydlář]. Staré město praž., čes.²⁵
 S k r i v a n Jan, Nové město praž., čes.
 S l a v i č e k Tomáš, [koláčník], Nový Rychnov (výh. l.), čes.²⁶
 Š r a m Balcar, [řezník], Beroun na Moravě (výh. l.), něm.
 Š r e t e r Michal, Vartenberk u Mimoně (výh. l.), něm.
 Š u b a r t Martin, [cankář], Kadaň, neuved.²⁷
 Š u s t r Volf, Gräfeling (Bavorsko), něm.
 T á b o r s k ý Oldřich, Kostelec n. Lab., čes.²⁸
 T h o m o Martin, Třeboň, čes.
 T u r n o v s k ý Václav, Turnov, čes.²⁹
 T y l l i Jakub, Opava, neuved.
 V a d a s Jiří, Nové město praž., čes.
 V a ř k ū Jan, Neuuhubl, neuved.
 V r z b a Matěj, Příbram, čes.
 V y s k o č i l Jakub, Nové Martinice u Dol. Kralovic (výh. l.), čes.³⁰
 V y š k o v s k ý jinak A q u i l a Jan, Ústí n. Orl. (výh. l.), čes.
 Z o u f a l ý Jakub, Nymburk, čes.

- 1629:** B e n e š Jan, Prachatice, čes.¹
 B e n e š o v s k ý Jan, Dol. Benešov (Slezsko), neuved.
 B í l e k Mikuláš, Nové město praž., čes.
 B ř i n k a l Jakub, Kouřim, čes.
 G y p p e r t h Jiří, Mohelnice, neuved.
 H e s Adam, Kardašova Řečice (výh. l.), čes.
 I r l b e g k Jan, Čechy (výh. l.), neuved.
 J a b l o n s k ý [z H o h e n b e r k a] Jan, Horažďovice, čes.²
 K h e l b l Kašpar, Litoměřice, neuved.³

1628: ¹³⁾ Kryserek; III. 176. — ¹⁴⁾ III. 153. — ¹⁵⁾ III. 233/34, 243, 247. — ¹⁶⁾ III. 157, 160, 236. — ¹⁷⁾ III. 242, 248, 275. — ¹⁸⁾ III. 265. — ¹⁹⁾ III. 149, 162, 180/81, 210. — ²⁰⁾ III. 138, 141. — ²¹⁾ III. 139, 167, 194. — ²²⁾ III. 217. — ²³⁾ III. 238. — ²⁴⁾ III. 255. — ²⁵⁾ III. 168. — ²⁶⁾ Slavík; III. 224, 237. — ²⁷⁾ III. 192/93. — ²⁸⁾ III. 143, 156, 195. — ²⁹⁾ III. 164. — ³⁰⁾ III. 150.

1629: ¹⁾ III. 161. — ²⁾ III. 164. — ³⁾ III. 178.

Kohout z Horštejna Kříž, Horšův Týn (výh. I.), čes.⁴
 Košický Daniel, Hora Kutná, čes.⁵
 Kratochvíle Matěj, [mlynář], Břevnov (výh. I.), čes.⁶
 Kreynecz Lukáš, Rogatec (Stýrsko), něm.
 Kreps z Meynewy Jan, [hejtman a vachtmistr - lajtnant pražský],
     Kolín, čes.⁷
 Krotkoven Jan, [zlatník], Gdansko, něm.⁸
 Malý Jan, Nové město praž., čes.⁹
 Mělnický Havel, Nové město praž., čes.¹⁰
 Nedbalec Kašpar, Pardubice, čes.
 Nejedlý Mikuláš, Kladruby u Plzně, čes.¹⁰
 Nicek Jan, [malíř], Nové město praž., čes.¹¹
 Novák Jan, Sedlec, čes.¹²
 Pardubský Jan, Nové město praž., čes.
 Procházka Jan, Tábor, čes.
 Randerode Jakub, rodem z Jülichu, neuved.¹³
 Rek Pavel, [tesař], Nové město praž., čes.¹⁴
 Stejskal Jan, [krajčíř], Vilémov u Čáslavě, čes.¹⁵
 Strumecký Václav, Čechy (výh. I.), čes.
 Stříbský Václav, Litoměřice, čes.¹⁶
 Sumér Matyáš, Čechy, něm.
 Šmouchálek Ondřej, Něm. Brod, čes.
 Sprynczil Ondřej, Hradec Král., čes.
 Štefan Tobiáš, Vrchlabí (výh. I.), neuved.
 Švestka Ondřej, Nové město praž., čes.
 Turek Abraham, Jindř. Hradec, čes.
 Tušrovinský Jan, Uh. Brod, čes.
 Vacík Jiří, Žatec, čes.¹⁷
 Vodicka Jakub, Nové město praž., čes.¹⁸
 Vyskocil Jiří, Domažlice, čes.¹⁹
 Zelenka Daniel, [forman], Čechy (výh. I.), čes.²⁰
 Zitter Jan, Žitava, něm.
 Zežulka Václav, Vlašim, čes.

1630: Ada David, Ettigheim (Virtenbersko), něm.¹
 Beran Lukáš, Ústí n. Orl. (výh. I.), čes.
 Cibulká Jan, [šmejdíř], Nové město praž., čes.²
 Černý Jan, Opolí, čes.³
 Duchoslav Jan, Zruč n. Sáz. (výh. I.), čes.
 Eliášův Jiří, Benešov (výh. I.), čes.
 Engl Simon, Menší město praž., čes.⁴
 Erban Jiří, Třebovětice u Hořic (výh. I.), čes.
 Fingar Martin, Vrchlabí (výh. I.), neuved.
 Freyberský Šebestián, Žďár, čes.
 Gruner Michal, Arzberg (Bavorsko), něm.
 Hluchý Pavel, [řezník], Kostelec n. Lab., čes.⁵
 Hradecký Jan, Hradec Král., čes.
 Jany Jan Fridrich, Bílovec (Slezsko), neuved.
 Jelínek Jakub, Hradec Král., čes.
 Jelínek Jan Pardubský, Pardubice, čes.

1629: ⁴⁾ III. 196. — ⁵⁾ III. 146. — ⁶⁾ ~~III.~~ 165. — ⁷⁾ III. 145, 151. — ⁸⁾ Krotko
     Krotký; III. 228. — ⁹⁾ III. 235. — ¹⁰⁾ III. 272. — ¹¹⁾ III. 152, 195. —
     ¹²⁾ III. 142. — ¹³⁾ Ronderoda; ~~III.~~ 192. — ¹⁴⁾ III. 246. — ¹⁵⁾ III. 236.
     ¹⁶⁾ III. 174. — ¹⁷⁾ III. 233. — ¹⁸⁾ ~~III.~~ 258. — ¹⁹⁾ III. 252. — ²⁰⁾ III. 220.
 1630: ¹⁾ III. 265. — ²⁾ III. 220. — ³⁾ III. 240. — ⁴⁾ III. 149. — ⁵⁾ III. 247.

Kracz David, Jindř. Hradec, neuved.⁸
 Kreyter Jiří, Ruppertsgrün (Sasko), neuved.
 Libochovský Jan, Nové město praž., čes.
 Linek Václav, Čechy (výh. l.), čes.
 Malínský Jiří, Jílové, čes.⁷
 Menšík Martin, Kojetín, čes.
 Neulinger Jan, Ostrov u Karl. Varů, něm.
 Pelichen Jakub, Zhořelec, něm.
 Pospíšil Pavel, Nové město praž., čes.⁸
 Procházka Ambrož, Lišov u Čes. Budějovic (výh. l.), čes.
 Saleš [de Sö i] Antonín, [šenkýř], Visp (Švýcarsko), něm.⁹
 Sembdner Kryštof, Frydlant, něm.¹⁰
 Skoupý Burian, Hora Kutaná, čes.
 Stanislavský Jakub, Hlvice, lat.¹¹
 Struskovic Jiří, Nové město praž., čes.
 Suchý Martin, Nový Knín, čes.
 Sýkora Ondřej, Vyšehrad, čes.¹²
 Špaček Jan, Klatovy, čes.
 Šup Linhart, Obersontheim (Virtenbersko), něm.
 Švarda Jan, Deština u Kamenice n. Lipou (výh. l.), čes.
 Tuček Václav, Dub p. Ještědem (výh. l.), čes.
 Vadas Kašpar, [řezník], Nové město praž., čes.¹³
 Vodrážka Václav, Tábor, čes.
 Vojáček Burian, Hradec Král., čes.
 Voškloud Jiří, Bitovany u Nasavrk (výh. l.), čes.
 Vrabec Jakub, Nové město praž., čes.
 Vršes Pavel, Rožemberk, čes.

- 1631: Bubovský Tomáš, Sv. Jan pod Skalou (výh. l.), čes.
 Dlouhosiček Mikuláš, [krejčí], Domažlice, čes.¹
 Ducz Salamoun, [šenkýř], Chrapkovice (Slezsko), čes.
 Fafík Václav, Čechy (výh. l.), čes.²
 Gebertus ze Švarcenfelsu Petr, Žďár u Doupova (výh. l.),
 neuved.³
 Hofman Matyáš, [provazník], Německo, něm.
 Kalina Jan, Vlašim (výh. l.), čes.⁴
 Keler Kliment, [provazník], Annaberk (Sasko), neuved.⁵
 Kheyly Matěj, Teplá (výh. l.), něm.
 Krhounek Tomáš, Přestice (výh. l.), čes.
 Nedvěd Jan, Nové město praž., čes.
 Pavlík Šimon, Turnov, čes.⁶
 Pelunkel Eliáš, [soukeník], Ml. Boleslav, čes.⁷
 Phe Michal, Drahobuz u Úštěku, čes.⁸
 Quecker Jan Litovský, Eulenberg (Polsko), něm.
 Rak Šimon, Hradec Král., čes.
 Rokos jinak Pelikán Jan, Bohumín, neuved.
 Rybář jinak Svoboda Václav, [soukeník], Ml. Boleslav, čes.
 Saar Tomáš, Tachov, neuved.
 Steiger Ondřej, Kremnice, něm.
 Stokl Kryštof, [řezník], záduší sv. Kříže Většího v Praze, čes.⁹
 Vokurka Václav, Nové město praž., čes.
 Vorrel Václav, Čechy (výh. l.), čes.¹⁰

- 1630: ⁶⁾ Krotcz; III. 196. — ⁷⁾ III. 237. — ⁸⁾ III. 247, 249. — ⁹⁾ III. 225,
 237. — ¹⁰⁾ Zemftner; III. 263. — ¹¹⁾ III. 207. — ¹²⁾ III. 169. — ¹³⁾ III. 203.
 1631: ¹⁾ III. 144. — ²⁾ III. 156. — ³⁾ III. 232. — ⁴⁾ III. 260. — ⁵⁾ Cheler;
 III. 241. — ⁶⁾ Pavlík; III. 199. — ⁷⁾ Pelunka; III. 270. — ⁸⁾ III. 264. —
⁹⁾ Štekel; III. 219. — ¹⁰⁾ III. 175, 195.

Vrchovnický Jakub, emigrant, ? —¹¹
Waczka Kryštof, Planá (výh. l.), neuved.

1632: Bok Jan, Trutnov, něm.

Klicman Jan, Nové město praž., čes.¹

Klicman Jiří Stanislav, Nové město praž., čes.

Koppe Kryštof, Frýdlant, něm.

Solc Martin, Lemberk u Něm. Jablonného, něm.

Talaš Adam, Solnice (výh. l.), čes.

Topitz Fridrich, Litovel, něm.

1633: Achtman Vít, [mydlář], Čes. Brod, čes.¹

Bracha Bartoloměj, Nové město praž., čes.

Danielis Jiří Daniel Kořenský, Unhošť (výh. l.), čes.

Kaderavý jinak Sýkora Jakub, Písek, čes.²

Morávek jinak Ronovský Mikuláš, Ronov n. Doubr. (výh. l.), čes.

Peslar Pavel, Něm. Brod, čes.

Prudík jinak Šramek Václav, [švec], Mor. Krumlov (výh. l.), čes.³

Ronovský Jiří, Čáslav, čes.

Rossi z Datteli Jan Tomáš, Sessa Aurunca u Neapole, lat.⁴

Rychlík Jan, Nové město praž., čes.⁵

Strachotínský Štěpán, Prachatice, čes.

1634: Bouška Jan, [jirchář], Dobříš (výh. l.), čes.¹

Dlohošík Viktorin, Domažlice, čes.

Doležel jinak Pelikán Jan, Nové město praž., čes.

Henatzš Martin, Kunzendorf (Slezsko), něm.

Lauman Bohuslav, [kovář], Pardubice (výh. l.), čes.²

Lauman Jan, [kovář], Pardubice (výh. l.), čes.

Macer jinak Hubený Pavel, Mirovice, čes.

Majer Jan, [zámečník], Kirchheim (Virtenbersko), něm.³

Sejkora Matěj, Hradec Králové, čes.

Šebestův jinak Lušec ký Václav, Brandýs n. Lab., čes.

Turek Ondřej, Jindř. Hradec, čes.

Vltavský [z Slangenfelzu] Albrecht Václav, [kasír při generálprofiantantu], Týn n. Vlt. (výh. l.), čes.⁴

Walter Jan, Dol. Dunajovice u Mikulova, něm.

Zelenka Václav, Tábor, čes.

1635: Bašta Jan, Poděbrady (výh. l.), čes.

Beck Bartoloměj, Buděšín, něm.

Beckh [z Lilienthalu] Kryštof, [inspektor všech panství hr. Šliky], Dušníky (Slezsko), něm.¹

Bedrníček Ludvík, Kasejovice (výh. l.), čes.

Brousek Jan, Nové město praž., čes.²

Budínský Václav, [soukeník], Benešov, čes.³

Čáslavský Matěj, [pekař], Nové město praž., čes.⁴

Cerný Štěpán, Nové město praž., čes.

Diviš Tobiáš, Petrovice u Rakovníka (výh. l.), čes.

1631: ¹¹) Vrátilvši se emigrant; I. 403.

1632: ¹⁾ III. 179/180.

1633: ¹⁾ III. 214. — ²⁾ III. 158. — ³⁾ III. 251. — ⁴⁾ III. 267, 356. — ⁵⁾ III. 162

1634: ¹⁾ III. 163. — ²⁾ Loman; III. 236. — ³⁾ III. 199. — ⁴⁾ III. 224, 252.

1635: ¹⁾ III. 171/73, 187. — ²⁾ III. 153. — ³⁾ III. 248. — ⁴⁾ III. 140, 143.

Dobšický Vavřinec, Týn n. Vlt. (výh. l.), čes.⁵
 Grabner Jan, Bennisch (Slezsko), něm.
 Hava Daniel, Čáslav, čes.
 Heynicz Lorenc, Lukov (Hor. Lužice), něm.
 Hornecký z Horky Martin Ferdinand, Staré město praž., čes.⁶
 Hrstka Vít, Tábor, čes.
 Huška Pavel, Tábor, čes.
 Hynek Jiří, Benešov, čes.
 Chmel Ondřej, [bečvář], Horažďovice, čes.⁷
 Klausar Jan, Staré město praž., čes.
 Klotzman Jiří, Křenovice (Morava), čes.
 Kočka Bartoloměj, [švec], Čechy (výh. l.), čes.⁸
 Koutský Jiří, Čechy (výh. l.), čes.
 Krška Jan, Zbraslav (výh. l.), čes.
 Ludvík Jan, [koláčník], Zamberk (výh. l.), čes.⁹
 Málek Václav, Roztoky u Prahy, čes.
 Michálek Jakub, Hřeštovice u Písku (výh. l.), čes.
 Mikšův Matouš Něm. Brod, čes.
 Navrátkal Martin, Trhová Brtnice u Jihlavy (výh. l.), čes.
 Opicz Jan, Kupferberg (Slezsko), něm.
 Ostrčálek Petr, Nové město praž., čes.
 Procházka Václav, Krásná Hora, čes.
 Slafer Jan, Ml. Boleslav, čes.
 Slovo Jan, [kožišník], Kolín, čes.¹⁰
 Suchánek Urban, Mýto u Zbiroha, čes.
 Svoboda Štěpán, Něm. Brod, čes.
 Sídlo [jinak Příbramský] Petr, [kožišník], Příbram, čes.¹¹
 Skoliaster Jonáš, Tábor, čes.¹²
 Tupáček Simón, [handlíř v rybách], Libáň (výh. l.), čes.¹³
 Vejvod a Kryštof, Příbram, čes.
 Vojáček Jiří, [pekař], Nové město praž., čes.¹⁴
 Vostarek Jan, Nové město praž., čes.
 Votýpka Matouš, Menší město praž., čes.
 Zikmund Václav Sedmihradský, Plzeň, čes.

- 1636:** de Baltazar Jan, Nové město praž., čes.¹
 Čáp Tomáš, Čechy (výh. l.), čes.²
 Čáp Václav, [jirchář], Tábor, čes.³
 Černohorský Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Felz Jan, [bradýř], Staré město praž., čes.⁴
 Fentner Jeroným, [knihář], Olomouc, něm.⁵
 Foyt Jan, Toušín (Dol. Sasko), něm.
 Friedrich Adam, Čechy (výh. l.), čes.
 Hanzlíček Jiří, [švec], Týn n. Vlt. (výh. l.), čes.⁶
 Harttl Pavel, Třeboň, čes.
 Hlaváček Trojan, Sedlec u Kut. Hory (výh. l.), čes.
 Hodys Jan, [pláteník], Nové město praž., čes.⁷
 Hron Daniel, Líšeň (výh. l.), čes.
 Humpolecký Jan Vilém, Rakovník, čes.
 Chrastenský Martin, Chrastenice u Unhoště (výh. l.), čes.
 Janda Lukáš, Čechy (výh. l.), čes.
 Jedlička Tobíáš, Nové město praž., čes.⁸

1635: ⁵⁾ III. 175. — ⁶⁾ III. 230. — ⁷⁾ III. 252/53. — ⁸⁾ III. 224. — ⁹⁾ III. 238. —
¹⁰⁾ III. 151. — ¹¹⁾ III. 70. — ¹²⁾ Scholiaster, Kolyaster; III. 194. —
¹³⁾ Tupáčka; III. 264. 269. — ¹⁴⁾ III. 273.
1636: ¹⁾ III. 156, 262. — ²⁾ III. 212, 261. — ³⁾ III. 167. — ⁴⁾ III. 127. — ⁵⁾ Kettner; III. 150. — ⁶⁾ III. 152. 245. — ⁷⁾ Hodius; III. 235. — ⁸⁾ III. 169.

Juno Václav, Čes. Kamenice (výh. l.), čes.
 Kebrle Pavel, Černovice u Chomutova, něm.
 Kosivý Šimon, Vlachovo Březí (výh. l.), čes.
 Kotek Vít, [šenkýř], Louny, čes.
 Kreker Adam, Velhartice u Sušice (výh. l.), čes.
 Kreuše Šimon, Trmice u Ústí n. Lab., něm.
 Kučerů Jan, Netvořice u Neveklova (výh. l.), čes.
 Kupilík Jan, Nová Kydyně (výh. l.), čes.⁹
 Lejsek Jan, [handléř v rybářích], Míšen, něm.¹⁰
 Linhart Matěj Jemnický, Čechy (výh. l.), čes.
 Lorenz Jiří, [šenkýř], Vel. Bokov u Děčína, něm.
 Macek Tomáš. Nové město praž., čes.
 Maštálka Jan, Nové město praž., čes.
 Methudský Václav, Starkov u Broumova (výh. l.), čes.
 Nájemník Jiří, Čechy (výh. l.), čes.
 Naymon Martin, Turnov, čes.¹¹
 Pachanec Lukáš, Nové město praž., čes.
 Pešic Jakub, Grosskotzenau (Slezsko), něm.
 Roubíček Kryštof, Nové město praž., čes.
 Schwartz Jiří, Olomouc, něm.
 Sklenář Jan, Panenský Týnec, čes.
 Soje Ondřej, Klobouky u Brna, čes.¹²
 Strnad Matěj Kutnohorštý, Hora Kutná, čes.
 Střída Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Svoboda Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Sychrovský Jan, Menší město praž., čes.
 Švanda Martin, Pelhřimov, čes.
 Trunsa [z Trunu] Václav Bonaventura, [kancléř Nového města praž.], Ml. Boleslav, čes.¹³
 Třebický Václav, [písar úřadu rychtářského], Nové město praž., čes.¹⁴
 Turék Jan, Čechy (výh. l.), čes.¹⁵
 Tyll Václav, Neslovice (Franky), něm.¹⁶
 Umbrlík Kašpar, [hrstník], Hostouň u Horšova Týna, čes.¹⁷
 Vejvanovský Jan, Přím u Nechanic (výh. l.), čes.
 Vokounek Kašpar, Nové město praž., čes.
 Vyšehradský Václav, Nové město praž., čes.
 Wagner Mates, Halle, něm.¹⁸
 Zeman Bartoloměj, Zalužany u Mirovic (výh. l.), čes.
 Žandovský Matěj, Beroun, čes.
 Žiželický Jan, Žiželice n. Cidl. (výh. l.), čes.

1637: Antoš Jan, Nové město praž., čes.¹

Augur Petr, Ml. Boleslav, čes.²

Aybón Jan [Soběslavský], Soběslav, čes.³

Beneš Martin, Stráž n. Nežárkou (výh. l.), čes.

Beyer Kryštof, Wartenberg (Německo), něm.

Brodil Jan, Sedlčany, čes.⁴

Buček Jakub Šebestián, Sobotka, čes.

Budějovský Šimon, Mor. Budějovice, čes.

Černý Matěj, Čechy (výh. l.), čes.⁵

Hartmann Jan Jobst, Norimberk, něm.

Has Michal, Kost (výh. l.), čes.

1636: ⁹⁾ Kubilík; III. 257, 264. — ¹⁰⁾ III. 271. — ¹¹⁾ III. 234. — ¹²⁾ III. 210. — ¹³⁾ III. 176, 192, 211. — ¹⁴⁾ III. 163, 176. — ¹⁵⁾ III. 261. — ¹⁶⁾ III. 247. — ¹⁷⁾ Umrlík; III. 275. — ¹⁸⁾ III. 206.

1637: ¹⁾ III. 180. — ²⁾ Augker; III. 193. — ³⁾ III. 138. — ⁴⁾ III. 177/78. — ⁵⁾ III. 269.

Hoppe Jiří, Vratislav, něm.
 Kakos Václav, [krajčí], Kamberk u Ml. Vožice (výh. l.), čes.⁶
 Kanka Jan, [forman], Čechy (výh. l.), čes.
 Höller Ondřej, Čechy (výh. l.), čes.
 Kloknér Jan, [kameník], Freiburg i. B., něm.⁷
 Kománek Adam, kovář, Mnich. Hradiště (výh. l.), čes.⁸
 Komínek Václav, panství Rychnov n. Kn. (výh. l.), čes.
 Kořenský Václav, Tábor, čes.⁹
 Kozel Havel, Choltice u Přelouče (výh. l.), čes.
 Kozelka Tomáš, [zedník], Nové město praž., čes.¹⁰
 Krumbl Mates, Mnichov, něm.
 Lorenz Kryštof, Jičín, čes.¹¹
 Lyndner Jan, Budíšov, něm.
 Oliva Jiří, Cáslav, čes.
 Pero Šebestián, Menší město praž., čes.
 Pleskal Václav, Měřín u Val. Meziříčí (výh. l.), čes.
 Podulansky Cyprián, Pardubice, čes.
 Pohořák Tomáš, Vys. Lhota v Čechách (výh. l.), čes.¹²
 Pokorný Jan, [jirchář], Nové město praž., čes.¹³
 Pták Tomáš, Libán (výh. l.), čes.
 Simert Michal, [hostinský], Mařiněves u Děčína (výh. l.), něm.¹⁴
 Sluka Jakub, [zedník], Radnice u Plzně, čes.¹⁵
 Smrčka Jiří, Jevišovice u Znojma, čes.¹⁶
 Šmerha Matěj, Čechy (výh. l.), čes.¹⁷
 Špaček Jan, Čes. Brod, čes.
 Taufner Jiří, [řezník], Lauf am Holz (Bavorsko), něm.¹⁸
 Veselý jinak Pomelto Jiří, Hradec Králové, čes.¹⁹
 Vlk Albrecht, Nové město praž., čes.
 Záček Václav, Karlštejn, čes.
 Žatecký Jiří, Čechy (výh. l.), čes.

- 1638: Andělíček jinak Sochor Adam, Nové město praž., čes.
 Beneš jinak Stodola Jiří, Nymburk, čes.
 de Cappaul Jan, [zedník], Švýcarsko, neuved.¹
 Češbiva Tomáš, Čechy (výh. l.), čes.
 Dobřejovský [z Weinbergu] Jan, Dobřejovice u Jílového (výh. l.), čes.²
 E kard t Petr, [lékař], Scheppach (Virtenb.), něm.³
 Fleyšman Ludvík, [soukeník], již. Německo, něm.⁴
 Fridčer Jiří, Mor. Třebová (výh. l.), něm.
 Fridčer Ondřej, [pekař], Mor. Třebová (výh. l.), něm.⁵
 Fridčer Tobiáš, Mor. Třebová (výh. l.), něm.
 Henzelius Jindřich Jiří, Jaroměř, čes.
 Hermon [z Hermansfeldu] Jiří [Antonín], Žlutice, čes.⁶
 Hess Karel, [zámečník], Benfeld (Alsas), něm.⁷
 Jeřábek Lukáš, Mor. Budějovice, čes.
 Košina Vavřinec, Želetava, čes.
 Lištář Jakub, Kasejovice (výh. l.), čes.
 Mezříčký Jan, Nové město praž., čes.⁸
 Miller Konrád, Štrasburk, něm.

1637: ⁶⁾ III. 266. — ⁷⁾ Glockner; III. 218. — ⁸⁾ III. 240. — ⁹⁾ III. 210. —
¹⁰⁾ III. 219. — ¹¹⁾ III. 263. — ¹²⁾ Pohořálek; III. 243. — ¹³⁾ III.
 167. — ¹⁴⁾ Zymrta; III. 230. — ¹⁵⁾ III. 219. — ¹⁶⁾ Jinak Čížek; III. 194, 215.
 — ¹⁷⁾ III. 219. — ¹⁸⁾ Toufar (Normberský); III. 204. — ¹⁹⁾ III. 164.
 1638: ¹⁾ III. 262. — ²⁾ III. 215. — ³⁾ III. 140. — ⁴⁾ III. 139, 187, 236. — ⁵⁾ Fry-
 čer, Frytsser; III. 203, 221. — ⁶⁾ III. 232, 273. — ⁷⁾ III. 263. — ⁸⁾ III. 188.

- Něm ců Jan, Nupaky u Říčan (výh. l.), čes.⁹
 Příh oda Jakub, Nové město praž., čes.¹⁰
 Ptáček Pavel Solnický, [švec], Solnice (výh. l.), čes.¹¹
 Slavko vský Jan, Ždár (výh. l.), čes.
 Škavrad a Václav, ?, —.
 Škvorecký Tobiáš, Hořice (výh. l.), čes.
 Steinheyer Wolfgang, Arzberg (Bavorsko), něm.
 Tichý Pavel, Veselí n. Mor., čes.
 Veselý jinak Fi ala Jiří, koželuh, Nové město praž., čes.
 Vorel jinak Ronovský Jiří, [koželuh], Žehušice u Čáslavě (výh. l.), čes.¹²
 Vysušil jinak Vavroušků Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Zámečník Jakub Jelen ský, Počátky (výh. l.), čes.

- 1639: Khefer Pavel, kotlář, Sekov (Štýrsko), něm.¹
 Kužel Vít, Varvažov u Mirovic (výh. l.), čes.
 Paračka jinak Růžička a Jakub, švec, Jevičko, čes.
 Procházka Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Rybička Václav, Nové město praž., čes.
 Svo boda Jiří, Žatec, čes.
 Šíma Samuel, [mlynář], Týn n. Vlt. (výh. l.), čes.²
 Vilimovský z Lichtenburka Jan, [zemský měřič v král. čes.], Vilémov u Čáslavě (výh. l.), čes.³
 Zelenka Antonín, [hrnčíř], Skuteč (výh. l.), čes.⁴
- 1640: Bepta Bohuslav Šta stný, [pekař], Jaroměř, čes.¹
 Dvořský Karel, Městec Králov., čes.
 Chlupatý Jan, Nové město praž., čes.²
 Kňour [z Jaworu] Daniel, [nákladník], Hora Kut., čes.³
 Kocourek Valentín, švec, Blansko (výh. l.), čes.
 Kraichwigk Šimon, [švec], Čes. Kamenice (výh. l.), něm.⁴
 Lorenz Martin, [provazník], Krimmitschau (Sasko), něm.
 z Luticza Frydrsdorfu Jan Jiří, Staré město praž., čes.
 Nycz z Dyrn pachu Jan, ?, —.⁵
 Palma Pavel, Staré město praž., čes.⁶
 Porman Šimon, [mydlář], ?, —.
 Procházka Matěj Kbeliský, Staré město praž., čes.⁷
 Seysecker [z Tarnovic] Jiří Kaube, Tarnovice (Slezsko), něm.⁸
 Straka Václav, Kaňk, čes.
 Šlapáček Jan, Nové město praž., čes.
 Vejvanovský z Jedlice Jiří, [nákladník], Jílové, čes.⁹
 Zelenka Martin, Beroun, čes.

- 1641: Bohdanecký Jiří, [švec], Nové Město n. Met., čes.¹
 Byttner Abraham, [zámečník], postr. právo sv. Jana v Oboře, čes.²
 Fichtner Jiří, řezník, Úštěk, něm.³
 Handerká Havel, Nové město praž., čes.
 Hansreys Petr, Ml. Vožice (výh. l.), čes.
 Hofman Jindřich, pekař, Kamenz (Slezsko), něm.
 Janovský Jan, Nové město praž., čes.⁴

1638: ⁹⁾ III. 145. — ¹⁰⁾ III. 163. — ¹¹⁾ III. 276. — ¹²⁾ III. 164.

1639: ¹⁾ Khewr; III. 149, 194. — ²⁾ III. 228. — ³⁾ III. 168. — ⁴⁾ III. 199.

1640: ¹⁾ III. 203/4. — ²⁾ III. 273. — ³⁾ III. 137, 163. — ⁴⁾ Krajbunk. Kray bich; III. 199. — ⁵⁾ Nitš; III. 2, 258. — ⁶⁾ III. 190. — ⁷⁾ III. 258. — ⁸⁾ III. 254/55, 257, 271. — ⁹⁾ III. 174, 187.

1641: ¹⁾ III. 199. — ²⁾ III. 196. — ³⁾ III. 147. — ⁴⁾ III. 264.

Janovský Mikuláš, Nové město praž., čes.
 Jiránek Václav Blažimský, [pecnář], Kasejovice, čes.⁵
 Khleml Jan, punčochář, Dubá (výh. l.), něm.
 Kocourek Mikuláš, Čechy (výh. l.), čes.
 Kresl Maximilián, Brno, něm.⁶
 Ledvina Jiří, Lysá n. Lab., čes.
 Lescal Jerónym, Norimberk, něm.
 Mareška Václav, [švec], Hodkovice u Liberce (výh. l.), čes.⁷
 Michal Kašpar, ostruhář, Bavorsko, něm.
 Nezbeda Matěj, [krejčí], Počátky, čes.⁸
 Němců Jiří Mates, Doksy (výh. l.), čes.
 Pachta z Rájova Kryštof, [radní písář], Horšův Týn, čes.⁹
 Pekáč Jiří, krejčí, Nové město praž., čes.
 Perl Mates, bečvář, Essingen (Bavorsko), něm.
 Růžička jinak Nenichovský Jakub, Kostelec n. Lab., čes.
 Rylyš Bartoloměj, Rakovník, čes.
 Skalkovský Jan Jiří, Čechy (výh. l.), čes.¹⁰
 Slavík jinak Krosnář Vít, [tesař], Vyšehrad, čes.¹¹
 Styftter Jan, ručníkář, Lassdorf (Hor. Rakousy), něm.¹²
 Táborský Jakub, mezułáňák, Nové město praž., čes.¹³
 Tayger Jakub, Lužice u Mimoně, něm.
 Vaníček Václav, Třebechovice p. Orebem, čes.
 Vesník Šimon, pokrývač, Úštěk, čes.
 Ways Filip, Olomouc, něm.¹⁴
 Žebrawský Matěj, Čechy (výh. l.), čes.

- 1642:** Bíba Václav, krejčí, Čechy (výh. l.), čes.
 Caplan Martin, Naháč u Trnavy, lat.
 Hegenicht Mates, Čechy (výh. l.), něm.
 Horáček Martin, Čechy (výh. l.), čes.
 Jampliška Pavel, Veliš (výh. l.), čes.
 Kveček Jan, mlýnář, Tábor, čes.
 Laštovička Jan, švec, Choceň (výh. l.), čes.
 Mrva Jan, Nové město praž., čes.
 Pachta z Rájova Jan, [hejtman panství tloskovského], Horšův Týn, čes.¹
 Pavlík Václav, Čes. Brod, čes.
 Peš [z Nydrhaku] Valentín, [nákladník], Nové město praž., čes.²
 Polák jinak Vídenský Jan (pokrtěný žid), Olomouc, něm.
 Príhoda jinak Zahorák Bartoloměj František, Domažlice, čes.³
 Ransdorf Václav, švec, Houska (výh. l.), čes.⁴
 Šepela Matěj František, [šenkýř], Čes. Kamenice (výh. l.), čes.
 Tyčz Pavel, Žatec, čes.

- 1643:** Blasius Vavřinec Martin, úřadu purkmistrského služebník, Vel. Týnec u Olomouce, čes.¹
 Bosz Ernstejna Jan Jiří, [nákladník], Menší město praž., čes.²
 Crüer z Buffingken Jan Bernard, koncipista čes. komory, Ulflingen (Lucembursko), něm.
 Časlavský Daniel, pekař, Velvary, čes.³
 Ivanovský Jan, Chřepice (Polsko), lat.
 Junek Jan, kameník, Nové město praž., čes.
 Kalfas Matěj, Čes. Brod, čes.

1641: ⁵⁾ III. 174. — ⁶⁾ III. 227. — ⁷⁾ III. 266. — ⁸⁾ III. 151. — ⁹⁾ III. 260. — ¹⁰⁾ III. 178. — ¹¹⁾ III. 208. — ¹²⁾ III. 193. — ¹³⁾ III. 201. — ¹⁴⁾ III. 146.
1642: ¹⁾ III. 139. — ²⁾ III. 139, 243, 259. — ³⁾ III. 258. — ⁴⁾ III. 192.
1643: ¹⁾ III. 177. — ²⁾ III. 176. — ³⁾ III. 139, 226.

Kolbe Kryštof, zámečník, Dušníky (Slezsko), něm.⁴
 Kophart jinak Domazlický Jan, Nové město praž., čes.⁵
 Kupiec Vít, Zbirov (výh. l.), čes.
 Kyncl z Rotendorfu Matyáš, [šenkýř], Jindř. Hradec, čes.
 Lekduse Matěj, kovář, Vtelno Mělnické (výh. l.), čes.⁶
 Mazánek ze Zlatého Pole, hejtman panství dolnobřežanského,
     Brandýs n. Lab. (výh. l.), čes.⁷
 Nápravník jinak Michalův Jan, [přívozník], Nové město praž.,
     čes.⁸
 Ouřada Karel, sladovník, Zbraslav (výh. l.), čes.⁹
 Pöczl Jiří, [sedlář], z okolí Augšpurku, něm.¹⁰
 Rodner Tobiáš, zlatník, Wissen, něm.
 Rotmel Jakub Řeporejský, koželuhský, Řeporyje (výh. l.), čes.¹¹
 Setický Pavel, mlýnář, Čechy (výh. l.), čes.¹²

- 1644: Andreas Jáchym, Jena, něm.
 Angst David, pekař, St. Buk v Čechách (výh. l.), něm.
 Beníško Václav, Kolín, čes.
 Berounský Václav, Tmáň u Berouna (výh. l.), čes.
 Brychta Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Černý Tomáš, mlýnář, Ríčany (výh. l.), čes.
 Davidů Tomáš, Hradec Králové, čes.
 Dejmek Václav, šenkýř, Lysá nad Labem, čes.
 Dlouhý Matěj, ?, —.
 Elsenohr Oldřich, sedlář, Rettenberg (Bavorsko), něm.
 Fabricius Jan Kundrát, polní trubač, Nový Knín, čes.
 Farták Matěj, Mělník, čes.
 Habart Jakub Velišský, [forman], ?, —.¹
 Hlaváček Martin František Zubrinský, Vyšehrad (výh. l.), čes.
 Hofman Vít Hons, Čechy (výh. l.), čes.
 Hollar z Práchně Jan Jiří st., [ingrosista česk. kanceláře], Ml.
     Boleslav, čes.²
 Kamennický Václav, šenkýř, Nové město praž., čes.
 Kaprál Adam, Beroun (výh. l.), čes.
 Kohout z Horštejna Rafael, Horšuv Týn, čes.³
 Koutský Jan, Brandýs n. Lab., čes.
 Kučera Andres, Kladruby u Plzně, čes.
 Kunz [z Freydenthurnu] Matyáš [Karel] Mladoboleslavský, [rada při puchalterii česk. komory], Ml. Boleslav, čes.⁴
 Kvíčala Burian, Jičín, čes.
 Lucz Jan Kryštof, Staré město praž., čes.⁵
 Maczura Ondřej, Sušice, čes.
 Maňas Jan, [šenkýř], Čechy (výh. l.), čes.
 Michálek Jiří, kovář, Mělník, čes.⁶
 Milota Matouš, koželuhský, Slaný (výh. l.), čes.
 Palacký Jan, Nové město praž., čes.
 Pařízek Bohuslav, řezník, Brandýs n. Lab., čes.
 Pauczner Petr, Nové město praž., čes.
 Perntheisele Andres, konvář, Bochov u Žlutic, něm.
 Pišvejcovic Matěj, Čechy (výh. l.), čes.
 Podkostelský Samuel, Český Brod, čes.
 Pokorný Tomáš, Brandýs n. Lab., čes.

1643: ⁴⁾ Khelbù, Kolb; III. 193. — ⁵⁾ III. 234. — ⁶⁾ Lebdusé jinak Řeřábek; III. 241. — ⁷⁾ III. 171/73, 199. — ⁸⁾ III. 156, 174. — ⁹⁾ III. 266 — ¹⁰⁾ Pecl; III. 191. — ¹¹⁾ III. 184. — ¹²⁾ III. 237.

1644: ¹⁾ III. 221. — ²⁾ III. 203, 268. — ³⁾ III. 202. — ⁴⁾ III. 239, 272. — ⁵⁾ III. 176, 214/15. — ⁶⁾ III. 155.

Skála Václav, Nové město praž., čes.
 Svoboda Jiří, truhlář, Kouřim, čes.
 Sýkora Václav Měřický, [krejčí], Holešov, čes.⁷
 Šram Melichar, ?, —⁸
 Šureš Matěj, [šenkýř], Čechy (výh. l.), čes.
 Taczl Andres, Dušníky (Slezsko), něm.
 Vitásek [z Gamzenfeldzu] Jiří, písář na mlýnech Šitkových,
 Čechy (výh. l.), čes.⁹
 Vyprával jinak Přerovský Havel, Přerov n. Lab. (výh. l.), čes.
 Wagner Pavel František, soukeník, Nové město praž., čes.
 Zelenka Ondřej, koželuh, Čechy (výh. l.), čes.¹⁰

- 1645:** Bílek Matěj, [řezník], Kostelec n. Lab., čes.¹
 Dědek z Vlkové Jan, expeditor při čes. kanceláři, Louny, čes.²
 Divůček z Lilienfeldu Tomáš, Staré město praž., čes.³
 Dubský Bohuslav Jindřich, Zátec, čes.⁴
 Felšk Jiří, Guben (Braniborsko), něm.
 Filibert Jan [Verušický], Nové město praž., čes.⁵
 Kundrát Jan, Vídeň, něm.
 Misiron [z Lisonu] Jan Ambrož, tácu vinného a pivného výběrčí, [nákladník], Menší město praž., čes.⁶
 Schmidt Jakub, Čes. Lípa, něm.
 Stříbský Jan, Litoměřice, čes.
 Spindler Jan, zámečník, Staré město praž., čes.
 Stengler Daniel Krasovský, Staré město praž.
- 1646:** Beneš Jan, Osek u Duchcova (výh. l.), čes.¹
 Ditrich Hendrich, Brandýs n. Orl., čes.
 Fidler Martin Záborštík, Vídeň, něm
 Hanta Václav, Čechy (výh. l.), něm.
 Krajíč jinak Vilímovský Kašpar, Vilémov u Čáslavě (výh. l.), čes.
 Kronpaur Michal, Nabburg (Bavorsko), něm.
 Láznovský Tomáš, Brandýs n. Orl., čes.
 Peršan Mikuláš, [pekař], Nové město praž., čes.
 Písář Jiří, Nové město praž., čes.
 Robenstein Kryštof, Jáchymov, něm.
 Svátek [z Löwenthalu] Lorenc, [registrátor čes. kanceláře],
 Staré město praž., čes.²
 Vinář Jakub Václav, ?, —
 Vrána Václav, Libochovice (výh. l.), čes.³
- 1647:** Adámek Jiří, Jilemnice (výh. l.), čes.
 Arnošt Jakub, Čechy (výh. l.), čes.¹
 Bellek Adam, Čechy (výh. l.), čes.²
 Broutek Jan, Litoměřice, čes.
 Dolžal Martin jinak Kralovický, Nové město praž., čes.³
 Golcz Jan, sekretář při apelacích, Vel. Hlohov, něm.⁴
 Hrdlička Václav, Nový Knín, čes.
 Janýš Josef, Kostelec n. Lab., čes.
 Kačík Bartoloměj, Čechy (výh. l.), čes.

1644: ¹⁾ III. 237. — ⁸⁾ III. 258. — ⁹⁾ III. 195, 261. — ¹⁰⁾ III. 201.

1645: ¹⁾ III. 203. — ²⁾ III. 140. — ³⁾ III. 92, 154. — ⁴⁾ III. 229. — ⁵⁾ III. 274. —

⁶⁾ III. 188. 201, 209, 215, 217, 222, 227, 259, 271, 284, 369.

1646: ¹⁾ III. 161. — ²⁾ III. 9, 19, 141, 177, 270. — ³⁾ III. 242.

1647: ¹⁾ III. 194. — ²⁾ Kbelek; III. 208. — ³⁾ III. 156. — ⁴⁾ III. 263, 266.

K řourek Samuel, [zedník], Nové město praž., čes.⁵
 Kutnauer [z Sonnenstejna] Šimon, Staré město praž., čes.⁶
 Landau Petr, Čechy (výh. I.), něm.
 Materna Václav, [řezník], Častolovice (výh. I.), čes.⁷
 Nadlabský Václav, Brandýs n. Lab., čes.
 Nádobník Jan, Nymburk, čes.
 Pejcha Matyáš, Polná, čes.
 Rotport Rehoř, [švec], Kašp. Hory, čes.⁸
 Semechovský z Semechova Daniel, [kancelista čes. kanceláře],
     Pardubice, čes.⁹

- 1648: Čáp Jiří, Roudnice, čes.
 Čermák Samuel, Čechy (výh. I.), čes.
 Červenka Daniel, Sovinky u Ml. Boleslavě, čes.¹
 Hřebík Daniel, Ml. Boleslav, čes.
 Matyáš Jan, Nové město praž., čes.
 Myšlich z Lumenštajna Eliáš, komorník při dských zem.,
     Staré město praž., čes.²
 Nedrahovský Jan, krejčí, Čechy (výh. I.), čes.
 Nováček Jan, Nové město praž., čes.³
 Oeratl Jindřich, Menší město praž., čes.
 Podkova Adam, Nové město praž., čes.
 Pokorný Martin Albrecht M., Kumžak (výh. I.), čes.⁴
 Pudelčík Šimon, Čechy (výh. I.), čes.
 Růžička Václav, Ronov n. Doubr. (výh. I.), čes.
 Štokr Zikmund, Rokycany, čes.
 Tlachá Jiří, Nové město praž., čes.⁵
 Vavřinec Jiří Postoloprtský, Postoloprty (výh. I.), čes.⁶

- 1649: Birká [z Birkenštajna] Jan Bapt. MUDr., lékař, Italie, lat.¹
 Bystrický Jakub, Čáslav, čes.
 Císař Jan, Nové město praž., čes.
 Dvorský Pavel, Týn n. Vlt., čes.
 Hos Jan, [hostinský], Dol. Bousov (výh. I.), čes.²
 Jedlička Václav Vojtěch, Nové město praž., čes.
 Kňour Samuel, Hora Kút., čes.
 Kralodvorský Matěj, Dvůr Král., čes.³
 Krhouněk Jan, Krašovice u Kralovic (výh. I.), čes.
 Kulhánek Václav, [handlíř], Pacov (výh. I.), čes.⁴
 Kuessburger Rudolf Henrich (pokřt. žid), ?, —.
 Kyswetter Jan, Kemnath (Bavorsko), něm.
 Major z Grossenau Vilém, registrátor při německé expedici čes.
     kanceláře, Menší město praž., čes.⁵
 Pachtá z Rájova Daniel, sekretář čes. komory, Klatovy, čes.⁶
 Pech Jan, mečíř, Zákupy (výh. I.), čes.
 Slavíček Pavel, [kuchař], Nové Strašecí (výh. I.), čes.⁷
 Šmuck Michal, Úštěk, něm.
 Vyskočil Jiří, Nové město praž., čes.
 Wognar Jan, Poděbrady (výh. I.), čes.
 Wolf Jan, Staré město praž., čes.⁸
 Wörschhauser Melichar, [kotlář], Německo, něm.⁹
 Žitný Florián, Nové město praž., čes.

1647: ⁵⁾ III. 245. — ⁶⁾ III. 192. — ⁷⁾ III. 204. — ⁸⁾ III. 137. — ⁹⁾ III. 210, 227, 253.

1648: ¹⁾ III. 169. — ²⁾ III. 154, 191. — ³⁾ III. 187. — ⁴⁾ III. 228/29. — ⁵⁾ III.
 169. — ⁶⁾ Gitter; III. 265.

1649: ¹⁾ III. 152. — ²⁾ Hossa; III. 229. — ³⁾ III. 180. — ⁴⁾ III. 194. — ⁵⁾ III.
 175. — ⁶⁾ III. 72/73, 213. — ⁷⁾ III. 234/35. — ⁸⁾ III. 182. — ⁹⁾ Wesch-
     hauser; III. 152.

- 1650:** Bayling Jiří, Koritau (Kladsko), něm.
 Bedrník Matěj, Prachatice, čes.
 Bock Jan, Bělá p. Bezd. (výh. l.), čes. i něm.
 Bockner Jiří, Nové město praž., čes.
 Břežanský Adam, [plavec], Nové Benátky (výh. l.), čes.¹
 Daysler Michal, Ebersdorf (Dol. Rakousy), něm.
 Dlouhý Jan Ditrich, Čechy, čes.
 Duché Matyáš, Čes. Krumlov (výh. l.), čes.
 Frantek František (pokřt. žid.), Kitzingen (Bavorsko), něm.²
 František Michal, [hrnčíř], Čes. Lípa, něm.³
 Frysckman Matěj Norbert M., Teplá (výh. l.), něm.⁴
 Hayder Jan, Hlubčice (Slezsko), něm.
 Hrdlička Jan, Zbraslav (výh. l.), čes.
 Kumbert Mikuláš, Ledeč n. Sáz., čes.
 Labounek Daniel, Nový Bydžov, čes.
 Nikolai Jakub, Tuczno (Polsko), něm.
 Pelikán Václav, postr. právo sv. Petra a Pavla na Zderaze, čes.⁵
 Pytrus Petr, Hořice (výh. l.), čes.
 Suchánek Jiří, Polná, čes.
 Stoček Ondřej, [nákladník], Staré město praž., čes.⁶
 Stubemayer Mikuláš, [bradýř], Zell [sev. Německo), něm.
 Tanzini Jan Bapt., ?, —.
 Trautner Ulrich Jan, Přimda, něm.
 Venus Jan Jiří, [uzdář], Jílové, čes.
 Vlášek Václav, Dobrovice (výh. l.), čes.
 Zahoranský Tomáš, [krajčíř], Čechy, čes.⁷
 Zytos jinak Příhoda Jiří, Čechy (výh. l.), čes.
 Žalud Jan Pyšelský, Pyšely u Říčan (výh. l.), čes.
- 1651:** Altenperger Eliáš, Jihlava, něm.
 Benešovský Jiří, Nové město praž., čes.
 Bernart Kristián, Mělník, čes.
 Bulynger Šebestián, Laucha u Merseburka, něm.
 Bureš Řehoř Alois M., Žebrák (výh. l.), čes.
 Dooms [de Pomere] Kašpar, [rytec], Nizozemí.¹
 Falckner Vít, ručníkář, Ártzberg (Braniborsko), něm.²
 Göll Jiří, Nová Paka (výh. l.), čes.
 Hartlmann Jan, ?, —.
 Heran Jan Soběslavský, Nové Strašecí, čes.
 Holoubek Šimon, Kardašova Řečice (výh. l.), čes.
 Itter Jan Jakub, [konvář], Staré město praž., čes.³
 Karásek Matěj, Nové město praž., čes.
 Kozák Jiří, [bednář], Poděbrady, čes.⁴
 Kozel Jan, Čechy, čes.
 Kubík jinak Petrův Daniel, Jílové, čes.
 Perštejnský jinak Časlavský Jiří, Světlá n. Sáz., čes.⁵
 Plecháč Martin, postr. právo sv. Anny, čes.
 Podkova Václav, Čechy (výh. l.), čes.⁶
 Popelka Jan, [fezník], Hradčany, čes.⁷
 Sochier Tomáš, [cís. rytmistr], Mety, franc.⁸
 Synekrus Jan, zámečník, Německo, něm.
 Šrepel z Šrepelsberka Jan Václav, Nové město praž., čes.⁹

1650: ¹⁾ III. 183. — ²⁾ III. 225. — ³⁾ Frantleštejn; III. 158. — ⁴⁾ Frysckman; III. 209. — ⁵⁾ III. 158, 292. — ⁶⁾ III. 65, 257. — ⁷⁾ III. 151. — ⁸⁾ III. 145. — ⁹⁾ III. 228. — ⁰⁾ III. 254. — ⁷⁾ III. 153. — ⁸⁾ III. 252. — ⁹⁾ III. 188, 205, 227.

- Valatko Vavřinec, Želetava, čes.
 Viktorin Ondřej, Piňovany u Stříbra (výh. I.), čes.
 Volešinský Václav, Čechy, čes.
 Werner Jan, Nové město praž., čes.¹⁰
 Zach Jan, Nové město praž., čes.
- 1652:** Beyer Pavel František, Brunšvik, něm.
 Bietterbaum František Karel M., Chotčov u Plzně (výh. I.), něm.
 Bílý Daniel Kříž, Nové město praž., čes.
 Cettl Augustin, Eggenfelden (Bavorsko), něm.
 Croo a Trna Prokop, [přísežný městský prokurátor], Kladruby, čes.¹
 Černý Bartoloměj, Nové město praž., čes.
 Erlich jinak Jeřábek Abraham, Dymokury (výh. I.), čes.
 Ducha [z Gaisbergu] David Bernard, [písar při berni], Staré
     město praž., čes.²
 Hofmeister Jan Kryštof MUDr., Německo, něm.
 Janda Jiří, Čechy (výh. I.), něm.
 Jiráčk Jan, Jičín, čes.
 Kalmus Pavel, Staré město praž., čes.³
 Kapritius Enoch, Čechy, čes.
 Kaufer ze Šturmwehru Jan Jiří, apelační rada, Menší město
     praž., čes.
 Komárek Jiří, Čechy (výh. I.), čes.
 Kozlík Jan, Nové město praž., čes.
 Krobecký jinak Čapek Jan Norbert, Nové město praž., čes.
 Kučera Pavel, Nové město praž., čes.
 Laurentin z Pragantje na Jan Michal, Nové město praž., čes.
 Lukeš Jan, Velvary, čes.
 Marek z Bavarova Daniel Athanasius, Domažlice, čes.⁴
 Marle Jan Gottfried M., Hradec Králové, čes.⁵
 Maryšler Václav, [švec], St. Rousinov (Morava, výh. I.), čes.⁶
 Matějka Jan, Nové město praž., čes.
 Menšík Václav, Nové město praž., čes.
 Mirovský Ferdinand Fridrich, Nové Benátky, čes.
 Möller Kašpar, Koschendorf (Slezsko), něm.
 Němec jinak Kutil Jiří, [pecnář], Benešov, čes.⁷
 Novák Jiří, Čechy (výh. I.), čes.⁸
 Pícha Petr, Čechy (výh. I.), čes.
 Sirisolla Jan Bapt., zedník, Laino u Milána, lat.⁹
 Svítek Jan, [zedník], Nové město praž., čes.¹⁰
 Šebek jinak Vrba Šimon, Zbraslav (výh. I.), čes.
 Štefan Matyáš, [barvíř], Menší město praž., čes.¹¹
 Štětka Valentín, Čechy (výh. I.), čes.
 Weis Lorenc František, Opolí, lat.
 Wogner Daniel, Čechy (výh. I.), čes.
 Zyggl Karel, Prachatice, čes.
 Žabek Adam, [forman], Smiřice (výh. I.), čes.

- 1653:** Arenberger Eneáš Šimon, Ml. Boleslav, čes.
 Beneš Václav, Staré město praž., čes.
 Bohatec jinak Vorel Jiří, Žirovnice (výh. I.), čes.
 Braumšmid Jan, Tirschenreuth (Bavorsko), něm.¹

¹⁰⁾ III. 169.

¹¹⁾ III. 165. — ²⁾ III. 195, 267. — ³⁾ III. 256. — ⁴⁾ III. 274. — ⁵⁾ III.
     163. — ⁶⁾ Marešský, Maryška; III. 266. — ⁷⁾ III. 211. — ⁸⁾ III. 204
     — ⁹⁾ Cirisola; III. 2. 231. — ¹⁰⁾ Svitka; III. 246. — ¹¹⁾ III. 138.

¹⁾ III. 140, 142.

Breyda Jan, vinař, Panenský Týnec (výh. l.), čes.
 Brückner Jiří, Seifersdorf (Slezsko), něm.
 Buchal Karel Fridrich, Ml. Boleslav, čes.
 Cikán Martin, hřebenář, Nové město praž., čes.
 Citák Václav, Nové město praž., čes.
 Friedrich Ondřej Medeký, Leznice, čes.
 Greyll Bartoloměj, Chýše u Žlutic (výh. l.), čes. i něm.
 Gütter Melichar, knoflíkář, Rakousy, něm.
 Holub jinak Tauš Jan, Nové město praž., čes.
 Kroupa Matouš, Čechy (výh. l.), čes.²
 Kruska Jan, Nové město praž., čes.
 Nemanický Jan, Nové město praž., čes.
 Nikolaides Václav Chejnovský, Čes. Brod, čes.
 Pačísek Marek, Brandýsn. Lab., čes.
 Písař Pavel, [bečvář], Mělník, čes.
 Poklop David, Jičín, čes.
 Rohatko Petr, Horšův Týn, čes.
 Rössner Jiří, Zobten (Slezsko), něm.
 Schlerith Jan Jiří, Aschach (Bavorsko), něm.
 Slavík Jan, Domažlice, čes.
 Slivka jinak Poslušný Jakub, Litoměřice, čes.
 Spurný Vít, Pardubice, čes.
 Strniště Václav, Skuteč (výh. l.), čes.
 Tichý Pavel, Jílové, čes.
 Vodicka Jan, Čechy (výh. l.), čes.
 Vorel Martin, Chrudim, čes.³
 Wendl Pavel, Nové město praž., čes.

III. MENŠÍ MĚSTO.

- 1618: Engelbrych Šebestián, kovář, již. Čechy, něm.
 Fehner Matyáš, švec, Vídeň, něm.
 Fleymann David, J. Mti cís. agent, Žitava, lat.
 Gelf Jan, švec, Kochendorf (Virtenbersko), něm.
 Gelnar Valentin, Čechy (výh. l.), čes.
 Geysler Petr, truhlář, Lehnice, něm.
 Hakl Mates, krejčí, ?, —.
 Herink Jan, malíř, Eschwege (Hesensko), něm.
 Holdt Jakub, uzdář, Paskov u Místku, něm.¹
 Hörell [z Herlsperku] Konstantin, Kolín n. Rýn., něm.²
 Chrudimský Václav, pacholek při koních obecních, ?, —.
 Jung Jiří, krejčí, Nydrleis (Dol. Rakousy), něm.
 Kilián Julius, zlatník, Blatno u Jáchymova, něm.
 Laubinger Achác, krejčí, Vrch. Prenberk (Německo), něm.
 Malvazí Jan, řezník, Staré město praž., čes.³
 Mayer Jakub, krejčí, Eichendorf (Bavorsko), něm.
 Mosto Bernardin, J. Mti cís. muzikus a instrumentalista, ?, něm.⁴
 Myller Zachariáš, kovář, Saská Kamenice, něm.
 Mynych z Arcztperku Jan, dvořenín císaře Ferdinanda II., ?, —.⁵
 z Ortenstejna Jan, sokolář, Braniborsko, něm.
 Otto Tobiáš, Cheb, něm.⁶

1653: ²⁾ III. 211. — ³⁾ III. 204.

1618: ⁴⁾ III. 308. — ²⁾ Herle, Erle; III. 18, 153, 330. — ³⁾ Emigrant; I. 406.
 — ⁴⁾ III. 42. — ⁵⁾ III. 278. — ⁶⁾ III. 292.

- P e h e m Kryštof, bradýř, Čechy (výh. I.), něm.
 P le ch š mid Kašpar, tesař, Německo, něm.
 R a u s e r Mates, krajčí, Německo, něm.
 R e b e n t r o s t Samuel, zlatník, Blatno u Jáchymova, něm.
 R y c h a r t Abraham, zlatník, Senftenberg (Hor. Lužice), něm.
 R y c h a r t Jakub, zlatník, Senftenberg (Hor. Lužice), něm.
 R í h ú Jan, kotčí, Lysá n. Lab., čes.
 S e g a r a l o František, tapecír, Benátky, ital.
 S e y l e r Kašpar, Bavarsko, něm.
 Š t e n t g n u s Kryštof, Emmerich u Duisburku, něm.
 T e s t o r e l l u s jinak d e la Massa Šebestián, krajčí, Chiavenna (Italie), lat.⁷
 T u r e k Jan Matyáš, marštalíř a punčochář (rod. Turek), Čechy (výh. I.), čes.
 V o j t i š e k Štefan, služebník čes. kanceláře, Telč (výh. I.), čes.
 W a g n e r Štefan, J. Mti cís. uherský krajčí, Uhry, něm.
 W a r b u r g k Petr, krajčí, Gdansko, něm.
 W o l f r u m b Jiří, švec, Jáchymov, něm.
 Z e l e n k a Jan Břevn o v s k ý, Břevnov (výh. I.), čes.

- 1619: A d l e r Jan, zedník, již. Čechy, čes.
 B e k Martin, nožíř, Častá (Slovensko), něm.
 C e r h a Matěj, řezník, Staré město praž.¹
 F u x [z R e i n b u r k u] Jiljí, [J. Mti cís. rada a hejtman panství bran-dýského], Vöcklabruck (Hor. Rakousy), něm.²
 G r o s s k o p f Erhart, Kirchenthumbach (Bavarsko), něm.³
 G ü n z e l l [z G ü n c z l f e l d u] Abraham, [sekretář čes. komory], Stolpen (Sasko), něm.⁴
 H a b e r s t r o Daniel, [cukrář], Sasko, něm.⁵
 H a r k e David, bradýř, Saldin (Braniborsko), něm.
 H o p p e n e r Jiří, mydlář, Borkov (Slezsko), něm.
 J e a n s Valentín, Karnut (Francie), lat.⁶
 K l a s n ý Havel, Litoměřice, čes.
 L e h d e r Martin, řezník, Hohenzollern-Sigmaringen, něm.
 L e h e l Jan, Čes. Bor, něm.
 L e i z e l h a i m e r Jiří, sedlář, Odernheim (Hesensko), něm.
 L e r n t r o g Vít, Jihlava, něm.
 M a l v a z í Tomáš, řezník, Staré město praž., čes.⁷
 M a t o u š Matěj, již. Čechy, něm.
 M a y e r Petr, krajčí, Zerbst, něm.⁸
 N e t t e r Jeremiáš, Münsterberg (Slezsko), něm.
 N i t š Fridrich, sev. Čechy, něm.
 de la P a s q u i n a Antonín, zedník, Chiavenna (Italie), lat.⁹
 P r c h a l Mikuláš, Luže u Vys. Mýra (výh. I.), čes.
 R i c h t e r jinak Dick Jan, Podštát u Hranic, čes.¹⁰
 S i n g e r Vilém, Budíšín, něm.
 S m u t n ý Pavel, pekař, Čes. Brod, čes.¹¹
 Š l e c h t a Jiří, Rabštejn, čes.
 Š p i n d l e r Baltazar, uzdář, Bavarsko, něm.
 V č e l i n Jakub L st i b o ř s k ý M., Kostelec n. Lab., čes.
 W e n g e r Maximilián, ručníkář, Řezno, něm.
 W i l l i g Tomáš, truhlář, Laudenberg (Bavarsko), něm.

1618: ⁷⁾ III. 278.

1619: ¹⁾ III. 282. — ²⁾ III. 45, 280. — ³⁾ III. 296. — ⁴⁾ III. 17, 84, 286, 296, 303, 357, 369. — ⁵⁾ Odešel do vyhnání; I. 410. — ⁶⁾ Jense; III. 190, 286/87, 293. — ⁷⁾ III. 22. — ⁸⁾ III. 335. — ⁹⁾ III. 320. — ¹⁰⁾ III. 318. — ¹¹⁾ III. 58, 311.

Witich Mikuláš, sev. Čechy, neuved.
Zahovec Václav, Čáslav, čes.

- 1620: Bartlimes Jiří, krejčí, Schlüselfeld (Bavorsko), něm.
Blom Hendrich, švec, Rannstedt (Sasko - Výmarsko), něm.
Czirgkł Lorenc, Vídeň, něm.
Dingnower Kašpar, soustružník, Bavorsko, něm.
Eyzel Jiří, kuchař, Eggenburg (Dol. Rakousy), něm.
Franczke Jan, kožišník, Nisa (Slezsko), něm.
Franek jinak Zelenka Jakub, Těšín, čes.
Frey paur Jiří, řezník, Přibyslav (vých. I.), čes.
Fryš Jan, krejčí, Rýnská Falc, něm.
Grynenwaldt Andres, zedník, Tirschenreuth (Bavorsko), něm.
Hayder Jiří, krejčí, Hirschberg, něm.
Henrych Michal, švec, ?, —.
Hochman Pavel, ?, —.
von der Huefen Jeroným Jakub, Norimberk, něm.
Kašpar Martin, tkaničkář, Tarvis (Korutany), něm.
Lambert Robert, krejčí, Francouz, ?, —¹
Leber Adam, krejčí, Niederhadamar u Wiesbadenu, něm.
Mohn Marek, krejčí, Freiberk (Sasko), něm.
Mollenbék Jan, Seehausen (Braniborsko), něm.
Myller Petr, krejčí, Schöffeling (Bavorsko), něm.
Pek Jan Šebestián, krejčí, Dol. Gruppnpach (Německo), něm.
Petr Jakub, nožíř, Curych, něm.
Pettman Jan, Wisenbach (Lotrinsko), něm.²
Pop Petr, krejčí, Bavorsko, něm.
Reych e David, tobolář, Hall (Sasko), něm.
Rumphius Kristián, J. Mti král. rada, životní doktor a medikus, ?, —.
Straka Martin, Nové Město n. Met., čes.
Šaidler Mates, Loket, něm.
Šneyder Jan, krejčí, Norimberk.
Štoll Hendrich, hodinář, Lemgo (Lippe - Detmold), něm.
Štrocz e Jan, Švýcarsko (Graubünden), něm.
Šulc Kryštof, krejčí, Wittstock (Braniborsko), něm.
Weickman Bartoloměj, sedlář, Göppingen (Virtenbersko), něm.³
Wilde Jiří, konvář a zvonář, Zítava, něm.
Wysniczter Matyáš, Chomutov, něm.⁴
- 1621: Biesrot Antonín, krejčí, ?, —.
Börner Jiří, Německo, něm.
Busidi Campion Livius, kameník, ?, —.
Czellinger Jan, Ottensheim (Hor. Rakousy), něm.¹
Fišer Jonáš, punčochář, Lippe, něm.
Grettš Martin, Guttstadt (Braniborsko), něm.
de Jode Pavel, [antikvarius a kamrdiener J. Mti cís.], Antverpy, něm.²
Khüenperger Jiří, švec, Hradčany, čes.
Kuncz Petr, Staré město praž., čes.³
Nydrant Jan, Schwarza (Durynsko), něm.
de la Pasquina Jan Bapt., ?, —.⁴
Pergkman Jan, tobolář, Eigenberg (Sasko), něm.
Pinter Jeremiáš, ?, —.
Popilio Petr, krumplíř, ?, —.
Rodén Jan, kloboučník, Braunsberg (Vých. Prusy), něm.
Švarcbart [ze Švarc pach u], Linhart, Falc, něm.⁵

1620: ¹⁾ III. 309, 321. — ²⁾ III. 320. — ³⁾ Weychmann; III. 283. — ⁴⁾ III. 24, 320.

1621: ¹⁾ III. 279. — ²⁾ III. 290, 295/96. — ³⁾ III. 281. — ⁴⁾ III. 321. — ⁵⁾ III.

Tauše Jiří, švec, sev. Čechy (výh. I.), něm.
Vallader de Codera Antonín, zedník, ?, —.
Zábrežský Václav, řezník, Zábrež n. Mor. (výh. I.), čes.

- 1622: Berger Jiří M., Vel. Bytča, sloven.
Bizzo Kašpar, zedník, Švýcarsko, lat.
Dyczek Šimon, uzdář, Sasko, něm.
Engelhardt Kryštof, Nové město praž., čes.
Ernst Jakub, zámečník, Švýcarsko, něm.¹
Fontana Karel, Francouz, ?, —.²
Herbholzheimber Albrecht, nožíř, Birkenfeld (Vých. Prusy), něm.
Jareb z Kirchenhaimbu Jan Lorenc, [kantor], ?, —.³
Khalcher Tobiáš, [někdy císaře Rudolfa II. einkäufer], ?, —.⁴
Ludvík Martin, švec, Hall, něm.
Malý Martin, hrnčíř, Staré město praž., čes.
Neymann Jan, Münsterberg (Slezsko), něm.
zum Northaus Gerhart, Schöppingen (Vestfálsko), něm.
Pinger z Rochitzerbergku Martin, registrátor při německé expedici čes. komory, Staré město praž., čes.⁵
Rolle Jiří, [dvorský] krejčí, Gdansko, něm.⁶
Seydl Kašpar, tesař, Gefäll (Bavorsko), něm.
Stojec Martin, Lébich, něm.
Thomasonus Petr, bradýř, Concordia (Benátsko), lat.⁷
Tropp Ambrož, mlýnář, Dobřany u Plzně (výh. I.), čes.
- 1623: Bollender Kryštof, Vídeň, něm.¹
de Bussatis Zachariáš, kameník, Campiglione u Turina, lat.²
Czendlér Ondřej, Sintendorf (Dol. Rakousy), něm.
Drexelmayer Jan, šiftař, Staré město praž., čes.³
Guegg Gregorius, ?, —.
Hausleb David, soustružník, Vratislav, něm.
Kandler Martin, Nýdek (výh. I.), něm.
Krystl Jan Kryštof, Friedberg (Bavorsko), něm.⁴
Mayer Lorenz, Ried (Hor. Rakousy), něm.
Menzelin Michal, kuchař, Horšův Týn, čes.
Mohr Jan, panství Ehrenberk v sev. Čechách, něm.⁵
Seydl Jan, nožíř, Kirchberg (Bavorsko), něm.⁶
Sládek Matěj, mlýnář, Nupaky u Říčan, čes.⁷
Wagner Kryštof, Staré město praž., čes.⁸

- 1624: Hofman Petr, uzdář, Vel. Hlohov, něm.
Jonáš Pavel, harfista, Staré město praž., čes.
Kleider Urban, tesař, Klášterec u Kadaně, něm.
Raming z Löwenastu Fridrich, rentmistr v král. čes., Kulmbach (Bavorsko), něm.¹
Šilhavý Jiří, řezník, Šternberk (výh. I.), čes.²
Sreiner Jan Hendrich, [kuchař], Hachenburg (Hesensko), něm.³

1621: 222, 316.

1622: ¹⁾ III. 279, 316. — ²⁾ Fontaine; III. 314. — ³⁾ III. 244, 309. —
⁴⁾ Kolcher, Kalicher; III. 297. — ⁵⁾ III. 295. — ⁶⁾ Exulant; I. 407.
— ⁷⁾ III. 295.

1623: ¹⁾ Peleender; III. 316. — ²⁾ III. 283. — ³⁾ III. 300. — ⁴⁾ III. 304. —
⁵⁾ III. 330. — ⁶⁾ III. 289. — ⁷⁾ III. 344. — ⁸⁾ III. 298.

1624: ¹⁾ III. 285. — ²⁾ III. 281. — ³⁾ III. 303.

Tichay Dominik, Hurbache (Francie), franc.
Winter Václav, mydlář, Duchcov, něm.

- 1625: Koník Jan, mydlář, Nové město praž., čes.¹
Marin Jan, zedník, Balerna (Švýcarsko), lat.
Resing Mates, kloboučník, Rudolfswerth (Kraňsko), něm.
Werde man Jiří, [kupec], Brno, něm.²
Wolf Bartoloměj, Menší město praž., —.³
Wolf Daniel, Štrasburk, něm.

- 1626: Glott Gottfried, postr. právo Matky boží pod řetězem, čes.¹
Lobr Šebestián, Plzeň, čes.
Meczinger Andres, Německo, něm.
Rezlerus z Bohuslavic Lukáš, Vlachovice u Val. Klobouk, čes.
Ryczl Kašpar, truhlář, Slezsko, něm.
Šönleinblin Jeremiáš, Heilbronn, něm.
Wolfius [z Kruse] Pavel [Oldřich], Horšův Týn, čes.³

- 1627: Gail Jan, šenkýr, Lubij (Hor. Lužice), něm.
Grynenwaldt Jiří, hrnčíř, Recz (Falc), něm.¹
Habrhans Lorenc, pekař, ?, —.²
Henne Kryštof, sev. Čechy, něm.
Knab Jan, mestkomín, Locarno, lat.
Kynczil Jan, Falkenberg (Německo), něm.³
Loseo [z Losenthalu] Antonín, [J. Mti cís. dvor. komor. rada a
nad důchody posudného, vinného tácu a solního handle inspektor],
?, —.⁴
Luyx Gerard, [handlíř a dvorský kupec], Antverpy, lat.⁵
Macher Mates, [kramář], již. Čechy, něm.⁶
Maršálek Jan, kuchař, Čechy (výh. l.), čes.
Matyáš Hendrich, Čes. Budějovice, něm.
Mendl [ze Steinfelzu] Albrecht, [písář při berni], Hradčany,
čes.⁷
Nostrano Jan Bapt., Milán, ital.
Prošviccer Filip, pekař, ?, —.⁸
Prošviccer Kašpar, švec, Krnov, něm.⁹
Saur Kristián, truhlář, Amberg (Bavorsko), něm.
Schlengk Fridrich, ?, —.
Tauš Jan, švec, Německo, něm.¹⁰
Vlček Jan, řezník, Nové město praž., čes.
Wezenik Abraham, Finsterwalde (Dol. Lužice), něm.

- 1628: Beránek Bartoloměj Soběslavský, přední písář radní, Sobě-
slav, čes.
Fikhart Tobiáš, Staré město praž., čes.
Folger Andres, apatykář, Würzburg, něm.¹
Forberger Ditrich, Münsterberg (Slezsko), něm.
Frager Kryštof, Wattemberg (Bavorsko), něm.
Habsnek Jiří, švec, Jahbel (sev. Německo), něm.
Hájek Havel Pavel, Nové město praž., čes.
Herolt Kryštof, postr. právo Matky boží pod řetězem, čes.

1625: ¹⁾ III. 309. — ²⁾ III. 284. — ³⁾ III. 320.

1626: ¹⁾ III. 17, 19, 324. — ²⁾ Ryczler; III. 291. — ³⁾ III. 60.

1627: ¹⁾ III. 131. — ²⁾ III. 329. — ³⁾ III. 290. — ⁴⁾ Losi; III. 250, 298, 367.
— ⁵⁾ III. 279. — ⁶⁾ III. 315. — ⁷⁾ III. 311. — ⁸⁾ III. 310, 342. — ⁹⁾ III.
281. — ¹⁰⁾ III. 293.

1628: ¹⁾ III. 295/96.

- Jelínek Jakub, hrnčíř, Nepomuk (výh. I.), čes.
 Jelínek Tobiáš, ?, —.
 Kleiňák Kašpar, krejčí, Ketř (Slezsko), něm.
 Kříž Jiří, švec, již. Čechy (výh. I.), čes.²
 Lecher Zikmund, tkaničkář, Tachov, něm.
 Long Israel, punčochář, Kunnersdorf (Německo), něm.
 Mann Jan, švec, ?, —.
 Markvart Kašpar, švec, Braunsberg (Vých. Prusy), něm.
 May Kryštof, Keimnitz (Německo), něm.
 Mer Melichar, [J. Mti cís. maurmajstr], Hradčany, čes.³
 Planta Tomáš, [dvorský kupec], ?, —.⁴
 Prokop Jakub, Čechy (výh. I.), čes.
 Pučálka Jan, hrnčíř, Kaplice, něm.⁵
 Pucher Jiří, švec, ?, —.
 Purghardt Eliáš, švec, Wilhaim (Dol. Rakousy), něm.
 Ryčel Maximilián, švec, ?, —.
 Ryttren Baltazar, švec, ?, —.
 Satšek Pavel, Kašp. Hory, něm.
 Sauersky Mates, pekař, Blatno u Jáchymova, něm.
 Skřivan Václav, konvář, Nové město praž., čes.
 Steidl Wolf, švec, Neumarkt a. d. Ybbs, něm.
 Štok Mikuláš, ?, —.
 Šturwincz Martin, Čechy, čes.
 Tyfental Mikuláš, [kolář], Eckstedt (Sasko — Výmarsko), něm.⁶
 Walter Andres, Tachov, něm.
 Waytner Jiří, Otting (Bavorsko), něm.
 Wenedyker Zachariáš, apatykář, Staré město praž., čes.⁷
 Wogner Bartolomej, šenkýř, Worms, něm.

- 1629: Behem Jiří, švec, Zákupy, něm.
 Benaur Baltazar, [řezník], ?, —.¹
 Beránek Matěj Soběslavský, švec, Soběslav, čes.²
 z Bergku Jiří, šenkýř, Německo, něm.
 Bordon Renatus, krejčí, Salmurmin (Francie), franc.
 Fernhaimb Kryštof, šenkýř, Altenburg (Sasko — Altenburg), něm.³
 Folker Michal, apatykář, Wernigerode u Magdeburka, něm.
 Formánek Martin, [bečvář], ?, —.⁴
 Fux Andres, zámečník, Bamberk, něm.
 Grynenwald Wolf, šenkýř, Čes. Brod, čes.
 Hobrštam Mikuláš, truhlář, Parkhstetten (Bavorsko), něm.
 Hrbek Jiří, šenkýř, ?, —.
 Kejhal Jan, šenkýř, Chotusice u Časlavě (výh. I.), čes.
 Langrychart Jan, sedlář, Blumberg (Německo), něm.
 Ledl Jakub, zámečník, Pottenstein (Bavorsko), něm.
 Mert Kašpar, zlatník, Staré město praž., čes.
 Mezmer Andres, zedník, Feldkirch, něm.
 Oxlinger Tobiáš, zlatník, Wasserburg (Bavorsko), něm.
 Rehmar Jan, šenkýř, ?, —.
 Svoboda David, ?, —.
 Symlingerer Wolf, postřihač, Grossberg (Bavorsko), něm.⁵
 Tančík Jiří, mladší písář radní, Hlivice, lat.
 Valtička Tobiáš, švec, ?, —.

1628: ²⁾ III. 309. — ³⁾ III. 278, 327. — ⁴⁾ III. 278. — ⁵⁾ III. 345. — ⁶⁾ III. 316. — ⁷⁾ III. 287.

1629: ¹⁾ III. 282. — ²⁾ III. 281. — ³⁾ Forchheim; III. 342. — ⁴⁾ III. 344. — ⁵⁾ Semlinger; III. 46.

Žabka Jan, punčochář, Hora Kut., čes.
Žák Bartoloměj, šenkýř, ?, —.

- 1630: Adler Daniel, krejčí, Čechy, něm.
Beránek Pavel, Velvary, čes.¹
Cantor Rudolf, mydlář, Staré město praž., čes.
Dylman Jiří, sedlář, Stewen (Meklenburk — Střelice), něm.²
Gräbbeck Bartoloměj, Morava, něm.
Graf Jan, kovář, Hohnstedt (Hannoversko), něm.³
Hejtmánek Martin, šenkýř, Třeboň, čes.
Helenberger Martin, řvec, Čechy, něm.
Helmreich Michal, sklenář, Německo, něm.
Kilián Kryštof, Kostnice, něm.⁴
Koblicz Adam, krejčí, Kamenc (Slezsko), něm.
Mammel Jiří, Nýdek, něm.
Maštálka jinak Světnička Pavel, Nová Říše, čes.
Mayr Jan Ulrich, ?, —.
Satler Mates, krejčí, Ulm, něm.
Smolík Jan, stfelec při hradu praž., Luže u Vys. Mýta, čes.
Vojtěchovský Jakub, služebník při úřadě purkmistrském, Slezsko, něm.
Weyss Jeroným, Norimberk, něm.
Widtmann Kryštof, pekař, Ostrov u Karl. Varů, něm.⁵
Wolf Wolfgang, krejčí, Watzendorf (Německo), něm.⁶
- 1631: Bröllachs Jan, Crailsheim (Virtenbersko), něm.
Doměšenský Josef, šenkýř, Žebrák, čes.
Edelman Filip, Nittenau (Bavorsko), něm.
Frank Jindřich, řezník, Dvorce u Šternberka na Mor., něm.¹
Heppner Jakub, ?, —.
Jaker Pavel, Židovské město praž., čes.
Jener Karel, šenkýř, Šatov u Znojma, něm.
Mayerer Bonifác, Suhl (Sasko), něm.
z Remuret Pavel, zlatník, Rippe (Švýcarsko), ?.
Richter Mikuláš, Perno, něm.²
Rygler Šebestián, Steyer, něm.
Schadt Daniel, Budíšín, něm.
- 1632: Buch Jan, truhlář, Perleberg (Braniborsko), něm.¹
Fürst Jiří, pekař, Pauš (Fojtland), něm.²
Storck Martin, tesař, Wollishausen (Bavorsko), něm.
Ulmán Jiří, šenkýř, ?, —.
- 1633: Berger Kryštof, krejčí, ?, —.
z Bergku Jan Kašpar, krejčí, ?, —.¹
di Bossi Santin, [zedník], ?, —.²
Bragel Tobiáš, krejčí, Čechy (výh. 1.), čes.
Braun Zikmund, zlatník, Norimberk, něm.
Geyer Jan, mečeř, Norimberk, něm.
Heydelberger Ernest, [řezbář], Německo, něm.³
Höhnell Michal, Čechy, neuved.
Huf Jiří, řvec, Oberbachern (Bavorsko), něm.

1630: ¹⁾ III. 282. — ²⁾ III. 283. — ³⁾ III. 287, 334, 338. — ⁴⁾ III. 289. — ⁵⁾ III. 293. — ⁶⁾ III. 285.

1631: ¹⁾ III. 313. — ²⁾ III. 343.

1632: ¹⁾ III. 316. — ²⁾ III. 290.

1633: ¹⁾ III. 339. — ²⁾ III. 285. — ³⁾ Heidelberg; III. 331.

Jakub Kašpar, krejčí, ?, —.
 Khilinger Mates, krejčí, Harburg (Bavorsko), něm.
 Lieme Václav, kloboučník, Zákupy, něm.
 Petr Hendrich, Curych, něm.
 Rumel Abraham, ručníkář, Wirths (Dol. Rakousy), něm.
 z Rüuenach Jan, krejčí, Koblenz, něm.⁴
 Šmid Jakub, švec, Bissingen (Bavorsko), něm.
 Stechera Mikuláš, mečeř, Freistat, něm.
 Štyrl Jan Pavel, apatykář, Staré město praž., čes.
 Tauš Pavel, Leisnig (Sasko), něm.
 Winkler Gabriel, mečeř, Strasburk, něm.

- 1634:** Fetter Andres, ?, —.
 Freyberger Štefan, ?, —.
 Hofman Jan, papírník, ?, —.
 Osteritsch Martin, knihař, Št. Hradec, něm.
 Roth Mates, šenkýř, Teplá, něm.
 Rydl Jan, klášter Henichau (Německo), něm.
 Skarohlík Jan Váša, mlynář, Milevsko (výh. l.), čes.¹
- 1635:** z Berků Wolf, bečvář, ?, —.
 Brada Jiří, Kronach (Bavorsko), něm.
 Czeis Jan, ?, —.
 Denkh Martin, [kupec], Zuz (Švýcarsko), něm.¹
 Ditrich Valentin, řezník, Svitavy, čes.²
 Flegl Michal, Hostinné, něm.
 Fogelhry Gottfried, pekař, Wünschelburg (Slezsko), něm.³
 Fux Bartoloměj, mydlář, Lanškroun (výh. l.), čes.⁴
 Jušt Antonín, truhlář, Linz (Badensko), něm.
 Mössel Lamprecht, řešetář, Kling (Bavorsko), něm.
 Paur Ondřej, kloboučník, Otelfingen (Švýcarsko), něm.
 Payr Tobiáš, kožišník, Kadaň, čes.⁵
 Pergkmistr Jan, Znojmo, něm.
 Pfeyl Daniel, punčochář, Jáchymov, něm.
 Sem Tomáš, Sterzing (Tyrol), něm.
 Schulcz Jan, mečeř, Riesenburg (Vých. Prusy), něm.
 Stromer Jeroným, ?, —.
 Šwertner Pavel, Chrástava, něm.⁶
 Tichý Šimon, sladovník, Čechy (výh. l.), čes.

- 1636:** Bambach Mikuláš, Lichtenau (Hessensko), něm.
 du Bois Reychar, krejčí, Eu u Dieppe, lat.¹
 Geygner Pavel, Jáchymov, něm.
 Geyzler Melichar, perníkář, sev. Čechy (výh. l.), čes.
 Grötzier Jakub, šenkýř, Něm. Brod, čes.
 Höchtl Jan, knihař, Ingolstadt, něm.
 Kraus Bernard, šenkýř, ?, —.
 Kyreyen Kryštof, Bammakh, něm.
 Lenthe Hoziaš, Parchim (Meklenburk — Zvěřín), něm.
 Malý Jan, Krásno u Nasavrk, čes.
 Mayr Baltazar, šenkýř, Oberkochen (Virtenbersko), něm.

1633: ⁴⁾ Rybenach; III. 281.

1634: ¹⁾ III. 344.

1635: ¹⁾ III. 287. — ²⁾ III. 282. — ³⁾ III. 342. — ⁴⁾ III. 313. — ⁵⁾ III. 293. —

⁶⁾ Tamtéž.

1636: ¹⁾ III. 309, 321.

O b e n h ö c h Tomáš, šenkýř, Čechy, něm.
P u c z Jan, provazník, Heinrichau (Německo), něm.
R e i s Daniel, kloboučník, Schlettstadt (Alsas), něm.
T y l Jakub, pekař, Drkolná (Hor. Rakousy), něm.
W i n k l e r Tobiáš, Trutnov, něm.²

- 1637:** **C a s a N o v a** Vincenc, ?, —.
F r i c z Jiljí Vilém, Zbraslav (výh. I.), čes.
H a u b s n e k r Jiří, ?, —.
H e s l Michal, truhlář, Ewettingen (Bádensko), něm.
H u r t Jakub, Grossen Heubach (Bavorsko), něm.
M a u r Michal, ?, —.¹
P r o k o p Michal, krejčí, Teplice, lat.
R o s t o r f Jiří, kočí, ?, —.
S a y d l Petr, tesař, Gefell (Sasko), něm.²
S c h u l e r Tomáš, pekař, ?, —.
S t o d s k ý Jan Vojtěch, ?, —.³
S t r u l l e r Kašpar, krejčí, ?, —.
- 1638:** **A m b e r g e r** Filip, krejčí, Virtenbersko, něm.
A n d r l e Jan, kočí, Smiřice (výh. I.), čes.
A r n o l t Lorenc, šenkýř, Počáple, něm.
F o g e l Mikuláš Vilém, Tyrolsko, něm.
K l e i n Kryštof, řezník, Žandov u Čes. Lípy (výh. I.), čes.
M a r a n g o n i Vincenc, zem. chirurg, Sermide u Mantovy, ital.¹
M a y e r Andres, pekař, Heidenheim (již. Německo), něm.
M i l l e r Filip, Emmershausen (Německo), něm.
M u s i l Jiří, kurýr J. Mti cís., ?, —.
P a u m g a r t n e r Marek, [tesař], ?, —.²
P i d r m a s Zikmund, [mydlář], Staré město praž., čes.³
S i x Tomáš, Štýrsko, něm.
S p i n e d u s Severin, kameník, Balerna (Švýcarsko), lat.
S v r a b e k Jan Jiří, [služebník při puchalterii čes. komory], Jičín, čes.⁴
T o m š o v Mikuláš, Měřín u Val. Meziříčí, čes.
W a y x e l b a u m Pavel, Staré město praž., čes.
- 1639:** **B e e r** Mikuláš, šenkýř, Leuchtenberg, něm.¹
B ö m r k e Andres František M., Burg, něm.
C ě r n o h o r s k ý Martin, Smiřice, čes.
F e n d t e n Matyáš, Füssen (Bavorsko), něm.²
F r a u n s t e i n Martin, řezník, Čes. Lípa, něm.
H á j e k Tomáš, [mydlář], Kouřim, čes.³
H e r i n g e r Bartoloměj, zámečník, ?, něm.
H u b e r t Jan, mečeř, Klosterneuburk, něm.
H u m e l Matyáš, Sonnenberg, něm.
L u r m a n Ulrich, švec, ?, —.⁴
M a r s í k Petr, Ouhonice u Kladna (výh. I.), čes.
M i l l e r Hendrich, ?, —.
N o v á k Jan, kočí, ?, —.
P o h o r s k ý Jan, [hrstník], Opočno (výh. I.), čes.⁵

1636: ²⁾ III. 283, 313.

1637: ¹⁾ **M a u e r e r**; III. 319. — ²⁾ **S e y d l e r**, **S e i d l**; III. 293. — ³⁾ III. 280, 307.

1638: ¹⁾ III. 283, 336. — ²⁾ III. 310, 335. — ³⁾ III. 309, 313. — ⁴⁾ III. 342.

1639: ¹⁾ **P e e r**; III. 293. — ²⁾ **F e n d t**; III. 316. — ³⁾ III. 309. — ⁴⁾ III. 281. — ⁵⁾ III. 311.

Reyter Melichar, kancelista čes. kanceláře, Neufelden (Hor. Rakou-sy), něm.⁶

Schimanus David Karel JUDr., Broumov, něm.⁷

Schlaye Michal, Norimberk, něm.

Steinkl Filip, kovář, Český Bor, něm.

Se we Michal, ostružník, Norimberk, něm.

Steinborger Jan?, —.

Suster Jan, [podkovář], Zusmarshausen (Bavorsko), něm.⁸

d e T o i s Martin, zedník, ?, —.

Willberger Tomáš, Lottes, něm.

Wimmersdorfer Mikuláš, ?, —.

Zavadovius Matyáš, apatykář, Sensburg (Vých. Prusy), něm.⁹

1640: **E**rhart Matěj, krumplíř, postr. právo sv. Anežky, čes.

Fetelschus Jakub, ?, —.¹

Gerzak Adam, tesař, Voigtsberg (Sasko), něm.

Kheller Jiří, Vídeň, něm.

Koudelka Daniel, Louny, čes.

Miller Tobiáš, [švec], Tachov, něm.²

Naypaur Matěj, švec, Freistadt (Hor. Rakousy), něm.

Poklop Václav, pernikář, Jičín, čes.

Prager Šalamoun, švec, Seidan (Hor. Lužice), něm.

Smat Šimon, sladovník, Loučov (Čechy), čes.

Stengl Mikuláš, Huffing (Německo), něm.

Thum Tomáš, ?, —.³

1641: **A**chler Jiří, švec, ?, —.

Bitt Tomáš, Obereichstätt (Bavorsko), něm.⁴

Cassini Antonín, barvíř, Italie, ital.²

Frank Jan Jiří, Norimberk, něm.

Gross Daniel Ezechiel, komorník při dskách zem., Klatovy, čes.³

Hermolaus Jiří, krejčí, Krapice (Slezsko), lat.

Hochhauser Sixtus, šenkýř, Hirschberg (Vých. Prusy), něm.⁴

Koppenwaller Řehoř, mečeř, Am Hof před Rýnem, něm.⁵

Kroba Kryštof, pekař, Kahla (Sasko — Altenbursko), něm.

Lunczer Pavel, Retz (Dol. Rakousy), něm.⁶

Musingers Jiří, sladovník, Wettenhausen (Bavorsko), něm.

Pach Jiří, mlýnář, Třeboň, čes.

Pa ur Jan, barvíř, Obernehheim (Alsas), něm.

Svoboda Jan, krejčí, Žatec, čes.

Šustr Jan, pekař, Čechy (vých. l.), něm.

Zbudovský z Ebenberku Jiří Albrecht, starší registrátor při dskách zem., Vodňany (vých. l.), čes.⁷

1642: **B**artl Jan, šenkýř, Bělá p. Bezd. (vých. l.), čes.

Čada Ludvík, řezník, Slaný (vých. l.), čes.

Fiter Jiří, cís. generál, místoauditor, ?, —.

Müller Jan, knihař neb bibliopola, Kirchenlaibach (Bavorsko), něm.

Neltl Mikuláš, krejčí, Litschau (Dol. Rakousy), něm.¹

Porcz Filip, bibliopola, Kolín n. Rýn., něm.

1639: ⁶⁾ III. 278. — ⁷⁾ Tamtéž. — ⁸⁾ III. 300. — ⁹⁾ III. 295.

1640: ¹⁾ Vettelschus; III. 309, 315. — ²⁾ III. 334. — ³⁾ III. 281.

1641: ¹⁾ III. 336. — ²⁾ III. 289, 343. — ³⁾ III. 289. — ⁴⁾ III. 341. — ⁵⁾ III. 131, 310. — ⁶⁾ III. 315. — ⁷⁾ Tamtéž.

1642: ¹⁾ III. 283.

Šmid Jiří, provazník, Schweinfurt, něm.
Ungeroth [z Gerathenberka] Tobiáš, ?, —.²
Vyhanský Jiří, kočí, Čechy (výh. l.), čes.

- 1643: Bock Andres, tkaničkář, Jáchymov, něm.
Dynker Michal, lazebník, ?, —.
Ehrenfried Amon, ?, —.
Frelich Kašpar, mydlář, Jirkov, něm.
Gartner Michal, pekař, Lippe, něm.¹
Giltéau Vilém, kurfiřtství košinské, lat.²
Hájek z Rozenfeldu Mikuláš Václav, registrátor čes. kanceláře,
Kouřim, čes.³
Khal Jan, pekař, Vrchlabí, něm.⁴
Liška Jakub, švec, Police n. Metují, čes.
Milhonspaur Kryštof, řenkýř, Kastaunen (Vých. Prusy), něm.
Motl Vít, sladovník, Sušice, čes.
Muk z Mukendorfu Ernest, ?, —.
Štainpach Antonín, Würzburg, něm.
Štengkl Jindřich, švec, Menší město praž., —.⁵
Teusing Michal, panství Vartenberk, něm.
Tiralla Jan Arnošt, radní písář, Nové město praž., čes.⁶
- 1644: Burger Bartoloměj, krejčí, Waldsassen (Bavorsko), něm.
Hantásek Viktorin, řezník, Písek, čes.
Hes Jan, kotlář, sev. Německo, něm.
Knausner Kristián, kloboučník, Thum (Míšeň), něm.
Koblicz Michal, krejčí, klášter Kamenice (Německo), něm.
Koppenwaller Virgilius, mečeř, Stadelhofen (Bavorsko), něm.¹
Milner Kristián, krejčí, ?, —.
Naymon Jiří, uzdář, Míšeň, něm.²
Olster Jiří, krejčí, Eichstätt (Bavorsko), něm.
Plaier Jiří, Nýdek, něm.
Sollitsch Zikmund, Tirschenreuth (Bavorsko), něm.
Štolač Abraham, truhlář, ?, —.³
Šud Mikuláš, Nymburk, čes.
Teyfl Jan Jiří, knihař, ?, —.
Wellisch Bartoloměj, krejčí, Německo, něm.
Weyss Jan Jiří, apatykář, Labach (Sársko), něm.⁴
- 1645: Amberger Jan, krejčí, ?, —.
Baum Jiří, J. Mti cís. zeugwarter, ?, —.¹
Beran Václav, řezník, Police n. Met., čes.²
Birgenser Jan Jiří, zámečník, Kostnice, něm.
Fräytog Urban, truhlář, Oftingen (Bavorsko), něm.
Herman Petr, řezník, Pleystein (Bavorsko), něm.³
Kolman Vít, Čes. Krumlov, čes.
Mayer Jan, švec, Bamberk, něm.
Miller Jan Andres, zlatník, Norimberk, něm.
Neypauer Kryštof, ?, —.
Peitngers Andres, hřebelcář, Reglspach u Norimberka, něm.
Sattler Jan, Dol. Porýní, něm.
Šalta Jiří, řezník, Kostelec n. Lab., čes.
-
- 1642: ²⁾ III. 290.
1643: ¹⁾ III. 315. — ²⁾ III. 281, 308. — ³⁾ III. 285, 315. — ⁴⁾ Kohl; III. 320.
— ⁵⁾ III. 281. — ⁶⁾ III. 318, 320.
1644: ¹⁾ III. 298, 310. — ²⁾ III. 280. — ³⁾ III. 319. — ⁴⁾ III. 287.
1645: ¹⁾ III. 321. — ²⁾ III. 282. — ³⁾ III. 313.

Šterpau m David, sklenář, ?, —.
Wey s Kryštof, krejčí, Amberg, něm.
Wurzel Ondřej, uzdář, Pollana (Štýrsko), něm.

- 1646: Brodský Jiří, ?, —.
Prax Jiří, Litomyšl (výh. l.), čes.
Wahl z Wahlu Just, cel pomezních v král. čes. komisař, Menší město praž., něm.

- 1647: Bandel Kryštof, postřihač, ?, —.
Borkhart Jiří, Benešov n. Plouč., něm.
Breyner Jan Hendrich, Budyně n. Ohří, něm.
Doležal Václav, postr. právo Matky boží pod řetězem, lat.
Erb z Ernburku Fridrich, něm. koncipista čes. kanceláře, Slezsko, něm.¹
Fišer Jan, řenkýř, ?, —.
Frey Michal, bečvář, klášter Morgenstern (Německo), něm.
Hegelin Jan, sedlář, Staufen (Badensko), něm.²
Karel Jan, tesař, ?, —.
Krecl Jan, mlynář, Třebenice (výh. l.), čes.
Lumen Herman, krejčí, Dursten u Kolína n. Rýn., něm.
Matouš Ondřej, sladovník, ?, —.
Nestl Kryštof, [truhlář], Kolbink (Virtenbersko), něm.³
Párraviciini Jan Jakub, ?, —.⁴
Vaněk Jakub Filip Novoveský, Litomyšl (výh. l.), čes.
Wanger Kašpar, kupecký mládenec, Sarnthal (Tyrol), něm.

- 1648: Don Martin Vilém, mestkomíník, ?, —.
Furch Jiří, Kladsko, něm.
Klepsch Michal František, Duchcov (výh. l.), něm.
Lurago Karel, [J. Mti cís. paumistr v král. čes.], Veltlin, lat.¹
Mayer Andreas, ?, —.
Mayerich Kryštof, kupecký mládenec, Čechy (výh. l.), něm.
Mühlböck Jan Kryštof, Klosterneuburk, něm.
Pásek Jan, Stebno u Podbořan, čes.²
Payér Andreas, notarius publicus a při dvoře J. Mti cís. agent, Znojmo, něm.
Přibylavský Jan, řezník, Polná, čes.
Steiniger Gabriel, sladovník, ?, —.

- 1649: Bossi Vít, zedník, ?, —.
Březina Tobiáš, ručníkář, Dušníky (Slezsko), něm.
de Castelmuro Fortunát, [kupec], Zuoz (Švýcarsko), lat.¹
Groskopf Jan, ?, —.²
Heyn Herman, kolář, Römhild (Sasko — Meiningen), něm.
Kraus Mojžíš, konvář, Čes. Kamenice (výh. l.), něm.³
Luftenecker Jan Lorenc, postr. právo sv. Tomáše, čes.⁴
Mitler Marek, zámečník, panství Kuří Vody (výh. l.), čes.⁵
Solšický Samuel, Hora Kutná, čes.

1646: ¹⁾ III. 295.

1647: ¹⁾ III. 280. — ²⁾ III. 290. — ³⁾ III. 293. — ⁴⁾ III. 162.

1648: ¹⁾ III. 245, 337. — ²⁾ III. 342.

1649: ¹⁾ III. 287. — ²⁾ III. 296. — ³⁾ III. 305. — ⁴⁾ III. 308, 315. — ⁵⁾ III. 282.

Š m u k h e r Andres, kloboučník, Jindř. Hradec, ?,⁶
Š o r f Šebestián Zikmund, [J. Mti císl. a zem. advokát], ?, —.⁷
Š p a č e k Jan, kameník, Nové město praž., čes.
T r o s t Melichar, kovář, Saverne (Alsas), něm.
W e r n e k h Andres, Wanzleben u Magdeburka, něm.

- 1650: B e y e r Kryštof, bradýř, Karlovy Vary, neuved.¹
B o n n e r Jan Jiří, konyář, ?, —.
B ü r e r Jeroným, Norimberk, neuved.
E b e n a u r Kristián, handle solního gegenhandler, Mühlhausen (Durynsko), něm.²
E n g l h a r t Jan, ?, —.
F i š e r Štěpán [P o l e n s k ý, kancelista čes. kanceláře], Polná, neuved.³
F r a n c z Jiří, sladovník, Lauf (již. Německo), neuved.
F r e y m i n g e r Tomáš, Neuburg (Bavorsko), něm.
d e l a G a t t a Dominik, rytmistr, Neapol, neuved.
G r a n j o a n Mikuláš, kuchař, ?, —.
H a b l e Jan, krejčí, ?, —.
H a f n e r Volf, Augšpurk, neuved.
H e r o l t Kryštof, švec, ?, —.
H e s Jan Fridrich, malíř, Most, neuved.⁴
H u r t h Samuel, Lovosice (vých. I.), neuved.⁵
J e n n e k i n Jan, někdejší císl. kapitán — lajtnant, ?, —.
J o b s t Josef, uzdář, ?, —.
K e b e r l e Martin, ?, —.
K h u n d e l Martin, Nisa (vých. I.), neuved.
K i c z l e r Kryštof, šenkyř, Mnich. Hradiště, neuved.
K h e l l e r Kryštof, krejčí, Augšpurk, neuved.
K h e l l e r m i l l e r Jiří, sklenář, Hohenwarth (Bavorsko), neuved.
K ř o u r Samuel, [řezník], Nové město praž., čes.⁶
K r y n Jan, kostelník, panství Freiberk, neuved.
L i g n e l i u s Jiří Václav, kantor u sv. Václava, Brandýs n. Lab., neuved.
L o n g Jáchym, krejčí, ?, —.
M a a r Tobiáš, šenkýř, ?, —.
M l y n c z Lukáš, kloboučník, ?, —.
N a g l e r Jan Petr, kupecký služebník, Würzburg, neuved.
N e y m o n Michal, sladovník, Vratislav, neuved.
P e k h e r Jan Kryštof, mečíř, ?, —.⁷
R e y k m o n Jakub, sklenář, ?, —.
R e y k n a r Jakub, ?, —.
R i c h t h a m m e r Jiří, kožišník, Bavorsko, něm.
R u d o l f Osvald, krejčí, Fransko, neuved.
z u m S a n d e Jan, ?, —.
S m i d Mikuláš, Kadaň, neuved.
T y c z l e r z T y c z l f e l d u Jan Vilém, registrátor a translátor při
puchalterii čes. komory, Hradčany, něm.⁸
U n g e r i c h t Martin, tesař, ?, —.
V o t k a Ondřej, soustružník, ?, —.
W ü n š jinak K l e i n e H ä n s e l Jan, kuchař, Hohenzollern-Sigmaringen, neuved.
Z e r e r Volf, kolář, ?, —.⁹

- 1651: B ö h e m Jan Bartoloměj, zlatník, Freiberk (Sasko), neuved.
E g e r Andreas, zámečník, Ueberlingen (Bavorsko), neuved.

1649: ⁶⁾ III. 297. — ⁷⁾ Tamtéž.

1650: ¹⁾ III. 283. — ²⁾ III. 317, 339. — ³⁾ III. 315. — ⁴⁾ III. 316. — ⁵⁾ III. 315.
— ⁶⁾ III. 245. — ⁷⁾ Pekh; III. 292. — ⁸⁾ III. 317. — ⁹⁾ III. 316.

Eydtnér z Eittricz Zachariáš Augustin, expeditor čes. komory
a notarius publicus, Zerbst, neuved.¹

Hibel Tomáš, Krupka, něm.

Hofman Tobiáš, knihař, Olomouc, neuved.

Jonner Volf, řenýř, ?, —.

Kholišhemer Michal, krejčí, Landshut (Slezsko), neuved.

Leux z Leuxenstejna Adam, ?, —.

Loš Jan, služebník při městském úřadu berničním, ?, —.

Luzník Maximilián, ?, —.

Novák Jan, kotčí, ?, —.

Pfeffer Kilián, Oppenheim u Mohuče, něm.

Pokorný Jan, kovář, Lysá n. Lab., neuved.

Quittenius Kryštof, Chomutov, něm.²

Rydl Jakub, řenýř, Litoměřicko, neuved.

Steer Jan, tesař, Gefell (Bavorsko), něm.

Štokh Matyáš, ?, —.

Tam Jiří, pekař, Trutnov, neuved.³

1652: Bader Antonín, ?, —.

Baumon Petr, řenýř, ?, —.

Festa Benvenuto, Tridentsko, lat.

Franchimont z Frankenfeldu Mikuláš MUDr., comes
palatinus a zemský fysik, naroz. v Liège, neuved.¹

Götz Tomáš, krejčí, ?, —.

Hilbert Jan, landkosteň, ?, —.

Khamerdinger Kryštof, Boll (Hohenzollern-Sigmaringen), něm.

Lorenc Kryštof, řezník, ?, —.

Lucz Ludvík, kupec, Wasserburg (Bavorsko), neuved.

Miller Michal Jakub, švec, Německo, něm.

Petroni Jan Petr, kupecký mládenec, Chiavenna (Italie), lat.

Penkava Jakub, truhlář, neuved.²

Poleth Jiří, registrátor něm. expedice při apelacích a notarius publicus, Mašťov u Podbořan, neuved.

Rambousek Matěj Bylanský, Kostelec n. Čer. Lesy (výh. l.),
neuved.

Rescher Valentin, vačkář, Schwandorf (Bavorsko), něm.

Schadrian Matyáš Gottfried, sklenář, Čechy (výh. l.), neuved.

Schönaw Justus, [krejčí], Wagenheim, neuved.³

Štefan Antonín, malíř, Menší město praž., lat.

Wahler Jan Kašpar, sklenář, Würzburg, něm.

Wolf Martin, konvář, ?, —.⁴

1653: Baltazar jinak Peš Michal, Wels (Hor. Rakousy), něm.

Birkenssler Filip, zámečník, Kostnice, něm.

Fischer Kryštof, pekař, ?, —.

Fugl Tomáš, tesař, ?, —.

Hejlička Melichar, rod. z Újezda v Praze, neuved.

Hesl Jan, krejčí, ?, —.

Hruška Jan, kuchař, Čechy (výh. l.), neuved.

Jelínek Václav, sladovník, Litoměřice, neuved.

Kalina Lorenc, kovář, Čechy, neuved.

Kollerwasser Matěj, ?, —.

Kotvík Jan, Jiří, zedník, postr. právo Pohořelec, neuved.¹

Lens Kryštof, zedník, ?, —.

1651: ¹⁾ III. 317. — ²⁾ III. 295. — ³⁾ III. 292, 320.

1652: ¹⁾ III. 299. — ²⁾ III. 345. — ³⁾ III. 319. — ⁴⁾ III. 286.

1653: ¹⁾ III. 331.

d e L o n g u e v a l Filip, nejv. lajtnant, Pikardie, franc.
N e u w a l d t Amos, zlatník, Německo, neuved.
N i d e r m a y e r Jan František, ?, —.
O H e a Jakub, Irsko, neuved.
O M e a r y Tadeáš, Litoměřice, neuved.
R e g n e r Tomáš, krejčí, ?, —.
R i n k h Zachariáš, krejčí, ?, —.
R i t s c h e l Martin, Čechy (výh. I.), neuved.
S a l t z m a n Mikuláš, krejčí, ?, —.
S t i p i n k Jindřich, krejčí, ?, —.

IV. HRADČANY.

- 1618:** **C z i m e r m a n** Jan, švec, Schwiebus (Braniborsko), neuved.
G e b a u e r Mates, koberců tlačitel, Nisa, neuved.
H o k Ditrich, zlatník, Lippe, neuved.
W a g n e r Lukáš, bečvář, Vídeň, neuved.¹
- 1619:** **C z i o p i n** Adam, střelec při branách hradu praž., ?, —.
H o k Jan, Zweibrücken (Dol. Falc), neuved.
J a g r m a y e r Tomáš, ?, —.
K r ü g e r z Greyfeno va Baltazar, rada nad počty při čes. ko-
moře a cla pomezního komisař, ?, __.¹
M i l l e r Kryštof Jakub, ? (výh. I.), neuved.
S l a d o v n í k Šebestián, Hostouň u Horš. Týna, neuved.
S e n f e l d Jeroným, Jáchymov, neuved.²
- 1620:** **F u x** Jiljí, Vöcklabruck (Hor. Rakousy), neuved.
H e n z e l l Jobst, krejčí, Butzbach u Giessenu, neuved.
K r u š v i c Jan, Ostrov u Karl. Varů, neuved.
L a n g Šebestián, Žandov u Čes. Lípy, neuved.
L e v z Lewengrynu a z Bareytu Jan, Hradec Král., neuved.¹
T y š e r Jan, kameník, Kouřim, neuved.²
- 1621:** **G r o s** Jan, střelec při branách hradu praž., ?, —.
S a i d l Jan, mečeř, Kirchberg (Bavorsko), neuved.
- 1622:** **B a u r** Jan, truhlář, Znojmo, neuved.
d e F o n t a n o v á Kateřina, postr. právo sv. Jana v Oboře, neuved.¹
G r o s k h o p Erhart, ?, __.²
M e r c z Filip, Fulda, neuved.³
P u t s c h e k l Jan, hrnčíř, Kaplice, neuved.
Š r a y e r Kryštof, perlhefter, Vartenberk, neuved.
S v e n d r Jan, hrnčíř, Jáchymov, neuved.
W a i k Volf, ?, —.
- 1623:** **B a u m p a c h** Mikuláš, Lichtenau (Hessensko), neuved.
B e h e m Kryštof, Neustadt (Bavorsko), neuved.
H e y b o c h Jiří, Landstadt (Virtenbersko), neuved.
M i l l e r Jakub, krejčí, Čechy, neuved.¹

1618: ¹⁾ III. 324.

1619: ¹⁾ Emigroval; I. 409. — ²⁾ III. 324, 327.

1620: ¹⁾ Exulant; I. 378 a III. 326. — ²⁾ III. 329.

1622: ¹⁾ III. 328. — ²⁾ III. 295. — ³⁾ III. 97, 327.

1623: ¹⁾ Emigrant; rkp. archivu hl. m. Prahy č. 2544, fol. 101 b.

- Schöner Šebestián, ?, —.
 Šloßer Jakub, ?, —.
 Šuep Linhart, ?, —.
 Weissengrueber Valentin, Schenkenfelden (Hor. Rakousy), neuved.
- 1624:** Friedrich Jan, sklenář, ?, neuved.
 Treveno Antonín, [zedník], Lugano, lat.¹
- 1626:** Fux Petr, mládenec zlatnický, Begnitz (Braniborsko), neuved.
 Mer Melichar, Villa Nuronpato, lat.¹
 Vlček Jan, Nové město praž., neuved.
 Žatecký Jan, písář radní, ?, neuved.
- 1627:** Reychl Jiří, Grossmohnau (Slezsko), neuved.
 Štelczner Andres, zedník, Tašov u Litoměřic, neuved.
- 1628:** Pergler Michal, arcibisk. životní kuchař, Nancy, neuved.
- 1629:** Hazlinský Jiří Fridrich, [služebník při berni zem.], Bardějov, neuved.¹
 Smítka Jílek, střelec při branách hradu praž., již. Čechy (výh. l.), neuved.
- 1630:** z Rímy Martin, mestkomín, ?, —.
 Wachter Jiří, tesař, ?, —.¹
- 1631:** Arent Mates, malíř, Vratislav, neuved.¹
 Canevale de Moneto Dominik, štukátor, Milánsko, neuved.
 Fronhaim z Waisenfeldu Andres, Míšeň, neuved.
 Groskopf Jan, Kirchenthumbach (Bavorsko), neuved.²
 Preney Jan, truhlář, Elpersheim (Virtenbersko), neuved.
 Roselli Dominik, ?, —.
 de Ursi Jan Bapt., paumistr u Panny Marie de Loretto, Como, neuved.
- 1634:** Glott Gottfried, Staré město praž., neuved.¹
 Popelka Václav, řezník, Nové město praž., neuved.
 Sklenář Jan, krejčí, Hrabice u Prachatic, neuved.
 Trebygar Michal, Fojtland, neuved.
- 1637:** Fralep Jakub, [bečvář], ?, —.¹
- 1638:** Jiskra Jakub, ?, —.
 Keyhue [z Waldeneku] Julius, [gegenhandler úřadu pohranič. cell], Schönfeld u Lokte, neuved.¹
 Köppell Jan Kryštof, předsedící při něm. expedici puchalterie čes. komory, Slavkov u Lokte, neuved.²
 Girkler Pavel Jarker, ?, —.
-
- 1624:** ¹⁾ Trovano; III. 324.
1626: ¹⁾ III. 297, 327.
1629: ¹⁾ III. 327.
1630: ¹⁾ III. 329.
1631: ¹⁾ III. 296. — ²⁾ Tamtéž.
1634: ¹⁾ III. 17, 19, 324.
1637: ¹⁾ III. 324.
1638: ¹⁾ III. 328. — ²⁾ III. 327.

- 1641: *Fesell* Israel, krejčí, Heldburg (Sasko — Meiningen), neuved.¹⁾
- 1643: *Hofmayer* Petr, šenkýř, ?, —.
- 1650: *Burkhard* Tobiaš, pekař, Vrchlabí (výh. l.), neuved.
Chyba Václav, řezník, ?, —.
Leonczius Václav, Slezsko, neuved.
Tiemer František, krejčí, ?, —.
- 1651: *Eich* Mates, Hradčany, neuved.
Partš Jiří, krejčí, Ústěk, neuved.
- 1652: *Frišmut* Jiří, ?, neuved.
Horčicz Mates, Schwaz (Tyrol), neuved.
- 1653: *Kornberger* Pavel, švec, Schwaz (Tyrol), neuved.
Lehner Kryštof, zedník, Tyrolsko, neuved.
Tartaglia Leonhard, Gorice, neuved.

*

Nabylo tedy městanského práva v letech 1618—1653 na Starém městě 1.232 (41.6%), na Novém městě 1.004 (33.9%), v Menším městě 641 (21.7%) a na Hradčanech 78 (2.6%), ve všech čtyřech pražských městech tudíž celkem 2.955 přistěhovalců. V tom jsou ovšem zahrnuti i ti, kdož byli již přijati pod ochranu (182), jakož i pražští měšťané, kteří přešli z jednoho města do druhého (214), takže se přistěhovalo 2.559 cizinců.

Ze všech novoměšťanů bylo 44.1% Čechů, 51.5% Němců a 4.2% ostatních. Mezi těmito bylo 72 Vlachů; 20 Francouzů; Rethorománů a Poláků po 5; Irů, Vlámů a pokřtěných židů po 4; Valoni 2; Holanďanů, Skotů, Maďarů a Turků po 1; neurčité národnosti 6 — celkem 126. Němců přibylo do Prahy z Čech 526, z Moravy 67, ze Slezska 105, z obojí Lužice 34, z rakouských zemí alpských 94, z Uher 6, ze sever. Německa 190, z již. Německa 247, ze Švýcarska 9, z neurčitých pobytíš 244, všech všudy 1.522.

Z českých zemí se přistěhovalo: z Čech 1.684, z Moravy 137, ze Slezska 137, z obojí Lužice (převážnou větinou z Horní) 34; z rakouských zemí alpských 110; z Uher (skoro vesměs ze Slovenska) 12; z říše 437, ze Švýcarska 28, z Italie 24, z Polska 15, z Francie 13, z Belgie 5, z Irská 4, ze Savojska 2, ze Skotska 1 — tudíž celkem 2.643 lidí, u nichž bylo možno zjistit státní či zemskou příslušnost.

1641: ¹⁾ Tamtéž.

Zdeněk Kolowrat-Krakowský :

Seznam pochovaných v hrobkách klášterního kostela P. Marie, kaple Loretánské a kostela narození Páně na Hradčanech.

(Dokončení.)

II. Catalogus defunctorum, intra ambitum Prageno-Hradschinensis Lauretani aedificii sepultorum.

a) In S. Domo Lauretana. [Str. 33.]

- 1647 Jan. 1: Illmus et excellmus d. d. Guilielmus liber baro Poppel de Lobkowitz, supremus S. Caes. Mts venationum praefectus, coniunx pientissimae fundatrix S. Domus Lauretanae, in crypta.
1654 Jan. 13:² Illma et excellma d. dna Benigna Catharina, libera baronissa Poppel de Lobkowitz, pientissima fundatrix S. Domus Lauretanae, in crypta.
1655 Febr. 12:³ Illma et excellma d. dna Maria Magdalena comitissa Poppel de Lobkowitz, nata comitissa de Pruskowsky, coniunx excellmi d. Christophori comitis Poppel, in crypta.
1658 Jul. 4: Illmus et excellmus d. d. Christophorus Ferdinandus comes Poppel de Lobkowitz, supremus regni Bohemiae praefectus, post pientissimam fundatricem matrem suam patronus Lauretanus, in crypta.
1679 Maii 28: Illmus d. d. iunior Ferdinandus comes Poppel de Lobkowitz, filiolus excellmi d. Wenceslai comitis Poppel.

¹⁾ Vedle zkratky, uvedených výše v pozn. 1. na str. 36, bylo užito při tisku další části ještě této zkratky: *hon.* = honestus; *nob.* = nobilis; *perill.* = perillustris; *rev.* = reverendus.

Vysvětlující poznámky k seznamům doplnil redaktor časopisu *Dr. Zd. Kristen.*

²⁾ Patrně datum pohřbu, neboť Benigna Kateřina z Lobkovic zemřela již dne 28. prosince 1653; srov. Max DVORÁK, *Maria Loretto am Hradschin zu Prag* (Praha 1883), str. 18. Týž uvádí jako úmrtní den jejího chotě Viléma Popela z Lobkovic den 2. ledna 1647; tamtéž, str. 17.

³⁾ Pravděpodobně datum pohřbu v rodinné kryptě. Aug. SEDLÁČEK v *Ottově Slovníku Naučném*, díl XVI. (Praha 1900), str. 224 uvádí, že Maří Magdalena z Lobkovic zemřela r. 1653; údaj tento je nepochybně správný, vstoupil-li Kryštof Ferdinand již dne 15. června 1653 v druhé manželství s Eliškou Apolenou z Tilly; srov. M. DVORÁK, uv. kn. str. 20.

- 1695 Maii 29:⁴ Illma et excellma d. dna Ludmila Eva Francisca, viduata S. R. I. comissa de Kollowrath, nata libera baronissa Hiserle de Chodau, singularis benefactrix S. Domus Lauretanae, penes altare ex parte evangelii.
- 1697 Oct. 18:⁵ Illmus et excellmus d. d. Wenceslaus Ferdinandus, S. R. I. comes Poppel de Lobkowitz, eques aurei velleris, nepos fundatricis et secundus post eam patronus Lauretanus; obiit Paduae, huc advectus, sepultus in crypta.
- 1707 Maii 19: Illmus et excellmus d. d. Leopoldus Josephus comes Poppel de Lobkowitz, S. Caes. Mitis camerarius, patronus Lauretanus, ex linea recta fundatricis ultimus, obiit Viennae, hic sepultus in crypta.⁶
- 1711 Nov. 4: Illma et excellma d. dna Maria, viduata post defunctum Wenceslau comitem Poppel de Lobkowitz, nata comissa de Dirschtein, ultima in crypta S. Domus sepulta.
- 1722 Oct. 4: Illmus et excellmus d. d. Udalricus Felix comes Poppel de Lobkowitz ex linea collateralis primus, ultimus patronus Lauretanus; hic in Monte Ferrato⁷ arbore conquassatus, Ponti apud patres Capucinos sepultus est. Post hunc patronatus ad principes de Lobkowitz, sepulturam suam Raudnicii apud patres Capucinos habentes, devolutus est.
- 1784 Jan. 11: Cor serenissimi d. dni Ferdinandi principis de Lobkowitz, Viennae defuncti, Pragam allatum in S. Domo Lauretana depositum requiescit.

b) In ambitu Lauretano. [Str. 34.]

- 1648 Jul. 26: Praenob. d. Mathias Petz, aulae praefectus excellmi d. Mathiae comitis Trautmannsdorff, in irruptione Svecica ex fenestra prospiciens traiectus; sepultus in maiori capella e regione cryptae, ubi tunc erat ambitus.
- 1668 Maii 22: Praenob. dna Maria Susanna Longin de Loewenstein,⁸ nata Jacobin de Löwenau, penes sacellum s. Francisci.
- 1669 Maii 16: Praenob. d. Joannes Jacobus Koch penes sacellum s. Francisci.
- 1679 Nov. 5: Praenob. d. Carolus Rudolphus a Reichenbach, ibidem.
- 1679 Dec. 10: Perill. herula Catharina Constantia, quinquennis filiola perill. d. Hermanni, S. R. I. equitis de Walkern, penes sacellum s. Francisci.

⁴⁾ Správně má být 28. května 1695; srov. DOBŘENSKÉHO výpis z matriky zemřelých kostela sv. Rocha na Strahově (Dobřenského genealog. sbírka v Archivu země České v Praze, matr. č. 529 mort., str. 1), jakož i uv. knihu M. DVORÁKA, str. 25 a 53. — Z jejího odkazu podle poslední vůle ze dne 20. dubna 1695 a s použitím jejich osobních šperků zhotovena byla r. 1699 ve Vídni t. zv. diamantová monstrance, která jest nejdrahocenější součástí loretánského pokladu; srov. M. DVORÁK, uv. kn. str. 56 nn., a Dr. Ant. PODLAHA a Eduard SITTLER, *Loretánský poklad v Praze* (Praha 1901), str. 9—11 a tab. XIII. a XIV.

⁵⁾ M. DVORÁK, uv. kn. str. 65, uvádí podle archivních pramenů, že Václav Ferdinand z Lobkovic zemřel dne 8. října 1697 v Montortone u Padovy, vraceje se ze Španěl, kde byl císařským vyslancem.

⁶⁾ Pohřeb byl konán dne 29. května 1707; srov. M. DVORÁK, uv. kn. str. 69.

⁷⁾ Jezeří (Eisenberg), soudní okres Jirkov.

⁸⁾ Správně Langenz Löwensteti; srov. A. v. DOERR, *Der Adel der böhmischen Kronländer* (Praha 1900), str. 151.

⁹⁾ Byl sekretářem lobkovickým; srov. výpis z matriky zemřelých kostela svatovítiského v genealog. sbírce DOBŘENSKÉHO v Archivu země České v Praze, matr. č. 813, str. 15.

- 1680 Jan. 12: Perill. herula Maria Margaretha, biennis soror modo dictae Catharinae, ibidem sub eodem lapide sepulchrali.¹⁰
- 1680 Apr. 28: Nob. iunior Josephus ab Hirneys, parvulus.
- 1680 Sept. 9: Hon. vir Joannes Spreyer, Styriacus, aeditus Lauretanus, hic obiit peste et sepultus est in lazaretho patrum Capucinorum.
- 1681 Mart. 1: Praenob. d. Wenceslaus Reissenzahn per 24 annos organista Lauretanus, penes sacellum s. Francisci.
- 1681 Apr. 4: Hon. vir Andreas Komér, per 32 annos aeditus Lauretanus.
- 1689 Febr. 23: Hon. et generosus d. Bernardus Petura, servus familiae Lobkowitzianae et specialis cultor beatae Virginis Lauretanae, penes sacellum s. Francisci.
- 1694 Febr. 12: Praenob. et consultissimus d. Laurentius Franciscus Kottrowsky, penes sacellum s. Antonii.
- 1711 Mart. 5: Hon. vir Joannes Romedius Lohner, aeditus Lauretanus, penes sacellum beatae Virginis Dolorosae.
- 1717 Maii 17: Hon. vir Joannes Josephus Lambert, aeditus Lauretanus.
- 1721 Apr. 3: Dna Dorothea Komarkin, penes sacellum s. Crucis.

c) In crypta maioris sacelli seu ecclesiae.

- 1667 Apr. 10: Illma herula Angela comissa Michnin, prima sepulta in hac crypta anno 1663 parata, quae tunc erat in ambitu.¹¹
- 1738 Sept. 21: Praenob. d. Franciscus Peterka, stabuli praefectus apud ex-cellum d. comitem Cernin.
- 1739 Dec. 5: Rev. d. Josephus Taubner, diaconus ecclesiasticus, filius d. Constantini Taubner, regentis chori.
- 1741 Aug. 9: Pientissima virgo Regina Heberin ex domo Lobkowitziana, per 30 annos infirma.
- 1763 Aug. 14: Dna Rosina Taubnerin, conthoralis d. Constantini Taubner, regentis chori.
- — —: D. Antonius Mauritius Taubner, filius eiusdem et organista Lauretanus.
- 1779 Dec. 15: Generosus d. Constantinus Taubner, aetatis physicae 88 annorum et per 53 annos regens chori Lauretani.

d) In crypta ad s. Annam. [Str. 35.]

- 1702 Apr. 9: Perill. dna Mechtildis Christina viduata Woelgerin, nata de Bukeleham.
- 1706 Mart. 14: Praenob. et consultissimus d. Joannes Carolus Förschan, vice-primas in Hradchin.
- 1709 Apr. 2: Nob. d. Rudolphus de Bukeleham, frater supradictae dnae Mechtildis.
- 1721 Mart. 23: Praenob. dna Eva Förschanin, civis Hradchinensis.
- 1743 Oct. 30: Josephus Bruzzetti, caminarius, qui decidit ex camino culinae apud patres Capucinos et mortuus est.

¹⁰⁾ V DOBŘENSKÉHO výpise z matriky zemřelých u sv. Vítá, uv. m., čteme, že kromě uvedených dvou dcer pohřben byl dne 3. února 1680 v Loretě také »Hermannus Ernestus, filius Hermanni Gabrielis de Walkern, secretarii comitis Dietrichstein«.

¹¹⁾ Tato krypta, zřízená r. 1663 v ochozu, byla vysvěcena dne 8. prosince 1664 kardinálem Arnoštem hrabětem Harrachem; srov. M. DVORÁK, uv. kn. str. 46, kde se čte rovněž zmínka o překážkách, jež kapucíni s počátku kladli po hřbitově v Loretě.

- 1757 Aug. —: Quidam imbriciarius, qui reparans tectum chori apud patres Capucinos post obsidionem Borussicam, ex eo decidit et obiit.
- — — (circa idem tempus): Quidam statuarius, qui elaboravit statuas Resurrectionis Domini et Beatae Virginis Mariae Assumptae in atrio Lauretano positas.¹²
- 1768 Aug. 14: Hon. vir Ignatius Maleczeck, natione Kuttenbergensis, per 38 annos aedituus Lauretanus et devotissimus Mariophilus.
- 1776 Sept. 5: Hon. vir Adamus Hecht, Semlovicensis ad Teinicium, per 32 annos custos lazareti patrum Capucinorum et devotus tertiarius.
- 1778 Sept. 27: Hon. vir Josephus Klinge r, natione Rumburgensis, per 34 annos sedulus aedituus Lauretanus.
- 1783 Jul. 2: Hon. vir Wenceslaus Haas, Teutobrodensis, aetatis physicae 81 et per 46 annos aedituus Lauretanus.
-

¹²⁾ Byl to barokní sochař Jan Michal Biderle; srov. Fr. EKERT, *Posvátná místa královského města Prahy*, sv. I. (Praha 1883), str. 159.

K. Polák:

Jmenný obsah matrik obce Bezděkova z let 1787 - 1928.

Roku 1785 byla v Bezděkově u Klatov založena nová lokalie¹ a dne 24. února 1787 P. Liborius Schreiner ze zrušeného kláštera dominikánského v Klatovech byl ustanoven prvním lokalistou. Dekretem ministerstva kultu čís. 6054 ze dne 14. května 1856 byla lokalie bezděkovská povyšena na faru a prvním farářem stal se P. Václav Stach.²

První matriky lokalie bezděkovské, jejichž nejstarší zápis je ze dne 3. ledna 1787, rozdeleny jsou ve svazky podle jednotlivých osad k farnosti náležejících, při čemž každý svazek obsahuje zápisy křtů, oddavek i úmrtí. Teprve od r. 1862 vedeny byly matriky odděleně podle druhu zápisů ve svazcích společných pro celou farnost.

¹⁾ Před založením lokalie patřily osady Bezděkov, Kal, Poborovice, Koryta a Tupadly k záduší sv. Martína na Hůrce pod patronátem zprvu pánu bezděkovského, později (od konce XVI. stol.) královského města Klatov.

²⁾ K soletému jubileu trvání fary uveřejnil jsem ve *Farním věstníku* (1937) zvláštní pojednání. — Zde uvádím jen posloupnost lokalistů a farářů bezděkovských: Liborius Schreiner, lokalista 1. V. 1787 — 31. X. 1801; Jan Červinka, administrátor 1. XI. 1801 — 1. III. 1802; Bernard Antonín Werschauer, lokalista 1. III. 1802 — 1. V. 1808; Václav Koskuba, administrátor 1. V. 1808 — 1. X. 1808; Bernard Maschtovský, lokalista do 1. I. 1813; František Reithmayer, administrátor do 1. III. 1813; Jan Vokoun, lokalista do 1. XII. 1828; Ignác Smolka, administrátor do 1. VII. 1829; Matěj Pixa, lokalista do 1. XI. 1836; Antonín Zachystal, administrátor do 1. V. 1837; Dominik Vrabec, lokalista do 1. X. 1841; Jan Wonesch, lokalista do 1. IV. 1849; Václav Stach, lokalista a od r. 1856 farář do 24. II. 1858; Jan Čermák, administrátor do 1. IV. 1859; Martin Uchytíl, farář do 1. X. 1877; František Vítěk, administrátor do 1. VII. 1878; Josef Paleček, farář do 1. XII. 1881; Karel Melichar, administrátor do 1. VI. 1882; Václav Zahourek, farář do 1. VI. 1885; Coelestin Sedláček, administrátor do 1. X. 1885; František Kukla, farář do 1. VI. 1890; Václav Gödde, administrátor od 1. IX. 1890; Jan Špaček, farář do 1. VIII. 1892; Ladislav Dušek, administrátor, pak farář 1. X. 1892 — 1. X. 1909; František Štepán, administrátor do 1. II. 1910; Jakub Podlahá, farář do 1. X. 1912; Jan Procházka, administrátor a od 1. II. 1913 farář, 5. VI. 1919 biskupský notář, 26. VII. 1923 osobní děkan, zemřel 17. III. 1935; Josef Průša, administrátor do 31. X. 1935; František Balík, děkan od 31. X. 1935.

Celkem až do dnešní doby čítají matriky bezděkovské 22 svazků v tomto pořadí:

- Tom. I.: >*Traungs-, Tauf- und Sterb-Matrik vom Jahre 1787—1821*<
pro vsi Bezděkov, Volenov a Poborovice.
II.: též matrika pro ves Koryta z let 1787—1834.
III.: totéž pro ves Struhadlo z let 1787—1836.
IV.: totéž pro ves Soustov z let 1787—1836.
V.: totéž pro ves Tupadly z let 1787—1826.
VI.: totéž pro ves Kal z let 1787—1837.
VII.: totéž pro ves Schönwillkomm³ (dnes Vitaná) z let 1795—1837.
VIII.: totéž pro Bezděkov, Volenov a Poborovice z let 1821—1861.
IX.: totéž pro ves Koryta z let 1834—1858.
X.: totéž pro ves Struhadlo z let 1838—1862.
XI.: totéž pro ves Soustov z let 1837—1856.
XII.: totéž pro ves Tupadly z let 1826—1849.
XIII.: totéž pro ves Kal z let 1838—1862.
XIV.: totéž pro ves Schönwillkomm (Vitaná) z let 1838—1862.
XV.: totéž pro ves Tupadly z let 1849—1862.
XVI.: totéž pro ves Koryta z let 1859—1862.
XVII.: matrika oddaných pro celou farnost z let 1862—1926.
XVIII.: matrika narozených pro celou farnost z let 1862—1900.
XIX.: matrika zemřelých pro celou farnost od r. 1862 až do dnešní doby.
XX.: matrika křtěných pro celou farnost z let 1901—1926.
XXI.: matrika oddaných pro celou farnost od r. 1926 až do dnešní doby.
XXII.: matrika křtěných pro celou farnost od r. 1926 až do dnešní doby.

První lokalista zapisoval do matrik s počátku německy, ale od r. 1791 až do konce února 1802 jsou zápisu psány česky. Za třetího lokalisty, P. Bernarda Antonína Werschausera,⁴ uvedena byla do

³⁾ Nejmladší ves na Klatovsku. Byla založena systémem Raabovým r. 1795 hrabětem Kašparem Heřmanem K in g l e m (svobodným zednářem) a jeho hospodářským inspektorem, spisovatelem Kristiánem Jindřichem Spiessem (srov. poz. 16), a osazena německými kolonisty. V matrice čte se o tom v úvodu tento záznam z péra prvého lokalisty P. Liboria Schreinera: »In nomine Domini Nostri Jesu Christi Benedicti Amen. Incipit matricula neorecti pagi Schön-vill-komm copulatorum in locali ecclesia Bezdiekoviensis S. Annae a die 1.mo Januarii 1795 sub 1.mo localista P. Liborio Schreiner. Incolae hujus pagi ex diversis locis conrenere...« — V topografickém popsání lokality bezděkovské, určeném pro dílo J. SOMMERA: »Das Königreich Böhmen«, z péra lokalisty Jana Vokouna (kol r. 1822) čteme: »Das Dorf Schönwillkomm wurde erst nach Errichtung der Bezdiekauer Lokaie vom H. Grafen Kaspar von Künigl als damaliger Gutsbesitzer neu erbauet und von Ihm in dasselbe hierorts deutsche Insassen angesiedelt, welche gegenwärtig sich vermindert durch Verkaufe ihrer Wohngebäuden an Böhmen haben.« (Archiv fary v Bezděkově.)

⁴⁾ Je o něm známo, že si z Bezděkova dopisoval s Dobrovským a že horlivě hájil svátek lidového světce Jana Buriana, jejž církev prohlásila za kacíře; srov. Josef VOLF: *Kacíř sv. Jan Burian* v »Národopisném věstníku československém«, roč. XXIII. (Praha 1930), str. 311. — Srov. také můj článek »Bezděkovský lokalista, spisovatel P. Bernard Antonín Werschauser« uveřejněný ve »Farním věstníku« vikariátu klatovského 1937, roč. II., č. 3.

matrik opět němčina, aby teprve r. 1849 za faráře Václava Stacha byla konečně vystřídána češtinou.

Jmenný obsah matrik křtěných, oddaných a narozených, jež níže uveřejňujeme, týká se celé místní obce Bezděkova, k níž patří tyto čtyři osady: *Bezděkov* (B), *Vítaná* (Schönwillkom, V), *Poborovice* (P) a *Kal* (K). U každého jména uvádím v závorkách léta, v nichž ten který rod je v jednotlivých osadách, označených počáteční písmenou, v zápisech matrik doložen. Starší letopočty v závorkách před r. 1787 značí data narození nejstarších zemřelých v tom kterém rodu. Z výčtu jmen lze zjistit, jak intenzivní byla kolonisace Němců v tomto pohraničním kraji.

V poznámkách pod čarou, jimiž jmenný obsah matrik doprovází, upozorňuji na rody, z nichž vzešli jednotlivci, kteří zaujali význačné postavení buď v kulturním a politickém životě národním, nebo v dějinách a osudech obce Bezděkova, a na jiné rodopisné zajímavosti.

*

Abraham (B 1787—1848); Adamec (V 1771—1874, B 1846—1870, " 1882—1890); Adámek (B 1832—1852, P 1833); Adlersfiegel (V 1765—1836, B 1790—1870); Albert (V 1809—1844); Altman (B 1867—1886); Anda (K 1819); Anderle (B 1849—1900); Apfelbek (K 1880—1883); Auervek (B 1900—1927).

Babka (B 1812—1925, K 1871—1927, P 1901); Bajer (B 1787); Balák (P 1887—1889); Baloun (B 1843—1918); Bardoun (B 1791—1888); Bauer (B 1751—1886, V 1797—1914, P 1844—1904, K 1873—1875); Baxa⁵ (B 1782—1923, K 1795—1926, V 1852—1878, P 1881); Bečvář (B 1816—1861); Bednář (K 1914); Behenský (B 1818—1878); Beigert (B 1813); Beck, Bel (B 1815—1907); Belec (B 1797—1872); Belfín (B 1901—1920); Benda (B 1867); Beneš (B 1748—1818); Benir (K 1819—1820); Beránek (B 1877); Berg (B 1808); Bernat (B 1922—1923); Běloch (B 1914); Bílý (K 1758—1830, B 1759—1912, P 1768—1905); Bláha (K 1830); Blahník (B 1830); Blahut (B 1739—1833); Blass (B 1803—1886); Blecha (B 1707—1925); Blechinger (B 1816—1817); Bodensteiner (V 1770—1831); Bohatý (B 1837—1925); Bohuslav (B 1806—1911); Bosáč (B 1786—1878); Bošek (K 1784—1898, B 1880, P 1916); Bouda (P 1845—1859, B

Korespondence P. B. A. Werschauera s Josefem Dobrovským vyjde letos tiskem; upravil ji k vydání letos zesnulý dr. Josef VOLF.

⁵) Rod Baxů je velmi rozvětven a rozšířen v okrese klatovském a přeštickém. Pochází z něho i býv. primátor hl. m. Prahy, JUDr. Karel Baxa, jehož předky v přímé linii zde pro zajímavost uvádíme: I. Mikuláš Baxa, sedlák v Ježovech 1592, od r. 1648 v Korytech na Klatovsku, zemř. před 1653. — II. Šimon, sedlák v Korytech, manželka Lidmila. — III. Ondřej, sedlák v Korytech (1713), zemřel před r. 1729; manželka Kateřina. — IV. Jakub, sedlák v Korytech na čp. 10, nar. 26. III. 1705, zemř. 26. IX. 1778; 1. manž. Dorota Tichá † 1761, 2. manž. Marie Hašková z Koryt. — V. Ondřej, sedlák a rychtář v Korytech čp. 11, * 8. 1. 1732; manž. Kateřina Círová z Kalu. — VI. Jiří ml., sedlák a rychtář v Korytech čp. 11, * 18. 1. 1767, † 1816; 1. manž. (1790) Dorota Karlšková, 2. manž. (1800) Anna Palečková. — VII. Václav, sedlák v Korytech čp. 32, * 22. IV. 1795, † 24. II. 1850; manž. (1819) Marie Veseláková. — VIII. Jan, říd. učitel v Sedlčanech, * 18. IX. 1833, † 1902; manželka Františka Pujmanová. — IX. Karel, JUDr., * 1862 v Sedlčanech, advokát a býv. primátor hl. m. Prahy; manž. Amalie Jurkovičová. — Srov. také „Československé rody“, měsíčník pro studium rodů, roč. I. č. 2, již zaniklý (1937), red. V. J. KRÝSA, Plzeň.

1849—1915, V 1874); Bouška (B 1858—1861, K 1926—1927); Bouzek⁶ (B 1764—1878, P 1773—1883, K 1872); Brandtl (P 1830—1833); Braun (V 1764—1829); Braun z Braunthalu⁷ (B 1828—1834); Brejriš (B 1825); Brežovský (B 1907); Eroum (B 1926); Brož (B 1800—1803, K 1914—1927); Brůha (B 1828, P 1829—1881); Břečka (B 1805—1928); Březina (V 1917); Bumerl (B 1791—1856); Burda (B 1815—1887); Bureš (B 1797—1890, V 1838—1884).

Cais, Zeis (B 1811—1873); Cihlář (B 1823—1909); Cihlářský (K 1737—1807); Cír, Zier (B 1739—1843, K 1804); Císař (B 1918—1922); Cízl (K 1726—1827, B 1817—1916); Cvachovec (B 1884—1923).

Čabradá (P 1926—1928); Čada (1807—1928); Čadek (V 1749—1829, P 1765—1845, B 1816—1924); Čanda (B 1747—1822, K 1752—1787); Čečelín (B 1831—1901); Čech⁸ (B 1742—1888); Čermák (P 1766—1846, B 1799—1873, K 1893); Černý (V 1782—1834, B 1804—1928); Červenka (K 1826); Červený (B 1768—1843, K 1876—1926); Český (B 1813—1904); Čížek (K 1851—1906, B 1863—1926); Čuba (B 1742—1927); Čuda (K 1876).

Dachs (V 1795—1829); Dallendorfer (K 1808); Dauer (B 1755—1816); Denk (P 1796—1919, B 1822—1889); Desolda (B 1810); Dlesk (B 1885); Dobízl (B 1797—1927); Dolejší (K 1909, B 1917—1924); Domek (P 1773—1839); Drozda (P 1799—1867, B 1859—1925); Drška (B 1828); Drudík (B 1914);

⁶⁾ Jan Bouzek (Bausek, * 20. IV. 1804), syn Josefa, šenkýře z Mochtína a Evy Mocové ze Sušice, byl od r. 1835 do 1839 správcem v Bezděkově, pak vrchním ve Valči a konečně komisařem v Kostelci n. Orl., kde zemřel 22. I. 1868. Oženil se s Marií, dcerou Kašpara Wišného z Prahy I./633. Podle rodové tradice sestavil rodokmen a žádal o rehabilitaci šlechtického titulu. Podle záznamu JUDra Jana Bauska, advokáta ve Vídni, měl v erbu 5 bílých lilií v modrému poli. — Jeho starší bratr Václav (* 1802) studoval v kněžském semináři v Budějovicích, vstoupil do Strahovského kláštera, odkudž jednou v noci, když měl službu ve vrátnici, utekl. Byl později vychovatelem u hraběte Jana Nep. Nádherného ve Votici a správcem panství u hr. Žerotína, odkudž byl propuštěn pro svobodomyslné smýšlení. Posléze byl komisařem v Lanškrouně, kde zemřel 19. VI. 1879. Manželkou jeho byla Klára, roz. Feuchtingerová (* 29. XII. 1815 v Chodském zámku a † 1882 v Lanškrouně).

⁷⁾ Antonín Braun z Braunthalu, syn Jiřího Adama, továrníka z Vídni, byl ředitelem přádelny ve Volenově na statku bezděkovském, k níž na celém panství patřilo 28 mistrů, 27 tovaryšů a 12 učňů; srov. J. SOMMER: *Das Königreich Böhmen*, VII. (Praha 1839), str. 104. — Byl ženat s Annou, dcerou Ambrože Müllera z Vídni.

⁸⁾ V matrice bezděkovské sv. VIII., na str. 389 čte se zápis křtu Boženy, sestry básníka Svatopluka Čecha, české spisovatelky, zemřevší 2. II. 1880 v Plzni, kde působila jako ředitelka dívčí školy, jsouc provdána za Adolfa Uhlíře, potomního ředitele mlýnů Hýrovských v Plzni (srov. o ní zajímavou studii literární prof. Ferdinandu STREJČKA *Znpomenuť básniřka* v »Ženských listech«, roč. XLII. č. 1). Zápis uvádí slovně: »1. 47, 22. II. geb., 24. II. getf. in Bezdiekau Nro 4; Božena Clara Elisabetha. Vater: Czech Franz, Amtsverwalter zu Bezdiekau Nro 4, ehemlicher Sohn des Joseph Czech. Gemeindvorstehers und Wirtschaftsbesitzers von Perutz N. 31 und der Mutter Antonia, geboren Dobrý aus Riedhošť, Herrschaft Duxan. Mutter: Clara Theresia, ehemliche Tochter des Johann Rak, Amtsdirektors der Herrschaft Dlužkovic zu Skalka im Leitmeritzer Kreise, und der Mutter Theresia, gebornen Cermák. Pathen: Franz Lamb, Justicaktuar zu Přeštic, Elisabeth Rack, Direktorin von Skalken, Herrschaft Dlužkowitz. Getauft: P. Joanes Wonesch. Hebamme Suzana Tichá«. — František Jaroslav Čech s rodinou žil v Bezděkově od května 1846 do listopadu 1848. Na domku, v němž v Bezděkově bydlel, zasadena byla otci i synu v červenci 1935 pamětní deska; srov. o tom podrobněji v mé práci »Správce František Jaroslav Čech se synkem Svatoplukem v Bezděkově u Klatov v letech 1846—1848« (»Plzeňsko« 1934, vyšlo také separátně).

Dubský (B 1918—1919); Duda (B 1842, V 1855—1863); Duchek (P 1769—1834, V 1803—1807, K 1835); Dušek (B 1816—1909); Dvořák (B 1896—1926).

Edl (B 1854—1868, K 1864, P 1896); Eheringer, Ehringer (V 1768—1825, B 1888); Eidelpes (K 1926); Eichinger (P 1764—1928); Eckstein, Ekstein (K 1797—1827, B 1862—1867); Entlicher (B 1803).

Faltýn (B 1883—1884); Farník (B 1829); Faul (B 1708—1899); Fay (B 1822—1826); Fechta (V 1804); Fiala (K 1796—1916, B 1824—1866); Fibikar (B 1908); Fiedler, Fidler (B 1839, K 1881—1921); Fiegel (B 1780—1800); Finger (V 1801); Fischer (V 1811, B 1816—1850); Fiška (B 1909); Flaks (K 1926—1927); Fleisig (B 1843, P 1846); Foreit (B 1860); Formánek (B 1804—1882, V 1853—1895); Former (B 1912—1916); Forstl⁹ (B 1753—1815); Fourek (K 1843); Frána (B 1908); Franěk, Frank (B 1761—1911, V 1867—1916); Franta (B 1813—1830, P 1876); Fremuth, Fremut (B 1799—1901, V 1858—1859); Frič (B 1854—1922); Friedl (B 1794—1876); Fröhlich (B 1922); Fuk (K 1902); Fux (B 1803—1891).

Gabelka, Kabelka (B 1766—1876); Galaš, Kalaš (B 1759—1898); Gangl (B 1849—1850); Geiger (V 1800—1803); Gerles (B 1826); Gestner (B 1834—1840, P 1835—1840); Gieslinger (V 1804); Glaser (B 1839—1878, K 1900—1901); Gnán (B 1858—1899); Goll (B 1806—1893); Götz (K 1800—1803); Grafnetter (B 1896—1904); Groskopf (P 1804—1881, B 1876—1885); Grösl, Krešel, Grösel, Groeszl (B 1760—1890, P 1765—1839); Gruber (V 1821—1824).

Hais, Heis¹⁰ (K 1811, B 1903); Halada, Hallada (K 1800, V 1832, B 1833—1842); Halama (V 1751—1844, B 1891—1897); Hálek (P 1924—1927); Haller (K 1863—1864); Hamberger (V 1828); Hammerschmied (B 1915—1924); Hána (B 1799, V 1855); Hanzlík (B 1918—1926); Hartauer (K 1739—1819); Hartl (1728—1884); Haas, Hás (K 1749—1865, V 1793—1837, B 1902); Hasenöhrl (B 1793—1881, K 1848—1904); Hašek (B 1812, P 1915); Hattauer (K 1808); Häuschneier (B 1811); Hausner (P 1924); Havel (B 1854); Havlíček (B 1833—1906); Havlín (B 1834—1881); Hefert, Höfert (B 1787—1904); Hekle (B 1837); Heller (B 1796—1838); Herlig, Herlik (B 1802—1809); Herout (B 1859—1863); Heřman (B 1846); Hess (V 1781—1879, B 1820—1896); Hettler (B 1835); Hevler (B 1890—1900); Hladík (K 1784—1840, B 1790—1924); Hlaváč (B 1752—1876); Hlaváček (B 1859—1924); Hnízdo (B 1844); Hnojský (B 1901); Hodek (B 1908); Hodoušek (B 1905); Hofbauer (B 1804—1806); Hofman, Hoffmann (B 1853—1887); Hofstetter (B 1815—1818); Hochmann (B 1867—1872); Holeček (K 1835); Holeš, Holleš (B 1863—1867); Holub (K 1850, B 1880—1893); Holý (P 1826, B 1895—1900); Hončík (B 1730—1855); Honz (B 1901); Hora (B 1818—1906); Hořák (K 1829); Hosnedl (B 1769—1852); Hošek (B 1748—1841); Houdek (B 1718—1879, V 1780—1820, K 1833—1903); Houška (B 1901); Houštecký (B 1923); Hrabík (B 1841—1908, P 1876); Hrach (K 1911, B 1921); Hrdlička (V 1923); Hric (K 1712—1791);

⁹⁾ Kašpar Forstel, první učitel na škole bezděkovské, ustanoven byl k přímluvě lokalisty Liboria Schreinera. Byl rodákem ze Spáleného Poříčí a trumpetem u dragounského regimentu Koburského, u něhož byl polním kurátem i třetí bezděkovský lokalista P. B. A. Werschauser.

¹⁰⁾ Stejně jako rod Svojgrů, i rod Hajsů dostal se na Klatovsko za kolonisace po válce třicetileté. Nejstarší známí Hajsové byli polními mistry: Adam Hajc (Aiz) v Srbičích, Jan Hais v Makově a Jakub a Petr v Točníku. Z nich Jakub, mistr polní v Točníku (1645—1687), s manželkou Annou byli pravděpodobně zakladateli dvou velikých větví rodu: lubské a točnické. Z větve klatovských Haisů, která se odštěpila od větve lubské Jakubem, ovčákem zprvu v Lubech a později v Klatovech a v Tajanově, jehož 1. manželkou (1765) byla Terezie, dcera Simona Brabec z Ostřetic, a 2. manželkou (1773) Anna, dcera Petra Švojgra, ovčáka z Bezděkova, pochází spisovatel Josef Hais-Týnecký (* 1885 v Klatovech), syn Jaroslava, řeźníka v Klatovech, a Gabriely, dcery Tomáše Tichého, hospodářského na odpočinku z Týnce čp. 7.

Hronek (B 1775—1911); Hrubý (B 1861); Hruška (K 1819); Hříšný (B 1834); Hubený (B 1882); Huc (B 1799); Hůlek (B 1898); Humburský (B 1833—1853); Hunat (B 1849); Hurka, Hůrka (B 1756—1793); Hurm (B 1733—1857); Husník (V 1807—1879); Huspek (B 1836—1879); Hynčík (V 1871, B 1891—1928); Hynek (B 1816—1907).

Chalupa (B 1728—1925); Chmelík (B 1867—1919, V 1876—1925); Choc (B 1857—1858); Chodounský¹¹ (B 1900—1924); Chocholatý (B 1788); Chotěborský, Kotěborský (B 1773—1838); Chrásta (B 1789—1905, V 1828—1835, P 1840); Chvála (K 1840).

Ibermajer (P 1918); Idlbek (B 1832—1834).

Jakeš (B 1821—1863); Jakl (B 1866—1902); Jana (K 1863); Janča (V 1910, B 1924); Janda (K 1741—1844, B 1743—1927, P 1883—1914, V 1921); Jandečka (B 1801—1874); Jandovský (B 1881); Janeček (B 1821); Janouš (B 1808—1884); Janoušek (B 1857—1863); Janský (K 1807); Jarolím (B 1910—1911); Jarošík (V 1922—1924); Javorský (P 1886—1893); Jehlík (B 1796); Jelínек (K 1803—1874, B 1858—1859); Jeník z Gamsendorfu¹² (B 1818); Ježek (K 1814); Jícha (B 1834—1926); Jílek (B 1879—1925, V 1926—1927); Jindra (V 1807, B 1825—1927); Jíra (V 1794—1827, B 1805—1808); Jirák (B 1926); Jirkovský (B 1876—1925); Jirousek (B 1847); Jiřík (B 1803—1928); Jokl (B 1713—1841); Jonáš (V 1759—1815, B 1803—1804); Jung (B 1878).

Kabelka, Gabelka (B 1766—1876); Kacerovský (B 1734—1886, P 1755—1843, K 1782—1922); Kadlec (B 1926); Kácha (B 1874—1879); Kaigl (B 1882—1912); Kailberth, Keilberth, Kaibert (B 1841—1906); Kaiser (V 1810); Kaláš, Galáš (B 1759—1898); Kalina (V 1875—1877, B 1877—1914); Kalivoda (B 1893); Kaňák (K 1787—1915, B 1886—1920, P 1910—1920); Karas (B 1884—1891); Karel (B 1814); Karta (? 1772—1830); Kasík (B 1897—1910); Kastner (K 1789—1794, B 1791—1907); Kauer (B 1789—1927, P 1840); Kautský (B 1752—1818); Káva (K 1877); Kavina (B 1928); Kehlhofner (B 1808); Kelger (K 1725—1818); Ketz (B 1821); Kilian (B 1849); Klac (B 1920—1925); Klaisner, Klajnsner (B 1903—1918); Klasna (B 1870—1920); Klášterka (B 1867—1868); Klička¹³ (B 1794—1919, V 1794—1862, K 1847—1927); Kliment (B 1911); Klinberg (B 1817); Kliner, Klínger (B 1830); Klotz (V 1793—1848); Kmoniček

¹¹⁾ Z tohoto rodu vynikl František Chodounský (* 1845), em. ředitel výzkumného ústavu pro průmysl pivovarský v Praze a ředitel sladovnické školy, nestor českých sládků a odborný spisovatel, syn Petra Chodounského, ředitele panství v Chocenicích (okr. Blovice), a Julie roz. Svobodové z Mnichova Hradiště, zemřevší r. IX. 1924 v Bezděkově v čp. 34. — Jeho bratrem byl univerzitní profesor a nestor slovenské turistiky Dr. Karel Chodounský, který zemřel r. V. 1931 v Praze.

¹²⁾ Václav Jeník z Gamsendorfu, od r. 1818 po Janu Nittickém majitel statku bezděkovského, byl synem Václava Bedřicha na Březině, Zahrádce a Zámrsku († 1790) a Antonie Náchodské z Neudorfu. Pisatel statí v Ottově Slovníku naučném (sv. XIII. str. 221) nezná osudů tohoto Václava. Bratr Václavův, Filip Karel Jeník Zásadský z Gamsendorfu byl rytmistrem pluku Curasier Reg. Modena v Uhrách a oženil se s Klárou Machovskou z Machov z Uher. Z jejich dětí se jmenovalo Václava na Osvračíně a dcera Anna, jež se provdala za Jiřího Ludvíka z Lövenhelmu, majitele statku bezděkovského (srov. níže, pozn. 17).

¹³⁾ Rod Kličků patří mezi nejstarší starousedlé rody na Klatovsku. Kolébkou jeho je obec Ostretice, kde drží rodový grunt čp. 3 nepřetržitě již od r. 1539. Pochází z něho i hudební skladatel a profesor konservatoře Josef Jan Klička, rodák klatovský (* 15. XII. 1855, † 28. III. 1937). — Rodová tradice vypráví, že v Rusku žil jistý generál Klička, který zanechal svým příslušníci rodu Kličků, mezi nimi i bezděkovský sládek a pachtýř pivovaru František Klička, ale bezvýsledně.

(B 1836); Knobl, Knoblin (V 1827); Kobler (B 1844); Kobra (V 1895); Kobrus, Kobros (B 1858—1860); Kobza (B 1874—1908); Kocum (B 1853, K 1914); Kočí (B 1807); Kodálík (B 1918); Kodym¹⁴ (B 1768—1916); Kodýtek (B 1928); Kohel (B 1728—1919); Kohout (B 1720—1905); Kolář (K 1928); Kolářík (B 1810—1926); Komański (B 1913); Komár (K 1737—1867); Kommer (V 1740—1822), Konderhel (V 1851); Koníček (B 1871); Kopecký (B ?); Kopejtko (K 1851—1865); Kopelent (B 1902); Kopf (V 1821—1824); Kopp (V 1820); Kopřiva (K 1840—1842, B 1910); Koranda (V 1805); Korb z Weidenheimu,¹⁵ sv. pán (B 1865—1918); Korbel (B 1823—1926); Kordík (B 1789—1887); Kořínek (V 1919—1928); Kotak (K 1798); Kotěborský, Chotěborský (B 1773—1838); Kouřimský (B 1818); Koutník (V 1801—1913); Kovanda (V 1821); Kovář (B 1787); Kovařík (B 1783—1904, K 1849—1902); Kozák (K 1819); Kožený (B 1848); Kožíšek (K 1843—1851); Krajc (B 1921—1923); Král (B 1756—1918, K 1763—1909, V 1815—1841, P 1842—1902); Kratochvíl (B 1828—1904, K 1828—1829); Kraus (K 1892—1906, V 1898—1901, B 1917—1924); Kräustlinger (B 1808—1809); Kreisinger (B 1747—1802); Krejčí (B 1708—1807); Kresl (B 1882—1914, V 1901); Krisl (K 1801, B 1866); Krištof (B 1829—1903, K 1867); Krondl (K 1875—1905); Kroupa (P 1872—1881); Křečan (B 1826); Křesťan (B 1824—1922); Kríž (1737—1828); Kuba (1761—1911); Kubalík (B 1878—1880); Kubernát (B 1825—1908); Kubík (B 1760—1923, V 1767—1922); Kubovec (B 1826—1843); Kučera (B 1753—1832, V 1889); Kuchař (V 1865, B 1924); Kulička (B 1756—1920); Kundrát (B 1904—1927); Kuneš (K 1738—1865, B 1831—1926); Künigl hrabě¹⁶ (B 1753—1801); Kunze

¹⁴⁾ Rod Kodymů (zkrác. z Nykodém) usadil se v Bezděkově kolem roku 1800 Matějem Kodymem, synem Kryštofa, sedláka z Klenové, a Doroty Stachové. Vnukem Matějovým byl Josef (* 16. X. 1829), známý vlastenec, poslední Kozála Havlíčkův a spolupracovník »Slovana«, který stal se ředitelem zahrad zámku Arenenberku ve Švýcarsku u Kostnice a jenž byl v živém písemném styku i s Boženou Němcovou a jejím mužem. Též jeho bratr Leo-pold, který 27. II. 1850 převzal rodinu chalupu, byl přesvědčeným Staročechem a účastnil se bojů na barikádách památného roku 1848. — Podrobnější studii o rodu Kodymů uveřejnil jsem v »Stankovsku« 1937 (vyjde též v separatě) a o Josefu Kodymovi v »Plzeňsku«, roč. XVII, čís. 3.

¹⁵⁾ Předek tohoto rodu, magistrální rada František Konrád Korb povýšen byl r. 1792 do stavu rytířského svaté říše římské a Bavorska. Jeho synové Antonín Josef a Jan Gotfried, pán na Valči, byli 15. IX. 1814 povýšeni do stavu rytířského říše rakouské. — Z tohoto rodu, který dodnes je majitelem velkostatku bezděkovského, vynikl zejména Karel Vojtěch František Korb z Weidenheimu (* 1836), významný národohospodář, v letech 1879—80 ministr obchodu v ministerstvu Taafové a posléze místodržitel moravský; zemřel, raněn jsa mrtvicí v lóži divadla v Brně, 15. X. 1881. Statek bezděkovský převzal r. 1861 od svého otce Františka, který jej koupil 12. XI. 1844 od rytíře Vincence Strohlendorfa za 190.000 zl. Z manželství s Alžbětou Gabrielou Josefou Marií hraběnkou Dejmovou, dcerou zemřelého Bedřicha hr. Dejma ze Stríteže, majitele statku Liblického, a Karoliny, rozené hraběny Buquoy, narodily se mu v Bezděkově tyto dítky: Gotfried František Bedřich Karel (* 20. IX. 1865), Maximilián Felix Clement (* 22. I. 1869, † 23. III. 1895 v Görlitzu v Pruském Slezsku), Theodor Karel František (* 10. X. 1873) a František Alfréd Karel (* 9. III. 1877), pozdější majitel velkostatku († 2. X. 1918). — Helena Korbová, dcera Ludvíka Korba z větve na Valči, provdaná od r. 1872 Aichelburková, byla známa pro své sympatie k českému národu.

¹⁶⁾ Kášpar Heřman hrabě Künigl (* 18. XI. 1745, † 28. IV. 1814), syn krajského hejtmana Šebestiána Františka, pána na Bezděkově, je znám jako mecenáš Spissův a spolu s otcem byl jedním z hlavních pilířů českého zednářstva. V bezděkovské matrice je pouze jediný zápis a to

(B 1815); Kurz (B 1741—1810); Kuta (B 1821); Kutil (K 1800, B 1849); Kuželík (K 1786—1852, B 1807—1814); Květoň (B 1899—1908).

Ladner (B 1734—1807); Lämlein (B 1762—1804); Lančík (B 1832); Landmann (V 1885); Lang (V 1885—1921); Langmajer (K 1912—1915); Lankus (V 1779—1813); Lanzendorfer (B 1740—1806); Laub (B 1772—1848); Lehner (K 1849); Lehrer (P 1806—1876); Leidl (B 1824); Lerch (V 1791—1827); Lhotský (B 1920); Linhart (B 1852—1897); Linzmajer (B 1746—1838, K 1886); Lippert (V 1729—1808); Lísá (B 1878—1884); Liška (B 1817—1819, K 1843—1867); Livař (B 1858—1919); Löber (B 1795); Lom (K 1806—1869); Lorenc (B 1879—1910); Loužek (B 1904—1922); Lucák (B 1784—1926); Ludvík (B 1730—1812); Ludvík z Löwenhelmu¹⁷ (B 1809—1819); Lukeš (B 1828); Lutr (B 1920—1923).

Macek (B 1797—1873, K 1852—1853); Mach (K 1807—1867, B 1883); Machovec (B 1731—1875); Macht (K 1848); Mayer, Maier, Majer, Meyer (B 1797—1921, V 1803—1876); Malát (B 1881—1921); Malsa (K 1745—1852); Malý (K 1800—1801); Mandák (B 1851); Mandík (B 1928); Mára (B 1805—1845, K 1883); Marek (V 1877—1927); Mareš¹⁸ (B 1762—1920, K 1794—1903, P 1826—1895); Marian (B 1754—1816); Marl (B 1816—1819, V 1816); Maršál (B 1775—1861); Maršálek (B 1733—1841); Martinic (B 1868—1870); Martinec (K 1891); Marval (B 1822—1897, V 1841); Mastík (B 1884—1886); Mašek (K 1854—1898, B 1876—1924); Mašťovský (B 1811); Matějček (B 1757—1842); Matějka (B 1835—1906, K 1895); Matějovic (K 1763—1854); Matěk (K 1912—1917); Matouš (B 1907); Mazal (P 1871); Mazanec (B 1826—1908, P 1827—1923, K 1923—1926); Mechourin (B 1755—1815); Melichar (P 1827—1895, B 1849); Meller (B 1848); Merhulík (B 1863—1865); Merlin (K 1802); Michal (V 1904); Míka (B 1894—1898); Mikeš (B 1810—1910); Mikšík (B 1828—1851, P 1828—1829); Mikoláš, Mikuláš (B 1838—1927); Míšek (B 1784—1894); Minařík, Mlynářík (K 1823—1906, V 1891—1914); Mojžíš (B 1842—1899); Morava (V 1774—1907, B 1827—1928); Moravec (B 1892—1893); Möschl (B 1797, V 1804—1805); Mosinrczak (B 1915); Motl (B 1871); Mourek (B 1817);

ze j. V. 1801 o jeho sňatku s paní Sofií, ovdovělou Körnerovou z Prahy, rozenou Bauerovou z Bayeruthu. První manželka hr. Kinigla, Terezie Clamová má na hřbitově bezděkovském žulový náhrobní kámen, který byl v červenci r. 1934 z podnětu Dra Josefa VOLFA (»Zapomenutý hrob německého romanopisce v české krajině« v Literárních rozhledech 1932) zachráněn před vyšlapáním spolu s náhrobníkem Spiessovým. Náklad získán byl sbírkami a dary býv. hr. Kinské a Clamové (k přímluvě velkostatkáře Zd. Kolovrata-Krakovského), říd. uč. spisovatele J. Blaua a velkostatkáře Karla Korba.

Nápis na náhrobníku hr. Clamové - Kiniglovi zní:

»HIER RUHET | THERESIA | GRAEFINN | KINIGL | GEBOHRNE | GRAEFINN | CLAM | GEBOHREN DEN | 16: NOVEMBER 1753 | GESTORBEN DEN | 3: AUGUST 1799.«

Nápis na náhrobníku Ch. J. Spiessse zní:

»HIER RUHET | CHRISTIAN | HEINRICH | SPIESS | GEBOHREN DEN | 4: APRIL 1755 | GESTORBEN DEN | 17: AUGUST 1799.«

¹⁷⁾ Jiří Ludvík z Löwenhelmu, syn Oldřicha Ludvíka, který u něho v Bezděkově zemřel r. 1812 ve věku 82 let, připomíná se od roku 1809 jako plnomocník vrchnosti na statku bezděkovském, jehož se stal r. 1820 po Václavu Jeníku z Gamsendorfu majitelem. Byl ženat s Annou, dcerou Filipa Karla Jeníka Zásadského z Gámsendorfu, s níž měl podle matriky bezděkovské 4 dítky, z nichž se později (1823) jmenují na živu synové Jiří a Karel. R. 1830 prodala vdova statek Vincenci rytíři ze Strohlendorfu (srov. pozn. 22).

¹⁸⁾ Rod Marešů v Bezděkově je vedle rodu Vacků nejstarobylejším rodem v obci. Nejstarší známý předek Jan Mareš hospodařil v čas války třicetileté na pozdějším gruntě čp. 13, dodnes »u Maršů« zvaném. Dnes však rod Maršů nemá již mužských dědiců.

Mráz (K 1742—1800, B 1779—1791); Mrázeck (B 1821—1899); Muchka (B 1851); Müller (B 1756—1869); Mundl, Mundel (K 1794—1854, P 1828, B 1830—1924); Munz (B 1846); Mužák (B 1884—1902).

Nacházel (B 1920); Nejdl (K 1770—1876, B 1778—1924, P 1793—1916); Nešleha (B 1908); Netal,¹⁹ Netál (B 1737—1921, P 1905); Netalík (K 1793—1795); Neubauer (B 1868); Neumayer (B 1740—1815); Neužil (B 1896—1920); Neznámý (B 1797—1799); Němec (K 1798—1878, B 1805—1906); Němeček (B 1905); Nikisch (B 1770—1834); Nikl (B 1807—1808); Novák²⁰ (B 1787—1919); Nový (K 1799—1859, B 1810—1923, P 1891); Nozar (B 1901); Nuszhard, Nuzhard (B 1893—1907); Nuta (B 1830).

Obermeier (B 1783—1845); Ochrana (B 1846); Olšák (B 1903—1913); Ondrák (B 1914—1915); Opava, Vopava (B 1800—1922, K 1895); Osvald (B 1806—1909); Otta (K 1853).

Pachmann (P 1835—1838); Paleček (B 1912); Pánek (K 1840—1842); Papoušek (B 1908—1927); Paroubek (B 1876—1877); Pata (B 1919); Pavela (B 1876—1897); Pavlas (V 1846); Pavlík (B 1787—1884); Petz, Pec (B 1791—1869, V 1825—1885 B); Pecháček (B 1870); Peleška (B 1907—1908); Penc (K 1881); Penzer (B 1819); Pergal (P 1853); Petlan (B 1863); Petrák (V 1915); Petrás (B 1838—1886, V 1887—1905); Petrášek (B 1819—1919); Petrželka (B 1748—1788); Petule (B 1799—1925); Pflanzer, Pflancer (B 1812—1928); Pilka (K 1889); Pillnář (K 1855); Písářík (K 1809, P 1925); Pistor (B 1910—1912); Pitrof (B 1844—1883); Pitter (B 1840); Pitzka (B 1835—1843); Pitha (K 1869—1884); Pivonka, Pivoňka (V 1793—1865, B 1803—1821); Planer (B 1787—1846); Planička (P 1820—1880); Pleyer (B 1774—1811); Pluhář (B 1794—1845); Pohl (B 1889); Pojar (B 1796—1797, K 1800—1924); Polák (P 1772—1891, V 1778—1878, B 1874—1921); Pokorný (K 1756—1802); Polívka (K 1873—1874); Pollner (B 1840—1845); Ponocný (B 1760—1924, K 1817—1897, V 1838—1857); Ponzer (B 1819—1820, K 1826); Pospíšil (K 1891—1892); Prais, Preus (K 1825, B 1874); Prantl (B 1833—1926, K 1913—1919); Pražák (K 1801—1839); Procházka, Prochaska (B 1806—1919, P 1849—1865 B, K 1925); Průcha (B 1900); Prunar (B 1871); Přesejpal (B 1798—1809); Příhoda (K 1756—1897, P 1853—1902, V 1901); Pštros (B 1769—1844); Pytel (K 1843).

Raab, Ráb (B 1846—1925); Rabík (B 1841); Rádl (B 1857—1859); Raial, Raial (B 1781—1859); Raithmeyer, Raitmaier (B 1779—1865); Rájek (K 1802—1824, B 1806—1908); Reischek, Reyschek (B 1788); Reyschl, Reischl, Raišl, Reischel, Reišel (B 1799—1926); Rendl (B 1840, V 1891—1907); Richter (K 1916); Rimus (B 1835); Rinesch (1835—1837); Riviz (B 1814); Roboch (B 1806); Rogosch (B 1810); Rohrbacher (K 1912—1913); Rosenkranz (B 1816);

¹⁹⁾ Netal (také Netahlo), příjmení rodové, s nímž se setkáváme v starší době v Lipkově a Úsilově na Kdyňsku a v Dolanech na Klatovsku. Nejstarší předek dosud v Bezděkově žijících Netalů byl Ferdinand Netal (* 1737, † 1. VIII. 1801), původně šenkyř v Slavíkovicích, zakoupivší se r. 1784 v Bezděkově na chalupě Kotníkovské (nynější čp. 12), zvané od té doby až dodnes „u Ferdů“.

²⁰⁾ Václav Novák, pražský měšťan a majitel domu čp. 926 v Praze na Novém městě v Solní čtvrti (krajský archiv Klatovy, Judicialia 1/104), koupil 11. XII. 1802 s Vincencí Obstovou rozenou Eiseltovou statek bezděkovský od Jana Josefa Waltera a smlouvou z 23. června 1804 stal se jeho jediným majitelem. Dne 29. VIII. 1807 prodal jej Janu Nittickému (Hlavní kniha desk zemských lit. B., Tom. II. fol. 177).

Je mylný názor, který vyslovuje pisatel článku »Nováci, nejsilnější český rod« (v Zpravodaji, čís. 27/867, roč. 1937), jakoby ves Novákovicice byla historickým sídlem tohoto rodu. V starší době jméno Novák v Novákovicích, ale ani jinde na Klatovsku v pramenech vůbec nepřichází, takže název této osady nemůže se z historických důvodů připsati Novákům jako zakladatelům, nýbrž povaze půdy, jež patřila této osadě, kolonizované teprve v mladší době osídlení Klatovska.

Rossmann (B 1822); Rott, Rot (B 1793—1887); Roub (B 1904); Rožen (B 1891—1903, P 1899, V 1914—1927); Rubáš (V 1823—1927, B 1854—1923, P 1880—1895, K 1880); Rubeš (K 1816—1832); Rükel (V 1736—1806); Růžička (B 1790—1914); Ryba, Riba²¹ (B 1845—1852); Rybáček, Ribáček (B 1798—1888, P 1844); Rypl, Ripl (K 1895—1900).

Řezáč (P 1802—1837, B 1852).

Saller (B 1871); Sedláček (B 1819—1917); Sedlák (B 1772—1906, P 1855); Seemann, Zeman (B 1831—1878); Seidl (B 1790); Seitz (B 1839—1842); Sejpka (B 1887—1888); Sekyra (B 1791—1883, V 1832—1918); Serbus (B 1920); Schaffer (B 1806); Schedelbauer (B 1803); Scheidler (B 1805); Schleder, Schlöder (B 1744—1837, K 1847); Schmidt (B 1752—1846, K 1818—1846); Schmidt-bäder (B 1797); Schmiedel (K 1811); Schmoll (B 1836—1839); Schniederl (B 1748—1825); Scholle, Schole (B 1781—1798); Schönhaust (K 1905); Schram (P 1850); Schreiner (B 1714—1792); Schwarz (B 1796—1800); Sigmund (B 1798—1838); Simet (B 1910); Skála (B 1817—1922, K 1895); Skalický (B 1910); Sládek (B 1798—1922, K 1884—1885); Sláma (B 1892—1927); Slavík (B 1761—1883, V 1869—1877); Smaha (B 1912, K 1917); Smetana (B 1766—1855); Smík (B 1797); Smíšek (B 1748—1801); Smolík (B 1745—1828); Smrž (B 1809); Soběhart (K 1877); Sodek (B 1904); Soustružník (B 1919—1925); Spies (B 1755—1799); Stahl (B 1919—1920); Stach (K 1819—1825); Staněk (B 1927); Stárek (B 1904—1906); Starý (V 1911); Stašek (B 1879—1883); Steffl (B 1788—1801); Steidl (K 1916); Stein (B 1879—1881); Stieber (V 1809); Stolka (B 1834); Strádal (K 1896—1922); Straka (B 1723—1838); Strasser (B 1887); Strejc (B 1805—1894, P 1816—1886, K 1864—1871); Strnad (V 1740—1821, B 1860—1872); Strohlendorf²² (B 1830—1833); Stroměček (B 1826); Stross (B 1732—1824); Strouhal (B 1746—1802); Strych (B 1843—1927, K 1915); Stuüber (V 1750—1826); Stulák (B 1809—1922); Stužka (B 1919); Surský (B 1809); Sušánek, Sušánka (P 1857—1861, B 1901—1909, K 1922); Sušický (B 1888); Svítíl (B 1899—1906, K 1900); Svoboda (P 1730—1836, B 1820—1860); Sýkora (B 1836—1886); Syrový (B 1894).

Šambergr (B 1862); Šašek (B 1896—1897); Šatlík, Šetlík (B 1880—1881); Šatra, Schattra, Satr (B 1837—1881); Šebesta (B 1730—1828, P 1842); Sedivec (B 1833—1854); Šedivý (B 1928); Šikola (B 1918); Šilhavý (B 1795); Šíma (B 1762—1852); Šimánek (B 1705—1790); Šimlinger, Simlinger (B 1829—1900); Šindelář (B 1808); Šíř, Schier, Sier (B 1817—1897); Škarda (K 1831); Škoda (B 1860); Škopek (B 1785—1902); Šleis, Šlais (B 1891—1926); Schlögel, Schlegel, Šlegel (K 1778—1861); Šlehofer (B 1814—1847); Šlechta (B 1928); Schmeis,

²¹⁾ Jan Ryba, učitel v Bezděkově (* 30. I. 1816), byl synem Pavla Ryby, učitele v Hlavňovicích (v prácheňském kraji) a Terezie rozené Mayerové z Běšín a vnukem slavného a tragicky zesnulého hudebního skladatele Jana Jakuba Ryby. Byl v přátelství s vlasteneckým správcem bezděkovským Fr. Jaroslavem Čechem, otcem básníka Svatopluka Čecha. V Bezděkově působil v letech 1842—1854, kdy se odstěhoval do Klatov. Odtud chodíval s profesorem V. A. Šmilovským na Otín k Leopoldu Měchurovi, kterého pak Šmilovský zvěčnil ve svém románu. Bratrem manželky Rybovy Terezie byl Vavřinec Velkoborský, bojovník na barikádách v Praze r. 1848. Po bouřích ukrýval se u své sestry v Bezděkově a poněvadž již pro účast na bouřích svato-dušních nemohl dokončit svého studia na pražské technice, ujel do Ruska, kde se stal stavitelem. Řadu článků o Rybovi podle vypravování jeho vnučky př. A. Mrázové ze Štáhlav uveřejnil jsem o názvu: »Jak si nás dědeček babičku brál« v »Plzeňsku« (1936).

²²⁾ Vincenc rytíř ze Strohlendorfu koupil statek bezděkovský r. 1830 od dědičů po Jiřím Ludvíkovi z Löwenhelmu. Jeho syn Theofil oženil se s neřečtičnou, totiž s Antonií, dcerou Jana Švojgra, senkyře bezděkovského, a manželky jeho Veroniky Pilmanové z Němčic. Když pak tato Antonie Strohlendorfová žádala 7. VII. 1861 z Vídne o domovský list, obec bezděkovská nemohla jí vyhověti, »poněvadž její chot není do obce příslušný«.

Šmeiss (B 1760—1869); Schmied, Šmíd (B 1787—1925); Šnauer (B 1879—1923); Šnejdar (B 1890); Šolar (B 1834—1908); Šos (K 1883, B 1896—1898); Šot (B 1885); Špaček (B 1780—1850); Špatenka, Spatenka, Špatenka (B 1826); Špatz (B 1869—1875); Šperer (K 1906—1907, B 1919—1920); Šperl (B 1800—1876, K 1813—1908, V 1840); Špeta (K 1882—1893); Spindler, Špindler (B 1812—1915, K 1915); Šrámek (B 1761—1874, P 1841—1849, K 1891); Šroub (K 1884—1891); Štasek (B 1885—1888); Štefek (B 1858); Šteiner (V 1901); Steininger, Steininger (V 1742—1914, B 1858—1910); Štěpánek (B 1847—1895, V 1925—1927); Šťastný (B 1787—1916); Šubert (B 1864—1873); Šulda (B 1725—1917, K 1815—1913, P 1873); Šváb (K 1912); Švec (V 1821—1897, B 1900—1924); Švehla (B 1820); Švejda (P 1921); Švojgr²³ (B 1745—1928, V 1924).

Tanzl (B 1789—1825); Taraba (B 1914—1917); Tavera (B 1808); Terš (B 1871—1921); Tetka (K 1799—1869); Ticháček (V 1789—1867, B 1885); Tichota (B 1873); Tichý (B 1713—1927); Tomann, Toman (B 1793—1921, P 1867); Tomášek (P 1813—1850, B 1882—1886); Törschl (K 1806); Touš (B 1838—1843); Toupal (B 1900—1901); Touš (K 1810, B 1843—1911); Toušek (V 1765—1855); Tremmel, Tremel (V 1811, B 1813—1920); Trnka (B 1847—1854, P 1851); Truchlý (B 1911); Trunda, Tronda (P 1788—1857, B 1799—1820); Tříška (V 1786—1869); Tuček (P 1787—1885, B 1832—1910); Tumpach (B 1834); Tums, Thums (V 1784—1879); Turner (B 1870); Tykal (K 1858—1903).

Ulovec (B 1921); Ulrich, Uldrich, Uldrych (B 1820—1918); Urban (K 1794); Uzel (K 1905).

Vacek²⁴ (B 1742—1908, P 1909—1925); Václavík (B 1825); Vacovský (K 1797—1839, B 1869, P 1887—1910); Vachtl (B 1790—1875); Valečka (B 1804—1807, V 1819); Valenta (P 1811—1919); Valter (V 1888); Vaněček (B 1807); Vaněk (B 1799—1891); Vastl (B 1901—1926); Včala (B 1910); Velebný (B 1905—1898); Vencl (B 1871); Veselák (B 1751—1868); Veselý (B 1804—1883); Veverka (B 1810); Vichner (K 1829); Visinger (B 1866); Vít (B 1811—1900, V 1921—1928); Viták (B 1836); Vlach (K 1726—1800, B 1872—1928); Vlasák (B 1764—1928, K 1869—1871); Vlček (B 1775—1860, K 1837—1839, P 1841—1842); Vocelka (P 1896); Vogel (P 1823); Voch (B 1799—1905); Vojtěch (B 1921, K 1922); Vokoun (B 1749—1824); Volf (B 1824); Volopich (B 1745—1921, V 1759—1853, K 1787—1801); Vonášek (B 1895); Vondra (B

²³⁾ Rod Švojgrů, na Klatovsku dosti rozšířený, přišel sem z Bavor v době třicetileté války »Honem Šwugrem«, mistrem polním, jmenovaným poprvé v nejstarší matrice Stražovské k 3. III. 1638. Nejstarší členové tohoto rodu byli věrní svému starému povolání polních mistrů, pro které byli k nám povoláni z Němec vrchností, aby zvelebili naše dobytkářství. Vnuk Janův Petr byl polním mestrem v Bezděkově, kde jeho syn Martin, původně polní mistr (ovčák) v Tupadlech a v Bezděkově, stal se posléze hostinským na čp. 5. Jeho vnučka Antonie (* 8. VI. 1810) provdala se za Theofila rytíře Strohlendorfa, syna majitele bezděkovského statku Vincence (srov. pozn. 22). — Význačným příslušníkem rodu, který se rozdělil na tři větev: Bezděkovskou, Spálskou a Korytskou, je bezděkovský rodák Karel Švojgr, ředitel měst. škol v Roudnici (* 17. X. 1853), který se oženil v Charvátcích 26. II. 1881 s Marií Liscovou (* 12. IX. 1857, † 16. III. 1908), vlastní sestřenicí básníka Svatopluka Čecha, který s rodinou Švojgrů udržoval časté písemné styky. Z Karlových dětí Blažena Marie (* 9. XII. 1884), úřednice lesní správy v zámku Oboře u Křivoklátu, je známa z Haišmanovy knihy o Maffii převezením důležitých zpráv z Ruska, kde se provdala za ruského důstojníka Michala Fedjušina.

²⁴⁾ Rod Vacků je vedle rodu Maršů nejstarším starousedlým rodem v Bezděkově. Na dnešním gruntě čp. 15, zvaném »u Vacků«, hospodařil Štěpán Vacek již r. 1648 (srov. gruntovní knihu statku klenovského, sign. Klatovy č. 1, 2 v archivu země České v Praze).

1910); Vopava, Opava (B 1800—1922, K 1895); Voráček (B 1880—1923); Vosala (B 1795); Vrba (P 1797—1867, B 1806—1922, V 1867, K 1909); Vrzal (B 1879, V 1880—1886).

Wagner, Wagner (B 1870—1906); Waldman (K 1834—1902); Weber (P 1761—1830, B 1817—1823); Weigel (B 1854); Weimann, Weinmann (K 1735—1810, P 1751—1804); Weinfurter (B 1722—1890, V 1921—1927); Weis (B 1824—1898); Wendl (V 1732—1815, B 1806—1808); Wenig (B 1841—1912); Wenlin (V 1819); Werner (B 1873—1912); Wierer (P 1886—1927); Winter (B 1889); Wohlmuth, Volmut (V 1858—1884, B 1914); Wunderlich (V 1807—1814).

Záhoř (B 1839); Zahradník (B 1836, V 1854—1928); Záchar (B 1790—1794); Zajíc (B 1843—1862); Zajíček (B 1863—1865); Zedník (K 1840); Zeis, Cais (B 1811—1873); Zelzer (B 1888—1924); Zeman²⁵ (K 1734—1883, B 1803—1907, P 1830—1910); Ziegler (B 1802—1842); Zier, Cir (B 1739—1843, K 1804); Zierhut, Cirhut, Zirhut (B 1759—1877, V 1800—1822, P 1855—1857); Zikán (B 1873—1874); Zima, Zýma (B 1816—1817); Zimmerman (K 1810, B 1820—1832); Zipperer (B 1904); Zítek (V 1906); Zogelman (B 1817); Zrzavecký (B 1860—1863); Zýka (P 1915).

Zemlička (B 1902—1926); Žižka (P 1867, K 1869).

---

²⁵⁾ Rod Zemanů patří mezi nejstarší selské rody na Klatovsku. Byl to rod svobodnický, sedící na dvoře ve Zdaslaví, kde se v deskách svobodníků z r. 1550 jmenuje Jan Zeman. Ale již r. 1537 máme nejstarší zprávu o Janu a Petrovi (snad bratřich) ze Zdaslavě, kteří kupili dvůr Peškovský v Tetěticích. Podle této zprávy slaví Zemanové zdaslavští letos 400leté nepřetržité držení gruntu čp. 5 ve Zdaslaví. (Srov. o tom můj článek »*Svobodnický rod Zemanů ve Zdaslaví*«, uveřejněný ve »Farním věstníku vikariátu lukavického« ze dne 10. VI. 1937.) Z větve malechovské, která se odděila od kmene zdaslavského, pochází historik Švihovský farář František Zeman, jehož »*Knihu o Švihově a okolí*« vydal z pozůstalosti Fr. Teplý (Švihov 1927).

R O D O P I S N Á G A L E R I E.

František Navrátil:

Rod básníka Otakara Březiny.

V roce 1928, kdy básník Otakar Březina, vlastním jménem Václav Jebavý, se dožil šedesáti let, požádal mne *Dr. Antonín Veselý*, abych pro chystanou publikaci o osobnosti a díle O. Březiny, jež měla vyjít nákladem »Kola moravských spisovatelů«, napsal stručnou kapitolu o rodu Jebavých. Rád jsem žádosti té vyhověl a pokud mi bylo možno, probral a prohledal jsem matriky, chované při děkanském kostele sv. Jana Křtitele v Březinově rodišti Počátkách, při čemž mně s milou ochotou vyšel vstříc počátecký děkan a rodák *P. Josef Brada*. Pro chystanou publikaci jsem vybral to nejdůležitější a poněvadž jsem se domníval, že by básníka samého mohly zajímat i ostatní věci, pokusil jsem se suchá data z matrik oživitit a doplnit zprávami jinými. Zde však jsem narázел na nedostatek materiálu, neboť členové rodu Jebavých nestáli nikdy v městě v popředí veřejného života, nýbrž »žili životem lidí malých, o nichž historie pravidelně nemluví«. Než přece jen sebral jsem o nich některé zprávy z pozemkových knih počáteckých (uložených tehdy ještě u okresního soudu v Počátkách, dnes však v archivu země České v Praze), z městského archivu počáteckého, z památníků archivů v Jindř. Hradci a v Žirovnici a ze zápisu třetího živnostenského společenstva v Počátkách a výsledek své práce jsem věnoval v rukopisu básníku O. Březinovi k jeho šedesátinám.¹ Když se pak v roce 1932 odhalovala básníkovi na jeho rodném domě v Počátkách pamětní deska, vybral jsem a otiskl některé části v drobné knížečce pod názvem »Otakar Březina a město Počátky«,² a dnes podávám zde přátelům českého rodopisu vše, co se mi o rodu Jebavých podařilo zjistiti za laskavé pomoci prof. *Fr. Jecha* z Mor.

¹⁾ Rukopis v. 8⁰, v pergaménové vazbě, čítající 43 str. textu a 3 tabulky: rodinný výkaz, rodokmen a rozrod, je dnes uložen z básníkovy pozůstatnosti v museu O. Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou.

²⁾ Vyšlo též jako 2. svazek »Příspěvků k dějinám starožitného města Počátek«, vydávaných městským museem v Počátkách (1932).

Budějovic a zvěčnělého řed. *Vincence Vránka*, rodáka z Jakubína u Počátek.

* * *

Nejstarší zpráva o jménu rodu Jebavých sahá do druhé poloviny 16. století a vede nás do vesnice *Jakubína* na Českomoravské vysočině u Počátek, kdež platilo tehdy snad ještě více nežli dnes, že je tu »počátek vody, ale konec chleba«. Ves Jakubín, stejně jako vesnice Vlčetín, Zdešov, Choluná, Štítné s tvrzí a poplužním dvorem, náležela odedávna k panství žirovnickému, k němuž patřilo též městečko Žirovnice se dvěma mlýny. Panství žirovnické drželi od r. 1564 páni z Hradce, po nich od r. 1604 Slavatové z Chlumu a Košumberku až do r. 1693, kdy dědictvím přešlo na rod Sternberský.

První z rodu Jebavých, o němž přináší zprávu registra vydání všelijakých na panství žirovnickém z r. 1564, byl Jan Jebavý. Jeho jméno je zapsáno mezi pohořelými sousedy ve vsi Jakubíně, jímž byl povolen odpis úroku svatojiřského; u Jana Jebavého činil schodek $35\frac{1}{2}$ groše čes.³

S dalším jménem tohoto rodu, jehož peiorativní zvuk⁴ byl tehdy jistě více pociťován nežli v době dnešní, setkáváme se až po padesáti letech v urbáři panství hradeckých z roku 1613.⁵ Tam se uvádí ve vsi Jakubíně mezi devíti grunty na místě čtvrtém Václav Jebavý. Měl pět čtvrtí rolí, platil polouletně 1 kopu 11 grošů mís. úroku, odváděl $2\frac{1}{2}$ úroční slepice a 29 vajec. Vedle dávěk vrchnostenských dával též desátek žirovnickému faráři $2\frac{1}{2}$ čtvrtce žita a tolikéž ovsy; podle velikosti desátku byl grunt jeho spolu s gruntem Jiřího Dvořáka nejmenším z celé vsi.

Synem Václavovým mohl by být Matěj Jebavý, jenž se vyskytuje v druhém urbáři slavatovském z let 1652—1654 a takéž v berní rolli.⁶ Podle ní držel v roce 1654 celkem 45 strychů rolí, na zimu oséval 15 a na jaře též 15 strychů, nechávaje třetí stranu úhorem. Pctahů mohl chovati 4 kusy a skutečně také měl 4 voly, dále 5 krav, 4 jalovice, 10 ovci a 4 svině. Lesa měl $1\frac{1}{2}$ strychu a vedle hospodářství provozoval též řemeslo kolářské a jeho grunt

³⁾ Černínský archiv v Jindř. Hradci, sign. 5 AS Žirovnice, účty.

⁴⁾ »Jebavý« odvozeno je od slovesa »jebati«, které původně ve středověké češtině znamenalo »hýbat« nebo »řezati«, jež však později nabyla významu slovesa »nadávat, tupiti« a v peiorativním smyslu »souloužiti, tělesně obcovati« (lat. coire); srov. J. GEBAUER, *Slovník staročeský*, I. (Praha 1903), str. 609 a J. JUNGMANN, *Slovník českoněmecký*, I. (Praha 1835), str. 578. — Nadávka »zvyjebanče zvyjebená« patřila ve staré době mezi ty nejhorší.

⁵⁾ Uložen je spolu se slavatovským urbářem z let 1652—54, o němž bude níže řeč, v Černínském archivu v Jindř. Hradci. — Jméno Jebavý se po celé 17. stol. na žirovnickém panství nikde jinde nevyskytuje, leč v Jakubíně.

⁶⁾ Archiv země České v Praze, berní rolle sv. 3, fol. 605 a sv. 26 (revisitace), fol. 376; opisy berní rolle i revisitace uloženy jsou v Černínském archivu v Jindř. Hradci pod sign. 5 AS Žirovnice.

byl mezi devíti podle velikosti na místě třetím. Při revisitaci v roce 1668 byl shledán u něho již menší majetek: polí jen 36 strychů, z nichž 2 ležely zcela ladem, luk pod 6 vozů sena a rovněž menší byl stav dobytka: vykazoval jen 4 včely, 4 krávy, 2 jalovice, 2 ovce a 2 svině, z nichž většina byla dokonce jen nájemní. Řemesla kolářského tehdy, jak revisitace poznamenává, již neprovozoval a jeho stavení, třebaže obšírné, bylo dílem sešlé; roku 1674 nadto vyhořel. Z rodiných dat Matěje Jebavého víme, že s manželkou svou Kateřinou měl šest dětí, totiž pět synů, kteří se jmenovali Vítěk, Vondra, Jakub, Marek, Mikoláš, a dceru Rosinu. Když se Matěj Jebavý v roce 1675 rozžehnal se světem, ocitla se v domě a Katěřina v tísni a pro velikou chudobu musila grunt v Jakubíně postoupiti jinému hospodáři a odebrati se na poustku do vesnice Stranné, rovněž na panství žirovnickém. A ježto zůstala dlužna poslední úrok svatojiřský, obrátila se na pana Matesa Gotfrieda Ruta z Rutenštejna, nařízeného hejtmana všech panství hradeckých a tudíž i panství žirovnického, s poníženou žádostí o jeho slevu, jak nás o tom zpravuje její prosební list z archivu jindřichohradec-kého:⁷⁾

»V. M^t urozený pane hejtmane, ke mně chudé ženě laskavé dobrotivý
V ponižnosti V. M^t oznamuji, že jsem měla svého manžela jménem
Matěje Jebavého, s kterým jsem mnoha léta na gruntě Jebavovském
v dědině Jakubíně hospodařila. Pán Bůh vsemohoucí na něj velikou
nemoc dopustiti ráčil, takže dvě léta chrádl a s tím zemřel. Po kterémž
já se pěti sirotky zůstanouce, v té nemoci, v kteréž on zůstával, u ve-
likou chudobu jsem přišla a nemoha hospodařiti, grunt jinému hospo-
dáři postoupiti jsem musela a na jinši poustku do Stranné se dostala.
Nyní pak na mne uloženo, abych zašly ourok pololetní sv. Jiřský,
kterého přichází 1. zl. 22 kr. 3 d. odvěsti, zapraviti hleděla. I jsouce
já žena chudobná a odkud kde jednoho kraje vzít nemaje, a hospodá-
řem a držitelem téhož gruntu jinši jest, a malou částku z toho gruntu
pro mé sirotky sobě jsem vymínila, k V. M^t skrz tento můj ponížený
spis se utíkám, že mně takový ourok pasírovati, aneb aby držitel téhož
gruntu Jebavového jej položil, za to pro Boha žádám, v čemž V. M^t k o-
chráně božské poroucejice, zůstávám za V. M^t na modlitbách trvající

Kateřina,
pozůstala vdova po Matěji Jebavém z Jakubína«

Žádosti její bylo alespoň z části vyhověno, jak svědčí poznámka páne hejtmanova na rubu listu: »Vnitř dotknutý ourok se polovic, totiž 41 kr. 1½ d. pasíruje. Actum v J. Hradci dne 6. Juli 1675.« O dalších osudech rodiny Matěje Jebavého se dovídáme ze sirotčích register⁸⁾ z let 1676–1694; z nich víme, že se vdova Kateřina rok po smrti mužově provdala, avšak není poznamenáno za koho. V témež roce děti Vítěk, Jakub a Rosina sloužili v Jakubíně u různých hospodářů, Vondra u žirovnického písáře, kdežto Marek spolu s Mikulášem jakožto děti malé zůstá-

⁷⁾ Černinský archiv Jindř. Hradec, odd. Žirovnice VI Gb.

⁸⁾ Za laskavé pořízení výpisů z register sirotčích panství hradeckých děkuji černinskému archiváři v Jindř. Hradci Dru K. Třískovi.

vali u matky. Mikuláš v roce 1678 zemřel, jsa ještě v dětském věku, a přibližně v téže době zemřel i Vondra, jenž tehdy sloužil u rychtáře ve Vlčetíně. Nejstarší Víttek byl pasákem ve dvoře žirovnickém ještě v roce 1694, Jakub sloužil v roce 1692 u Vencla Šmuttermeyera (snad v Jindř. Hradci) a v roce 1694 se v registru již nenálezá; Marek od r. 1686 byl ve službě na různých místech v Počátkách; oženil se v roce 1694. Sestra jejich Rosina rovněž byla ve službě v letech 1677—1690 a to ve Stranné, v Počátkách a v Žirovni.

Zatím na gruntu Jebavovském v Jakubíně hospodařil Martin, který asi, jak se pravidelně stávalo, spolu s gruntem převzal i jméno bývalého hospodáře. Jako Martin Jeba vý uvádí se v kontribučenských zápisech⁹ v letech 1684 a 1686 s poznámkou, že má platit měsíční kontribuce 45 kr. Manželka Martinova se jmenovala Dorota a při roce 1688 jsou jmenovány jejich děti: Vít, Jiřík a Mariana.

Dalším známým hospodářem na témže gruntu je Vít Jeba vý, jenž podle gruntovní knihy vsi Jakubína, založené v roce 1701,¹⁰ ujal grunt v sumě 160 kop míš., maje platiti při soudech po 4 kopách. Z celé sumy měl však při založení gruntovní knihy zaplacenou pouze 4 kopy 48 grošů, kdežto ostatní vejrunku měl klásti podle zvláštního rejstříku; jako první složená splátka je v gruntovní knize poznamenána 1 kopa, kterou Vít polcžil léta 1702 Kateřině M. Značí-li písmeno *M.* zkratku pro »máteř«, znamenalo byly to, že Vít, jakožto nejstarší syn Matějův, ujal po dočasném hospodáři Martinovi Jebavém otcovský grunt, asi když týž Martin někdy koncem 17. století zemřel; druhá a třetí splátka v částce 2 kop 48 gr. připadla Dorotě, pravdopodobně vdově po Martinovi. V roce 1707 odvedl Vít Jebavý Markovi, pravděpodobně svému bratu, 2 kopy a posledně kladl vejruňkem Barboře 1 kopu 48 gr. v roce 1709.

Novým hospodářem po Vítovi Jebavém se stal Bartoloměj Buchtele; třebaže v gruntovní knize teprve při roce 1718 se praví, že grunt po Vítovi Jebavém ujal Bartoloměj Buchtele, uvádí se týž již v roce 1714 v tereziánském katastru¹¹ jako Bárta Jeba vý. Jeho nástupcem v držení gruntu se stal v roce 1735 jeho syn Josef a oba, jak otec tak i syn, spláceli vejrunku, pokud z pouhých křestních jmen můžeme souditi, jednak scurozencům Vítovi Jebavého: Markovi, Rozině a Jakubovi, jednak asi dětem dočasného hospodáře Martina Jebavého: Vítovi a Marianě, a posléze milostivé vrchnosti. Tak v roce 1728 a 1729 obdržel Vít po 1 kopě,

⁹⁾ Černínský archiv v Jindř. Hradci, sign. 5 AS Žirovnice.

¹⁰⁾ Uložena je v Šternberském archivu v Žirovnici, dnes v majetku obce Žirovnické.

¹¹⁾ Archiv země České v Praze, katastr tereziánský, kraj táborský, fasc. 32, rust. kat. 104, akt č. 2 (přiznávací tabella poddaných panství Žirovnického), fol. 365.

a v roce 1740 a 1743 je poznamenáno, že dáno po 1 kopě »Vítovi
do Počátek«.

* * *

Vítem Jebavým přechází tedy rod Jebavých z Jakubína do Počátek, právě tak jako řada mnohých jiných rodin počáteckých přišla do města z okolních vesnic. Byla to touha po lepším živobytí, která přiváděla venkovského člověka do města, malého sice, avšak přece jen poskytujícího lepší podmínky životní nežli mohla mu dátí vesnice.

P o č á t k y byly město sice oddanské, ale obdařené mnohými privilegiemi a právy od dřívějších pánů svých, pánů z Hradce a Slavatů. Podle svědecství berní rolle, Počátečtí »hrubě dobře [si] stojí, svý várky mají, všecky handle do Moravy [a] Rakous vedou a vína zase zpátkem přivázejí, plátnem a předivem silně těží, svý jistý jarmarky a trhy mají, sami se propouštějí a sumou všeckterak náležitě se vyživiti mohou.«¹²⁾ Když po vymření rodu Slavatovského po meči r. 1693 připadly Počátky s panstvím žirovnickým, k němuž až do r. 1848 pak příslušely, v majetek pánů ze Šternberka, obdrželo město od své nové vrchnosti potvrzení a částečné i rozmnovení svých dosavadních práv. Počátky dělily se tehdy na město čili ohradu, předměstí dolní a horní. V ohradě města stál kostel sv. Jana Křtitele v roce 1685—1693 nově postavený a 33 pravovárečné domy. Na jižní straně byla ohrada uzavřena t. zv. dolní a na severní straně t. zv. horní branou; na východní srázné straně vedla k rybníku malá výpadní branka. Na přelomu 17. a 18. století město však přestávalo být středověkou pevností. Ke zdí hradebním přistavovali z vnitřní strany sousedé kolny a chlévy, ze strany vnější, předměstské, prodávala obec stavební místa nově příchozím sousedům, kteří přilepovali své domky k městským hradbám a nazývání byli »podsedky«. Také za rybníkem »polazním« vzniklo v 17. století nové předměstí; bylo nazváno »na Moravě« a čítalo se zprvu k dolnímu, později však k hornímu předměstí. Se vzrůstajícím počtem obyvatel vzrůstalo město a stoupající zámožnost se projevovala navenecky četnými stavbami. Vedle nákladné opravy či lépe řečeno přestavby děkanského kostela byl nově zbudován hřbitovní kostel »Božího Těla« a filiální kostel sv. Kateřiny v nedalekých lázních, postavena nově kaple sv. Anny, při níž rozšířen byl chudobinec, a hlavní náměstí bylo ozdobeno v roce 1721 krásným sousoším sv. Jana Nepomuckého — a to vše bylo podniknuto v rozpětí necelých padesáti let.

První bezpečnou zprávu o rodu Jebavých v Počátkách podává nám matrika narozených, chovaná při děkanském chrámu sv. Jana

¹²⁾ Tamtéž, berní rolle sv. 3, fol. 508; posudek komise při visitaci města Počátek z 1. července 1654.

Křtitelé, založená v roce 1685 při nastoupení děkana Daniela Frant. Pavlovského (1685—1702).¹³ Z prostých zápisů se dovdáme, že Vít Jebavý s manželkou Markytou měl čtyři dítě: dne 20. ledna 1704 přišla na svět Anna Dorota, 26. června 1706 Jan, 6. dubna 1711 Salomé a 11. února 1713 Rosina. Křest býval téhož dne, kdy se dítě narodilo. Jana Jebavého křtil pan děkan Kotlas (1702—1712), na rukou při křtu držel jej kmotr (»levans«) Lukáš Bělohlávek a dalšími dvěma kmotry byli Jiří Doležal a Alžběta Jindrová, manželka Jindry Beránka. O Vítovi Jebavém, o němž se můžeme domnívat, že byl tkalcem stejně jako později jeho syn, nevíme celkem nic; jedině jeho jméno nalézáme kolem roku 1730 v zápisech veleslavného bratrstva nejsvětější a nejnposkvrněnější řidičky boží Panny Marie vroucího kuru literáckého v městě Počátkách.¹⁴

Syn Vítův Jan Jebavý cjenil se v 25 letech dne 25. listopadu 1731 s Kateřinou (* 9. října 1705), dcerou Matouše Číhalu z Limberka, nyní však zdejšího, jak matrika poznamenává.¹⁵ Za svědky jím byli Vavřinec Kovanda a Václav Kroupa a manžely oddával děkan počátecký Fr. Leopold Remakle. Otec nevěstin Matouš Číhal († 4. června 1738) pocházel z Rymberka u Počátek a sám potvrzen byl v stav manželský dne 24. ledna 1702 s Julianou, dcerou Pavla Mikoláška, u přítomnosti družby Bartoloměje Buchtele z Jakubína a Jiřího Suchánka z Horní Vsi.¹⁶ Jan Jebavý, zapsaný v matrice jako obyvatel nebo scused, jednou též latinsky »*Joannes textor*«, zplodil s manželkou svou Kateřinou čtyři děti. Dne 30. května 1732 se jím narodila Alžběta, 27. září 1734 Václav, 8. prosince 1737 Tomáš a 4. srpna 1741 Kateřina.¹⁷ Starší z chlapců Václav měl za kmotry Jiřího Svobodu, Václava Francána a Alžbětu Beránkovu, kteráž byla před 28 lety za kmotru i jeho otci Janovi. Za pět let po svatbě, dne 5. září 1736 koupil sobě Jan Jebavý od vdovy Magdaleny Rajšpergrové za 140 kop míš., z nichž 100 kop náleželo kumžateckému záduši, domek »na Moravě« ležící dle Kašpara Doležala z jedné a Antonína Malýho ze strany druhé, jak svědčí zápis v městské purkrechtní knize dolního předměstí, založené r. 1696.¹⁸

¹³⁾ Děkanství v Počátkách, matrika narozených, svaz. I., fol. 35, 38, 49, 52.

¹⁴⁾ Archiv ministerstva vnitra v Praze, oddělení zrušených náboženských bratrstev, fasc. 28.

¹⁵⁾ Děkanství v Počátkách, matrika oddaných, svaz. I.

¹⁶⁾ Tamtéž. — Pavel Mikolášek pocházel rovněž z Rymberka, vesnice to asi hodinu cesty vzdálené od Počátek na býv. panství hornocerekvickém. Týž dal postavit za humny svého statku boží muka, kteráž tam dodnes stojí a nápis: TITO BOZI MVKA DAL POSTAWITI P. PAWEL MIKOLASSEK KE CTI A CHWALE NEISWIETIEJSSI TROGICI BOZI A. 1698.

¹⁷⁾ Děkanství v Počátkách, matrika narozených, svaz. I. fol. 18, 97, a svaz. II. fol. 15, 37.

¹⁸⁾ Archiv země České v Praze, poz. kniha Počátky č. inv. 66, fol. 55.

Oba synové Jana Jebavého vyučili se stejně jako jejich otec řemeslu tkalcovskému, jež mělo v Počátkách svůj zvláštní cech s artikulemi, stvrzenými již od slavatovské vrchnosti, a podobně jako jejich děd Vít přistoupili též zaoudy veleslavného bratrstva Panny Marie vroucího kuru literáckého, a to Václav dne 15. srpna 1768 a Tomáš o 10 let později. Jan Jebavý zemřel před rokem 1774, neboť v knize purkrechtní dolního předměstí stojí poznamenáno,¹⁹ že léta Páně 1774, dne 27. máje předstoupila před vzácný magistrát po nebožtíku Janu Jebavým pozůstalá vdova Kateřina a v pokore předesla, kterak ona její, na Moravě ležící domek Nro 77 (dnes čp. 265 v ulici Moravské) svému synu Václavovi propustiti mímí. Na její žádost rozhodl magistrát onen domek spolu se zahrádkou Václavu Jebavému k dědičnému užívání připsati a do knihy městské za sumu hotovou, totiž 100 zl. ingrosirovati. Nový majitel měl matce splatiti v roce 1774 dvacet zl., a pak každoročně po 10 zl., dokud matka živa bude a ona suma nevyjde. Při tom se poznamenalo, že se při též domku vynachází jeden kus pole pod 1 strychem, jež má máteř až do své smrti k užitku svému užívat, ale po její smrti že oběma synům patřiti má, avšak Václav svému bratru Tomášovi jeho polovici dle slušnosti zaplatí. Napodobně se hospodář Václav zavázal, že svou máteř při sobě s teplem v pokoji až do smrti zachová a ji k žádné práci nebude potahovati. Onen kus pole pod 1 strychem ležel hned za domkem, jak lze poznati z operátu josefinského katastru.²⁰ Tehdy byla shledána jeho výměra na 875 sáhů a výnos stanoven na 25 měřic žita, 12 měřic ječmene a 12 měřic ovsy. Podle výkazu daní pozemkových v roce 1789—1790 odváděl Václav Jebavý z toho políčka 22 kr. kontribuce.

Václav Jebavý již před tím, nežli se ujal domku, byl ženat. Vstoupil dne 23. ledna 1759 v stav manželský se Žofií, dcerou Jiřího Váchy.²¹ Jako svědkové se jmenují Josef Láska, kterýž byl majitelem sousedního domku, a bratr ženichův Tomáš. Z tohoto manželství vzešlo celkem devět dětí, a to: 12. II. 1760 Rosina, 14. X. 1761 Thadeáš, 24. XII. 1763 Tomáš, 13. III. 1766 Josef, 28. X. 1768 Karel, 29. VIII. 1770 Jan, 10. I. 1773 Mariána, 17. VII. 1775 Jakub a 21. XI. 1777 František.²² Krátce po posledním porodu zemřela Žofie Jebavá dne 30. listopadu 1777 a byla pohřbena na hřbitově u Božího Těla.²³

Za dva roky nato oženil se Václav Jebavý podruhé. Dne 26. října 1779 pojal za manželku Annu,²⁴ dceru souseda Bartoloměje Šramka,

¹⁹⁾ Tamtéž.

²⁰⁾ Městský archiv v Počátkách, depositum operátů Josefinského katastru panství Žirovnického z r. 1787.

²¹⁾ Děkanství v Počátkách, matrika oddaných, svaz. I.

²²⁾ Tamtéž, matrika narozených, svaz. II. fol. 152, 172, 193, 213, a svaz. III. fol. 30, 63, 79, 100, 118.

²³⁾ Tamtéž, matrika zemřelých, svaz. II.

²⁴⁾ Tamtéž, matrika oddaných, svaz. II.

kteráž se narodila 12. května 1744. Bartoloměj Šrámek nebyl v Počátkách starousedlíkem, nýbrž přistěhoval se tam roku 1729 ze Stráže z jindřichohradeckého panství, byv propuštěn z poddanství Frant. Jos. Černínem z Chudenic, jak o tom svědčí list z 9. července 1729 v městském archivu v Počátkách,²⁵ jímž Bartoloměj Šrámek byl propuštěn pod počáteckou jurisdikci, aby se tam mohl oženit s Magdalenou Hynkovou.

Též druhé manželství Václava Jebavého bylo dětmi požehnáno. Dne 11. ledna 1781 narodil se Martin, 26. června 1785 Jan a posledním byl dne 5. října 1787 František. Jemu za kmotra stál Václav Šuler a Barbora, manželka Františka Beránka.²⁶

Bratr Václavů Tomáš pojal za manželku dne 22. října 1764 Kateřinu, dceru Františka Pešiny, souseda počáteckého, a měl s ní tři děti: roku 1766 Bartoloměje, 1768 Ignáce a 1770 Marianu, o nichž však není později nic známo. O Tomáši Jebavém se dovídáme ještě v roce 1794, kdy spolu s Jakubem Svobodou a Františkem Beránkem (po otci zv. Jindra) způsobil v městě nemalé pohoršení. Počátečtí vždy si na tom zakládali, že jejich město je jediné v Čechách, kde nejsou usazeni židé, když tu Bernard Stein z Řečice, Löbl z Třeště a Lazar Meyer ze Žirovnice, nejsouce bydlištěm v Počátkách, do města se vetřeli a u svrchujmenovaných měšťanů sobě učinili sklady vlny a střížného zboží. Proto magistrát podal hned o tom hlášení krajskému úřadu do Tábora a po delším procesu byly sklady židů z města odstraněny.²⁷

V též roce, dne 6. prosince 1794, Václav Jebavý odebral se na věčnost ve věku 60 let; jako příčina smrti se uvádí v matrice »Leibschen« — průtrž či kýla.²⁸ Ze všech jeho dvanácti dětí se dovídáme dále pouze o dvou. Z prvého manželství byl to Josef, který si vzal za manželku Dorotu Šichtářovu z Horní Cerekve, s níž měl v letech 1800—1812 celkem 10 dětí. Z nich odrostli a v Počátkách se usadili: Matěj (* 1793, † 1847), Vojtěch (* 1795, † 1846) a Jan (* 1797, † ?). V matrice Josef Jebavý uvádí se jako obyvatel nebo měšťan, ale v roce 1792 je podepsán na cechovní listině jako mistr soukenický.²⁹ Po svém otci Václavovi převzal rodny domek čp. 77 na Moravě, ale již roku 1804 je poznámenán jako majitel tohoto domku Tomáš Pokorný. Josef Jebavý bydlil pak v nájmu v čp. 71 a nevedlo se mu asi valně. Zemřel v únoru 1831 na záduchu a v červnu téhož roku zemřela i jeho žena Dorota ve stáří 60 let, označená v matrice jako žebračka.

Z druhého manželství Václava Jebavého zůstal na živu a usadil se v Počátkách František Jebavý, jenž byl při otcově

²⁵⁾ Oddělení listů zachovacích a propouštěcích, orig. německý.

²⁶⁾ Děkanství v Počátkách, matrika narozených, svaz. III. fol. 152, 183, r. 188.

²⁷⁾ Městský archiv v Počátkách, registratura pol. 1794.

²⁸⁾ Děkanství v Počátkách, matrika zemřelých, svaz. III. fol. 2.

²⁹⁾ Městský archiv v Počátkách, archiv soukenického cechu počáteckého.

smrti teprve sedmiletý. Tento porušil rodinnou tradici, podle níž se dědilo řemeslo tkalcovské z otce na syna, a nestal se tkalcem, nýbrž mistrem poctivého řemesla ševcovského.

Řemeslo ševcovské bylo tehdy v Počátkách dosti rozšířeno a jeho příslušníci tvořili samostatný cech, kterýž byl po cechu soukenickém v městě největší, neboť čítal v roce 1795 neméně než 25 členů. Však se také cech bránil, aby počet jeho členů nebyl rozmnožován nově příchozími, aby tím starí mistři nebyli na výdělku zkracováni. Všechno se proto stavěl proti žádosti Matouše Paulusa, když týž žádal magistrát o právo mistrovské a sliboval, že jako ševcovský mistr si vezme za manželku dcerku počáteckou. Ve vězech řemesla řídil se cech artikulemi; tyto se sice v Počátkách nezachovaly, ale známe je z opisu ševců žirovnických, kteríž je od cechu ševcovského z Počátek sobě propůjčené měli. Když pak tyto »skrzes rozdílné vojenské durchzuky« za války třicetileté k zničení přišly, hrabě Adam Pavel Slavata jim je r. 1654 na pokorné jejich prosby obnovil. Obsahuje ustanovení o volbě inspektorů a cechmistrů, jakož i o přijímání do cechu; kdo chtěl být do cechu přijat, ten měl podle řádu starodávného osmeru obuv udělat, osm liber vosku do cechu a džber piva chudým do špitálu dáti. Dále se uvádějí nařízení o učednících a tovaryších, o jejich povinnostech a mzdách a novým jest článek, podle něhož ševci žirovničtí kůže k řemeslu svému potřebné sami si vydělávat mohli.³⁰⁾

Jak se dostal František Jebavý na ševcovské řemeslo, kde se učil, kdy se stal tovaryšem a mistrem, nedá se zjistit, neboť nezachovaly se nám z té doby cechovní knihy ani listiny. Jistě však je zde nějaká souvislost s ševcem Petrem Dvorským, který bydlel v sousedství přes dva nebo tři domky »na Moravě« a byl kmotrem prvních čtyř dětí Františkových. Sňatek svůj slavil František Jebavý, děd básníkův, dne 26. ledna 1813 s Terezíí, dcerou nebožtíka Josefa Beránka, řezníka a měšťana počáteckého, a Marie, roz. Tudlové (provdané podruhé za Tadeáše Fáčka). Službu přátelskou jim prokázali a za svědky svatební se dostavili Anton Fáček, mlynářský tovaryš, nevlastní bratr nevěstin (otec poslance a notáře JUDra Fr. Fáčka a děd senátora JUDra Vladimíra Fáčka) a Andres Prostecký, tovaryš.³¹⁾ Nevěstě bylo při svatbě necelých 23 let, neboť se narodila 29. září 1790. Sestra její Voršila byla provdána za Františka Dvorského (* 23. 11. 1801), úředníka na panství žirovnickém, kterýž jest dědem PhDra a JUDra Viktora Dvorského, profesora vys. školy obchodní v Praze. Bratr nevěstin Jan Beránek byl vyučen mlynářem; dlouhá léta sloužil na vojně, i do Benátek se dostal. Potom se usadil v Počátkách a zřídil si ve svém domě čp. 19 na hlavním náměstí krupařský obchod, při němž provozoval též hospodářství. V městě byl osobou váženou. Po dlouhou dobu byl obecním

³⁰⁾ Tamtéž, sbírka opisů.

³¹⁾ Děkanství v Počátkách, matrika oddaných, svaz. III. fol. 31.

radním »nad lesem« a nějaký čas i purkmistrem. Povždy zůstával v přátelském styku s rodinou Jebavých; zemřel ve stáří 74 let dne 14. března 1875 sešlostí věku.³²⁾

Manželství Františka a Terezie Jebavých bylo obdařeno šesti dětmi. Z nich nejstarší byla dcera Kateřina, narozená 4. října 1814, a po ní následovali: 26. července 1816 Ignác, otec básníkův; 6. března 1820 Josef a 8. března 1823 František, který však již 31. března 1824 zemřel na černý kašel. Těmto dětem byl za kmotra, jak již výše uvedeno, Petr Dvorský a za kmotru Kateřina Brdlíková, pekařka. Dne 12. ledna 1825 se narodil Antonín a konečně 30. července 1829 Františka, která rovněž zemřela v dětském věku dne 30. listopadu 1832.³³⁾

Manželé František a Terezie Jebavých koupili sobě v roce 1819 společně domek čp. 50 na dolním předměstí »na kopečku«, dnes v ulici Školní ležící a čís. popisným 235 označený. Domek koupili prostřednictvím Jana Laibla od Martina Tupého se vším příslušenstvím za umluvenou trhovou cenu 110 zl. konv. mince, kterouž hned při uzavření smlouvy v hotovosti složili. Koupě tato byla na žádost, podanou dne 2. ledna 1827, vtělena v knihy městské.³⁴⁾ K domku příkoupili sobě v roce 1832 kousek polička ve výměře 225 a $\frac{4}{6}$ sáhu, tedy ani necelou půl míru, v ceně 5 zl. konv. mince.³⁵⁾ O manželech Jebavých se ještě dovídáme, že si v prosinci 1843 využili ze špitálské kasy 30 zl. konv. mince na 5% a proti pololetní výpovědi a v roce 1848 se uvádí jejich jméno při repartici vrchnostenských dávek a děkanského desátku.³⁶⁾ Oba manželé, jsouce od r. 1852 u svého syna Antonína na výměnku, dožili se pěkného stáří: František Jebavý zesnul v Pánu 10. ledna 1860 na souchotiny ve věku 73 let a za dva roky nato, dne 8. března 1862 zemřela jeho manželka Terezie sešlostí věku, jsouc stará 72 let.³⁷⁾

Remeslo ševcovské přešlo z otce na všechny děti. Synové se vyučili u otce a dcera Kateřina si vzala za muže dne 26. listopadu 1849 obuvnického tovaryše Jana Masáka, s nímž již před oddavkami měla syna Františka. Jan Masák pocházel též z rodiny obuvnické z Katovic v Prácheňsku a pracoval asi jako tovaryš u Fran-

³²⁾ Manželka Jana Beránka, jež byla kmotrou všem dětem Ignáce Jebavého, byla rozená Jindrová a zemřela r. 1899; jmenovala se Terezie stejně jako její švakrová.

³³⁾ Děkanství v Počátkách, matriky narozených, svaz. IV. fol. 190, 211; svaz. V. fol. 13; a svaz. VI. fol. 6, 50, 144.

³⁴⁾ Archiv země České, kniha pozemková Počátky č. inv. 67 (Kontraktenbuch der unterer Vorstadt II.), fol. 459.

³⁵⁾ Tamtéž, poz. kniha Počátky č. inv. 68 (Kontraktenbuch III.), fol. 23.

³⁶⁾ Městský archiv v Počátkách. — V tom roce odváděli Počátečtí své žirovnické vrchnosti gruntovní činži v sumě 90 zl. 5½ kr., místo lnu peníz zv. »Flachsgeld« 20 zl. a počáteckému děkanovi místo desátku 65 zl. 49 kr., celkem 176 zl. 46½ kr. Na Františka Jebavého, jenž platil 17 kr. daně pozemkové a 40 kr. daně domovní, přišlo odvésti 2¾ kr. činžě gruntovní, ¼ kr. na len a desátek, dohromady 3 kr., které 26. září 1848 též zaplatil.

³⁷⁾ Děkanství v Počátkách, matrika zemřelých, svaz. IV. fol. 247, 271.

tiška Jebavého; zemřel dne 27. ledna 1871 na záduchu. Jeho žena Kateřina dočkala se, pokud známo, z rodu Jebavých nejdelšího věku; zemřela dne 3. června 1896 ve stáří 82 let.

Nejstarší z bratří Ignác byl nejdříve vyučen a také se nejdříve oženil. Chtěl-li se však jako samostatný mistr v městě usadit, musil podat k magistrátu žádost o svolení a taktéž chtěl-li se oženit, musil si od magistrátu obstarati povolení. Po Ignáci Jebavém se tyto žádosti sice nezachovaly, za to však po jeho bratrech. Josef Jebabávý jakožto zdejší obuvnický tovaryš podal dne 20. ledna 1847 slavnému počáteckému magistrátu německy psanou žádost o udělení mistrovského práva k provozování živnosti, v níž praví, že jest 26 let stár a k vojenské službě uznán neschopným, že se vyučil řemeslu obuvnickému a za vyučenou dostal 26. února 1838, načež že pracoval většinou u svého otce a podle vandrovní knížky u různých mistrů v cizině po jeden rok a 3 měsíce. Prohlašuje pak, že chce zhotoviti mistrovský kus, který mu bude určen, a že bude všechny povinné dávky zapravovati. K žádosti přiložil vysvědčení tohoto znění:

My cechmístri a všickni mistři počestného řemesla ševcovského v městě Počátkách služby naše povolné s vinslováním všeho dobrého od Pána Boha, předskazujem všem i jednomu každému jakéhokoliv stavu neb povolání, duchovním i světským, kdož tento list nás jej čistaneb čtoucí slyšán bude, na vědomi dáváme, že jest před nás před stoupil mládenec Josef Jebabáv, vlastní syn Františka Jebavého, spolumistra našeho, nás za to v uctivosti žádaje, abyhom jemu lístovní vysvěcení poudělili; jeho žádosti pro průchod spravedlnosti a fedruňku nikoliv oslyšeti nemůžeme, nybrž tak činíme a jsouce nám to všem dobře povědomo, že nadepsany Josef Jebabáv, jak sluší vedle dobrého rádu cechovního, skrz tři leta u svého otce Františka Jebavého se jest učil a vyučil, a v ten čas jeho učení opakujici školní hodiny pilem byl, tuk jak jeho školní vysvěcení dokazuje, že také ke každýmu se počestně choval, takže o ném nic jiného vysvěciti nemůžeme, jediné všechno dobré, chvalitebné a pocestné, vedle kteréhož nadepsaného svědectví všem vůbec, obvláštěne pak kde by toho potřeba ukazovala, služebné, uctivé a sousedsky se přimlouváme, že často jmenovanýho Jozefa Jebabávho laskavé sobě poručeného miti a jemu všelijakou náchylnost prokazuti ráčíte, učinice to pro jeho ctne chování a naši za něj učinenou přímluvu, v podobných příčinách volnov a sousedskou odměnu k odsluhování se zamílouváme. Na potvrzení toho, co se nadpisuje, pečet naši dali jsme přitisknouti.

Jenž se stalo v městě Počátkách dne 26. února 1838.

Jan Inapatsch,
inspektör.

Anton Dvořský,
starší.

Jozef Tuma
druhé starší.

Na slavném magistrátu se žádost trochu odležela; dne 4. února 1847 zkoušený radní Bistrický na rub její poznamenal, že má být i s přílohami odeslána ševcovskému cechu k vyjádření, a pan kanclista Rosa ji 2. března expedoval. Cech se o Josefu Jebavém vyjádřil opravdu uspokojivě a 18. dubna magistrátu odepsal, že s tím docela spokojený jest, aby mu mistrovské právo uděleno bylo, poněvadž zasloužily a zvandrovaly a dobré schopný ševcovský tovaryš jest, a to tím více, poněvadž při shromáždění cechu ten jemu

uložený mistrovský kus a zkoušku jak v práci tak v čistotě díla k spokojenosti všech mistrů počestně složil a vyhotovil.³⁸⁾

Příštího roku dne 30. června znova se obrací Josef Jebavý na magistrát, tentokrát se žádostí, aby mu bylo uděleno povolení k sňatku s Rosalií, dcerou počáteckého tesaře Josefa Vránka a manželky jeho, rozené Vondruškové.³⁹⁾ Svatba se konala dne 18. července 1848; nevěstě bylo 25, ženichovi 28 let. Z dětí jejich Albína, narozen r. 1849, zemřela po třech letech, Karel, narozený r. 1853, jenž byl pomáhačem v pivováře a posléze dělníkem v továrně na sukna, zemřel roku 1909; nejmladší z dětí byl Jan, narozený r. 1858, jehož úmrtí není však v počátecké matrice zapsáno. — Josef Jebavý byl majitelem domku v ulici Svatoannenské vedle knihaře Matěje Francána; poměrně záhy zanechal řemesla, neboť již v roce 1865 není zapsán v soupisu členů III. živnostenského spolku mezi mistry ševcovskými. Zemřel na chřipku a ochrnutí plic v 70 letech dne 11. ledna 1890 a uveden je v matrice jako soukenický dělník.

Nejmladší z bratří Antonína, jemuž otec František postoupil rodny domek, podal dne 26. ledna 1852 radě města Počátek žádost o udělení městského práva a ježto měl naději, že mu žádané sousedské právo bude uděleno, složil hned předepsanou taxu 3 zl. ve stříbře a příspěvek pro místní školní ústav 1 zl. ve stříbře. Žádost byla vskutku příznivě vyřízena dne 31. ledna za pana purkmistra Beránka s doložením, že když se Antonín Jebavý s majetostí domu čp. 235 vykázal, má se do nejbližšího obecního sezení dostavit a před představenstvem slib patřičného sousedského chování složiti, kdež mu také dekret městského práva doručen bude.⁴⁰⁾ Hned čtyři dni po podání prve žádosti píše Antonín Jebavý představenstvu města Počátek žádost druhou, a to o povolení k nastoupení stavu manželského. Jako pohnutky uvádí, že má již staré rodiče, jimž musí dávati výměnek, a proto, aby lepší hospodářství vésti mohl, že se vynachází nucen do stavu manželského vstoupiti. Za nevěstu si oblíbil Marii Dvorskou, pozůstalou dceru po sousedu a ševcovském mistru Petrovi Dvorském, 25 let starou, mající svého otcovského podílu přes 200 zl. ve stříbře k požadování. Ježto pak prý mu tyto peníze jménem věna přináší, bude prý moci své řemeslo a obchod lépe provozovati. Představenstvo obce žádnou překážku k sňatku nenalezlo a vyhotovilo oznamní list, takže v témež roce se Antonín Jebavý s Marií Dvorskou, dcerou svého kmotra, oženil a přivedl s ní na svět celkem pět dětí: roku 1853 se narodila Marie, 1856 Josef, 1858 Veronika, 1860 Jan a 1864 Antonín, jenž však téhož roku zemřel na psotník. Antonín Jebavý se při řemesle udržel a zemřel 29. dubna 1887 na sešlost věkem, doživ se stáří 63 let.

³⁸⁾ Městský archiv v Počátkách, registratura pol. 1847, čís. 71.

³⁹⁾ Tamtéž, registratura pol. 1848, č. 745.

⁴⁰⁾ Tamtéž, registratura pol. 1852, č. 66 a 67.

Nejdéle však z bratří setrval při řemesle Ignác Jebavý. Dne 15. listopadu 1842 oženil se s Františkou, dcerou Vavřince Navrátila, krejčího v Počátkách, a jeho manželky Barbory, rozené Pokorné.⁴¹ Z tohoto krátkého manželství narodilo se dne 17. ledna 1844 děcko, jež zkoušená bába Vorsila Kotálová pokřtila na jméno Karel a které hned nato zemřelo; za týden zemřela pak i mladá matka ve stáří 35 let. V den pohřbu, 26. ledna 1844, sepsal si Ignác Jebavý jako doklad k pozůstatosti »*funusní vydání po mé manželce Františce: Jemnostvelebnýmu pánu za průvod s pluviálem a zpívání rekvie, od zvonění brany a průvodu, od země a svíček k máram všechno 10 zl., panu varhaníku Jos. Kotálovi s muzikanty 5 zl., truhláři za truhlu 5 zl., zvoníkům 1 zl., kostelníkům 1 zl. 10 kr., hrobaři 1 zl., milistrantu a od křížku 9 kr., od přiněšení mar, za štempl a od psaní 24 kr., celkem 23 zl. 43 kr. konv. mince.*«⁴²

V roce 1846 oženil se Ignác Jebavý podruhé, avšak ani v tomto manželství nežil dlouho štastně. Druhá jeho manželka se jmenovala Kateřina a byla dcerou počáteckého mlynáře a krupaře Matěje Procházky a jeho manželky Johanny, rozené Nedvídkové. Na svět přivedli spolu čtyři děti, jež však všechny v nejmladším věku zemřely; jmenovaly se: Jan (* 25. II. 1847, † 10. V. 1847 na psotník), Hynek (* 11. VII. 1849, † 12. VII. 1849 na psotník), Adolf (* 20. IV. 1851, † 6. VII. 1852 na zacpání plic) a Terezie (* 26. IX. 1858, † 5. XI. 1860 na psotník). Bylo tedy v rodině zármutku dosti a matka sama asi déle churavěla, neboť, jak v matrice pojmenováno, zemřela 8. září 1865 na souchotiny ve 44 letech.

Ignác Jebavý tehdy již 15 let bydlel ve vlastním domku. Zprvu, asi od r. 1842, provozoval svou živnost v nájmu v domě čp. 3 na hlavním náměstí, a měl při tom menší kousek pole; alespoň v roce 1848 je zapsán v rejstříku volitelském na volení poslanců do příštího konstitučního sněmu v království českém s poznámkou, že platí gruntovní daně 44 kr., daň domovní žádnou a daně z živnosti 2 zl. 30 kr.⁴³ Trhovou smlouvou ze dne 25. dubna 1850 koupil sobě domek čp. 224 na bývalém dolním předměstí v místě, kde ulice Svatoanenská ústí v malé náměstíčko, zvané dnes náměstím Štítného.⁴⁴ Domek byl o jednom poschodí; v klenutém přízemí byla dílna a horní místnost o dvou oknech sloužila rodině za obydlí. Majitelem domku před Ignácem Jebavým byla Kateřina Velíčka a soudem se strany jedné (čp. 223) byl Josef Tůma a se strany druhé (čp. 225) Franc Šuler. Ze starého číslování možno soudit, že domek čp. 224 byl postaven daleko později nežli jeho dva sousední domy.

⁴¹⁾ Děkanství v Počátkách, matrika oddaných, svaz. IV. fol. 196.

⁴²⁾ Městský archiv v Počátkách, registratura jud. 1844 ad č. 81.

⁴³⁾ Tamtéž, registratura pol. 1848.

⁴⁴⁾ Okresní soud v Počátkách, nová kniha pozemková Počátky, čp. 224, vložka B: »*Praes. 26. dubna 1850 čís. 267, dle smlouvy trhové ze dne 25. dubna vkládá se právo vlastnické Hynku Jebavému na polovici*«; když ovdověl v roce 1865, zdědil po manželce druhou polovici.

možná že až po velikém ohni v roce 1821. O gruntovní držebnosti Ignáce Jebavého se dovídáme z výtahu, který byl pořízen v únoru 1853; v něm se mu oznamuje návrh, jak se mu oceňuje a vyměřuje jeho nemovitý majetek pro obecný katastr. Domek čp. 224 byl označen jako »Wohn und Wirtschaftsgebäude« a zařaděn do XII. třídy domovní daně.

Výměra domku činila	25	sáhů, čistý výnos	6 kr.
dvorek a zahrádka za domkem	25	» » »	2 kr.
pole na straně cholunské	495	» » »	1 zl. 54 kr.
Celkem	545	sáhů, čistý výnos	2 zl. 2 kr.

Do r. 1860 příkoupeno ještě:

pole čís. parc. 4243	880	sáhů; čistý výnos	3 zl. 24 kr.
pastvina » 4244	50	» » »	2 kr.
pole » 4229	690	» » »	2 zl. 40 kr.

Úhrnem . . . i jítro 565 sáhů; čistý výnos 8 zl. 8 kr.

Rok po smrti své manželky Kateřiny, roz. Procházkové oženil se Ignác Jebavý dne 3. července 1866 ve věku 50 let po třetí s Kateřinou Fákovou.⁴⁵⁾ Svědkem při svatbě byl mu jeho strýc Jan Beránek a se strany nevěstiny Josef Vyšata z čp. 200 v Počátkách, kdež Kateřina Fáková byla naposledy ve službě. Kateřina Fáková narodila se dne 16. července 1832 a byla dcerou Petra Fáka, souseda z blízké moravské obce Panských Dubenek, naposledy na čísle pop. 14. usazeného, a to z jeho druhého manželství. Z prvého manželství s Františkou, rozenou Fojtovou z Klátovce narodilo se mu šest dětí, z druhého pak s Rosálíí, roz. Matějkovou narodilo se osm dětí a z nich Kateřina byla předposlední; děd její z matčiny strany byl Matouš Matějka, rolník v Panských Dubenkách na čís. 7., jehož manželka Kateřina, rodem Buriánova pocházela z Horního Pole u Studené. Rod Fákův nelze však dále sledovat, neboť matriky na faře v Panských Dubenkách počínají teprve koncem 18. století.⁴⁶⁾ Otec jí zemřel, když jí bylo 7 let, a matka pak v lednu 1851, takže Kateřina stála ve světě osamocena a byla nucena živiti se službou; tak dostala se do Počátek, kdež byla na několika místech, až seznámila se s Ignácem Jebavým, kterýž podle paměti starších byl příčinlivý muž a ve svém oboru jako dovedný řemeslník pozíval všeobecné vážnosti.⁴⁷⁾ Patřil svého času spolu se svým sousedem Josefem Tůmou mezi největší obuvníky v městě. V dílně jeho pracovali až

⁴⁵⁾ Děkanství v Počátkách, matrika oddaných, svaz. V. fol. 44.

⁴⁶⁾ Výpis z matrik fary v Panských Dubenkách pořídil mi prof. Fr. Jech. — V životopisech básníka O. Březiny často se uvádí, že pochází po matce z rodiny evangelické. Avšak matka sama byla vyznání římsko-katolického a stejně i její otec Petr Fák. Až teprve u matky Petra Fáka, která se jmenovala Marie Anna († 9. III. 1800), je poznámenáno nábož. vyznání evangelické.

⁴⁷⁾ Oskar HALL ve článku o O. Březinovi ve Zlaté Praze roč. 1913 píše,

tři tovaryši a jeden nebo dva učedníci; on sám jako mistr přikravoval pouze kůže. Se svými výrobky jezdíval po jarmarkách do okolních měst a městeček, jako do Žirovnice, Horní Cerekve, Batelova, Strmilova, Studené a Kumžaku. Příslušel ještě do starého cechu ševcovského; když v roce 1859 byl u nás učiněn novým živnostenským řádem konec starým cechům, měly se tyto změnit ve společenstvá, stojící na nových základech. V Počátkách došlo k této změně až v roce 1865, kdy 19. května byly založeny nové knihy III. spolku počáteckých živnostníků.⁴⁸ Tak se nově jmenoval bývalý cech ševcovský, k němuž se nově připojila ostatní odvětví řemesel oděvních, ale jinak podržel i nadále staré cehovní zvyklosti. Ševci podrželi svá místa na kostelní kruchtě, uctivě doprovázeli mrtvá těla svých spolubratrů ke hrobu na jejich poslední cestě a ze jméni spolkového dávali za ně části jednou za rok mše svatou, na Bílou sobotu o vzkříšení a o Božím Těle účastnili se se svým praporem, na němž byl obraz sv. Kryšpína a Kryšpiniána, slavnostního průvodu městem.

V takovémto ovzduší narodil se dne 13. září 1868 Ignáci a Kateřině Jebavých syn, jejž děkan počátecký ThDr. Augustin Svoboda pokřtil téhož dne na jméno Václav Ignác.⁴⁹ Křestními kmotry byli mu stejně jako dětem dřívějším Jan a Terezie Beránkoví. Nebylo to však první dítě z posledního manželství Ignáčova: již před tím, 1. června 1867 se jím narodila dcera Antonie Marie, kteráž však 4. června 1869 zemřela na ochrnutí mozku; stejně z dětských střevíčků nevyrostl ani třetí a poslední z dětí Ignáce a Kateřiny Jebavých, jménem Stanislav Leopold, jenž přišel na svět 7. listopadu 1870 a dne 9. června 1873 zemřel na souchotě.⁵⁰ A tak vyrůstal Václav Ignác Jebavý bez družného přátelství sourozenců osaměle a prožíval pod pečlivým dohledem rodičů, obávajících se o zdraví svého jediného na živu zůstavšího dítěte, své smutné mládí »bez vůně, barev, květů, jasu«; přesto však pocítil v rodném svém městě podle vlastních slov »nejhlubší a pro celý život rozhodující dojmy, jež lidský duch pocituje při prvním setkání s věcmi tohoto světa«.⁵¹

---

a po něm téměř všichni životopisci básníkovi, že Ignác Jebavý byl místním básníkem a písmákem. To se však nezakládá na pravdě. Jak jsem zjistil z vypravování jeho pamětníků, rád prý si v hostinci zařečnil a svou řec začínal slovy: »Vidím hvězdu ocasatou...« anebo zase vykládal, »že bude Meluzina foukat až do soudného dne«. Jak o něm říkala jeho teta Terezie Beránková, byl prý »rozklada a odříkávač versů«.

⁴⁸⁾ Kniha účetní, zápisník o schůzích a protokol spolkových oudů v majetku III. živnostenského společenstva v Počátkách. Podle protokolu oudů byl »Hynek Jebavý na zakladě spolku důvěrníkem.«

⁴⁹⁾ Děkanství v Počátkách, matrika narozených svaz. VIII. fol. 193.

⁵⁰⁾ Tamtéž, fol. 163 a 249.

⁵¹⁾ Městský archiv v Počátkách, děkovný dopis O. Březiny městské radě

Mezi události, jež zapůsobily zvláště hlubokým dojmem na jeho duši, dlužno zařaditi úmrtí matky, kterou velice miloval. Hlodavá choroba plicní učinila konec jejímu životu dne 22. února 1890 a manžel její Ignác ji za čtyři dni nato na věčnost následoval. Pohřbeni byli ve společném hrobě na hřbitově počáteckém »u Božího Těla« pod starými lipami a mladý básník, tehdy učitel v Nové Ríši na Moravě, ztratil současně dvě bytosti, jež mu byly na světě nejdražší.⁵²

Jak těžce na Otakara Březinu doléhaly časem chmurné myšlenky o jeho rodovém původu, vysvítá ze slov dopisu, zaslанého 10. května 1893 Anně Pammrové,⁵³ jimiž narází na své chetivní fyzické ústrojí: »... jsou bytosti organisované velice nešťastné; hřichy celých generací srázejí se v bledý tvar jejich těla a údělem jejich je do svých přecitlivělých, nevýslovně dráždivých nervů chytit všechno utrpení života, vyzařované černými paprsky z neznámých zřídel ... Ale já jsem a zůstanu chorobné, trpící dítě dekadence ... Moje duše není schopna grandiosních kontur velikých Mistrů, kteří žili milování ..., kteří se naroďeli z jiné krve, ne vysílovány po stále bídomu.⁵⁴ Plakal bych, když čtu Göethovo: »Aus meinem Leben, Wahrheit und Dichtung« a vzpomenu si na své vlastní mládí. Marné; všecko marné!«

Byl si vědom toho, že jest rodem a tělem nepříznivě vybaven pro život země,⁵⁵ avšak přesto překonával nesměrnou silou ducha záchvaty stavu depresse a nevíry ve své básnické poslání a stal se dobývatelem tajemných pevnin duševních, hlasatelem vyšších, zduchovlých tuh a možností života, takže jeho básnické umění představuje vrcholné hodnoty estetické a myšlenkové.

počátecké za zvolením čestným měšťanem z 20. října 1918; deponováno v městském museu v Počátkách. Otištěn je v mé knížce „*Otokar Březina a město Počátky*“ (Počátky 1932) na str. 32—33.

⁵²⁾ Děkanství v Počátkách, matrika zemřelých, svaz. V. fol. 186. — Hrob rodičů básníkových je pietně udržován a na úpravu jeho založil † MgPh. Jos. Pancíř, lékárník v Počátkách a přítel Březinův, zvláštní fond.

⁵³⁾ Anna PAMMROVÁ — Jar. KŘEMEN, *Dopisy Otokara Březiny Anne Pammrové z let 1889-1905*. 1932, str. 224. Dopis byl psán v kritické fázi Březinova života, jejímž plodem jsou »Tajemné dálky«. Básník později vše, i svou minulost a jistě i své předky posuzoval příznivěji.

⁵⁴⁾ Je zajímavé, že právě idea dědičnosti hraje v konцепci Březinové velikou, typickou úlohu; dědičnost jest mu jednou ze složek mystického ovzduší a odkaž minulosti cítí básník v sobě, jsa si vědom spojitosti s generacemi minulými i budoucími. Srov. Miloš MARTEN, *Otokar Březina. Essay*; edice *Symposia 1903*.

⁵⁵⁾ Na souvislost života a díla ze stanoviska rodopisného upozorňuje nejnověji Pav. FRAENKL, *Otokar Březina, mládí a přerod*, Praha 1937, str. 154.

D R O B N O S T I.

Josef Pilnáček (Vídeň):

Nejstarší genealogie Bystřických ze Studnic.

Moravský rod ze Studnic, který žije dosud v Německu,¹⁾ jest členem mohutného moravského rozrodu vládyk, kteří nosili na štítě jeden až tři pásy cimbuří a k němuž přináleželi — nehledíme-li k pánum z Cimburka — vládykové z Odunče, z Olfeřic, z Račic a z Ratibořic u Hrotovic, usedlí vesměs v západní Moravě. Vládykové ze Studnic měli na modrém štítě zlatý, cimbuřím na obě strany opatřený pás a za klenot kačnou přirozené barvy, zdobenou (ač ne vždy) chocholem kohoutích per.

Nejstarším dosud známým předkem rodu ze Studnic je **Filip řeč. Hrb** (Hörb — podle vsi Hrbova u Studnic), který připomíná se r. 1358, kdy spolu s manželkou Eliškou prodává ves Lovčice. Měl syny Jana a Tomáše. **Tomáš Hrb** zdědil r. 1365 po matce spolu s bratrem Janem Hořenice a později držel též dvůr v Batouchovicích, jež však r. 1385 prodal zakoupiv se v Měříně, kde zapsal věno své manželce Hertě (1385). Jeho bratr **Jan řeč. Hrb** ze Studnic koupil před r. 1373 Studnice, na nichž pojistil věno své manželce Anně, dceři Oldřicha z Nesmíře, a později i Morašice a Šašovice, jež r. 1409 opět prodal. Z jeho potomstva známe tři syny: **Ondřej** je připomíná se jen jednou v moravských průhonech (1390), **Stach** držel r. 1387 spolu s manželkou Annou Košíkov, v jehož vlastnictví připomínají se po jeho smrti (1390) vdova Anna se syny a dcerami, kdežto třetí syn **Beneš** seděl na Studnicích, podle nichž se — podobně jako bratři — psal. Byl ženat (1387) s Eliškou, která se pak po jeho smrti (před r. 1392) znovu provdala za Jana Lhotku z Dlužiny. Z pozůstatých synů **Jan řeč. Strniště** ze Studnic připomíná se v letech 1434—1437 na Blansku u Brna a v roce 1447 vedle majetku v Tasově, na němž se r. 1463 uvádí jeho manželka neznámého nám rodu, držel mocí hrad Bzenec; z jeho potomstva známe jménem jen dceru Kuňku (Kunhutu), která žila r. 1495 kdesi na Olomoucku. Janův bratr **Ondřej ze Studnic** uvádí se r. 1434 při moravském landfrýdu spolu s bratrem na Blansku, r. 1437 koupil zboží v Oslavě a Medlově, jež po deseti letech opět prodal i s otcovským statkem, když byl koupil s hradem Hlubokým panství Velkou Bystřici u Olomouce, podle něhož psal se pak **Bystřický ze Studnic**. R. 1455 ujal lenní dvůr ve Varhošti a zasedal pak na lenním

¹⁾ Tento článek, který podstatně doplňuje a z části opravuje údaje v mé knize »*Staromoravští rodové*« (Vídeň 1930) na str. 75—76, je výtahem z německé práce »*Die älteste Genealogie der Familie von Studnitz*«, kterou jsem soukromě zpracoval v letech 1932—1933 podle původních pramenů pro říšskoněmecký rodový svaz »v. Studnitz« a jejíž originál se všemi doklady byl mnou odevzdán p. Oswaldu v. Studnitz v Kielu, Niemannsweg 87. — Jeden exemplář mnou sestaveného rodokmenu uložen jest ve sbírkách Rodopisné společnosti československé v Praze.

soudě biskupů olomouckých. Kromě toho měl i důchody z kláštera Tišňovského. Zemřel r. 1465 a pochován byl ve Velké Bystrici, jak dosvědčoval náhrobník, dnes již ztracený. Byl ženat (1431) s Markétou z Kněžiček (zaniklá osada u Brtnice), jinak ze Žebetína, jíž r. 1447 znovu pojistil věno na Velké Bystrici; zemřela r. 1454 a rovněž její náhrobník z velkobystřického kostela ještě dříve nezvěstný. Z jejich dětí známe čtyři syny: Václava, Beneše, Ondřeje a Jana, a dceru Voršlu, která r. 1495 je připomínána jako mniška kláštera Tišňovského. Kdežto o Benešovi a Ondřejovi nemáme podrobnějších zpráv — víme jen, že Beneš spolu s bratry Václavem a Janem držel r. 1467 biskupské léno Varhošť u Bystrice a r. 1491 Rudíkov, a že Ondřej, který se připomíná r. 1459 jako nevlastní bratr Jana (Lhotky) z Dlužína, byl ještě r. 1513 živ — Václav a Jan stali se zakladateli dalších větví rodu Bystřických ze Studnic, totiž slezské a české.

Václav Bystřický ze Studnic převzal po otci Velkou Bystrici a spolu s bratry Benešem a Janem lenní dvůr ve Varhošti. R. 1475 dal zhodnotit pro bystrický kostel vzácný graduál a r. 1480 velký zvon. Rok poté (1481) prodal však panství Bystrici i s hradem Hlubokým, zakoupiv se ve Slezsku, kde od r. 1480 držel Posutice a od r. 1492 ještě Milič. Zemřel 10. listopadu 1495 a jeho náhrobník uchoval se doposud v olomouckém lapidariu. Jeho manželkou byla Alena Bílovská z Bítova, s níž zplodil syny Jana, Matyáše a Alexandra, a dceru Machnu (Markétu). Jan studoval v l. 1490—1495 na universitě v Krakově, r. 1495 v Lipsku a r. 1498 uvádí se mezi věřiteli hrabat ze sv. Jiří a Pecinky. Jeho starší bratr Matyáš držel od r. 1501 Hněvošice, od r. 1505 do 1518 Stiborce a od r. 1517 Štitinu, vesměs ve Slezsku a zemřel asi r. 1524, nezanechav z manželství s Kateřinou, dcerou Václava Čeple z Belku a Doroty z Petřvaldu, žádných potomků. Třetí bratr Alexander žil r. 1495 v Olomouci a připomíná se tamtéž ještě r. 1501 jako věřitel hrabat ze sv. Jiří a Pecinky. Machna Bystřická ze Studnic provdala se za Jana Voka Bírku z Násilé a držela spolu s bratrem Matyášem statky Hněvošice a Štitinu ve Slezsku, kde se připomíná ještě r. 1540.

Předkem dnešní německé větve Bystřických ze Studnic je Jiřík ze Studnic, pravděpodobně potomek Jana řeč. Strniště ze Studnic (nebo jeho bratra Ondřeje); byl zprvu ve vojenských službách polských a asi r. 1499 oženil se s N. Geraltskou ze Štrachvic a na Geraltově u Byčiny (Geroltschütz) v Pruském Slezsku, kde jeho potomstvo dále sedělo.

Zakladatelem české větve Bystřických ze Studnic je svrchu zmíněný čtvrtý syn Ondřejův, Jan Bystřický ze Studnic, který přestěhoval se z Moravy do Čech, kde koupil r. 1481 Chroustovice a 1487 Chrastany; kromě toho vlastnil i jeden dům v Praze. Žil ještě r. 1496, kdy odprodal svůj otcovský podíl na Rudíkově. Jeho potomci žili pak v Novém Bydžově, Jaroměři, Praze i jinde, jak podrobněji uvádím ve své zmíněné již knize „Staromoravští rodové“ na str. 75—76.²⁾

Avsák ani na Moravě Bystřičtí ze Studnic nevymřeli. Žilo tam i později jejich zchudlé potomstvo, k němuž patří Jan B. z e St., varhaník v Jemnici, který se oženil dne 17. května 1647 s Dorotou, dcerou po Martinu Foltánkovi, sousedu z Chotěboře³⁾, a pravděpodobně i telecký farář Maximilián († 1712), jehož náhrobník býval v Jemnici.

²⁾ Bystřický ze Studnic, měšťán Starého města Pražského, byl vsak otcem — a nikoliv synem — Václava a B. z e St., jehož pozůstalá vdova Dorota provdala se r. 1600 za Severína Lošického z Libánu; syn Václava a Doroty jmenoval se Jan. Srov. J. TEIGE: *Základy starého místopisu Pražského*, I. i (Praha 1910), str. 62.

³⁾ Srov. A. KRATOCHVÍL: Ivančice, str. 138.

⁴⁾ Srov. G. WOLNY: Kirchliche Topographie von Mähren, sv. VIII., str. 112—130.

L I T E R A T U R A

Karel Chytíl: Josef Manes a jeho rod. — Knihovna Kruhu pro pěstování dějin umění, svazek II. — Praha 1934, nákladem Kruhu, v. 8°, str. 73 (+ 1) a XXIV tabulek.

Od r. 1888, kdy uveřejnil v Čechových »Květech« přednášku o Josefu Manesovi a jeho významu v dějinách českého umění XIX. století, nespouštěl již prof. Chytíl se zřetele významné téma Manesovské, věnuje při tom zvláštní pozornost též jeho rodu, příbuzenstvu, intimějším přátelům a všemu, co poskytovalo jakýsi fysický okruh k duševní stránce Manesova uměleckého působení. Výsledky svého dlouholetého soustavného badání rozhodl se posléze shrnouti v monografii »Josef Manes a jeho rod«, kterou mu však smrt zabránila dokončit: ze sedmi kapitol, v něž byla rozvržena, vypracoval jen první čtyři, které byly pak vydány jako posmrtné dílo pěci Dra. Em. Pocheho.

Kdežto kapitoly první, přetiskující zmíněnou již přednášku Chytílova z r. 1888, a třetí, pojednávající o založení Společnosti vlasteneckých přátel umění a při ní zřízené malířské akademii, zabývají se otázkami po výtce uměleckohistorickými (třebaže i v třetí kapitole uplatňuje se genealogický zájem autorů v zjištování rodopisných dat profesorů a žáků akademie), statí druhá a čtvrtá řeší problémy nejstarší genealogie Manesů, s nimiž seznámil již Chytíl čtenáře našeho časopisu v předběžném sdělení, uveřejněném o názvu »O rodopisu Manesů« v I. ročníku (1929) na str. 39—44. Právě proto možno se zde omezit jen na zcela stručné vytčení hlavních výsledků jeho badání.

Nejstarším známým členem rodu Manesů je František Manes, mlynářský tovaryš z Radnic u Plzně, narozený asi r. 1740 z otce Františka a matky Ludmily, jejichž bližší osobní data jsou zatím neznámá; zdá se, že jeho otec byl zaměstnancem vrchnostenským. František Manes oženil se r. 1777 u sv. Štěpána s Dorotou Kašparovou, rozenou ze Svojšic, jež se však autorovi nepodařilo blíže určiti. Z jejich pěti dětí jsou známi Antonín, Václav a Anna. Asi r. 1780 vstoupil František Manes do služeb kapucínského kláštera u sv. Josefa na Novém městě jako kuchtař nebo sklepni pomocník a zůstal v nich až do zrušení kláštera r. 1795; za věrné služby byla mu pak vyměřena z náboženského fondu provise 8 krejc. denně (čili 48 zlat. ročně), kterou pobíral až do své smrti, která jej stihla 5. ledna 1806 v domě čp. 935 v Bredovské ulici. Vdova Dorota zemřela 9. června 1808 v též domě, při čemž se uvádí výslovně jako vdova po mlynářském, takže o totožnosti Františka Manesa mlynářského a Františka Manesa zaměstnaného u kapucínů, kterou Chytíl v zmíněném předběžném sdělení ještě odmítal, nelze dnes již pochybovat. Synové Františkovi Antonín a Václav stali se oba žáky malířské akademie. Antonín oženil se r. 1815 u sv. Štěpána s Magdalénou Kristinou Schmidnerovou, pocházející z truhlářské rodiny těšínského původu — odtud vztahy Manesů k Těšinu, které jsou teď předmětem soustavného studia, jež organisiuje spolek »Slezský Mánes«, ustavený ve Frýdku. Z jejich manželství narodilo se pět dětí, z nichž Amalie, Josef a Quido stali se dalšími nositeli malířské tradice. Jejich teta Anna přijala r. 1823 místo hospodyně u mlynáře Vávry v Nymburce, kde se pak dvakráté provdala, což jistě upovínilo snad již dřívější vztahy Manesů k Nymburku. Ve své knize sleduje též Chytíl podle matrik (jména kmotrů a pod.) i jiných úředních záznamů, v jakém pro-

středí rodina Manesů žila, s kým se pravděpodobně stýkala, kde kdy bydlela, a dospívá při tom k mnohým i obecněji zajímavým zjištěním. Torsko ukončeno je zmínkou o loutkovém divadle v domě Schwidnerů »v Žatci«, na jehož loutkách spolupracoval též Josef Mánes, jak na to v nedělní kulturní příloze Národních listů z 6. července 1929 upozornila Amalie Jenšovská.

Jest jistě upřímně litovati, že smrt vyrazila Chytilovi pero z ruky dříve, nežli mohl zpracovati všechn trpělivě a pečlivě shromážděný materiál. Leč i v nedokončené podobě Chytilova kniha je cenným a poučným přínosem, oživujícím alespoň úsek rodinné kroniky Manesovské, a je — jak právem bylo řečeno — čestným zakončením Chytilových genealogických studií na poli českého umění.

Zd. Kristen.

Rudolf Šetka: Po stopách rodu Třebických. Kulturně historické rozhledy do širé minulosti 400 let. — Jindř. Hradec [1936], A. Landfras syn, 8°, str. 53.

Osudy rodu Třebických, který si v osobě Ignáce Třebického a jeho manželky Magdaleny získal nehynoucí zásluhy o Jindřichův Hradec založením velkých lidumilných nadací a četnými dobročinnými dary, byly známy většinou jen z údajů »Pamětní knihy nadační«, z nichž však mnohé opíraly se jen o pouhé domysly. Vyvrátiti tyto domněnky a zjistiti nezvratitelnou pravdu skutečných událostí je jedním z úkolů práce Šetkovy.

Rod Třebických doložen je v Jindřichově Hradci poprvé r. 1556; kde stála vlastní jeho kolébka, nedá se zjistiti. Autor však rozhodně odmítá souvislost jmen Třebický a Žaloudek, kterou uvádí Pamětní kniha, a stejně i domněnku, že jméno ukazuje na původ rodu z moravského města Třebíče, připouštěje spíše polský původ rodiny. Dějiny rodu rozděluje v pět kapitol podle jednotlivých století. V XVI., XVII. a XVIII. stol. podává prostý chronologický výčet rodinných dat všech příslušníků rodu Třebických i některých s nimi později zpřízněných rodin (tak zejména rodu Bydžovský), anž by se však snažil určiti rodovou a rodinou souvislost jednotlivých nositelů jména. V XIX. stol. vystrídává chronologický výčet dat souvislejším výkladem o jednotlivých větvích rodu, jež sleduje pak i v širších vztazích příbuzenských až do dnešních dnů. Není pochyby, že tento druhý postup je správnější, i když se autoru samému jeví méně vhodným, takže jeho použití dokonce omlouvá.. Pro dobu nejnovější a současnou omezuje se pak vědomě jen na suchá data rodinná, nechtejte zabývat se blíže přítomnosti a dotýkat se činnosti osob žijících.

Nejstaršího přímého předka zakladatele nadací zjišťuje autor v Adamu Třebickém, soukeníku a měšťanu jindřichohradeckém, zemřevším 4. června 1795. Jeho rod vyznačoval se ve všech generacích velkým počtem potomstva, takže dodnes vykazuje — podle Šetkova zjištění — neméně než 672 potomků. Vnuk Adamův Jan Joachym (1730—1808) postavil rod na pevnější hospodářskou základnu tím, že všem svým dětem, které se vesměs věnovaly soukenictví, zakoupil vlastní domy. Jeho syn Karel (1760—1844) založil pak v městě první továrnu na sukna ve spustlém mlýně »Urbanově« pod klášterem, jež přičiněním jeho i jeho manželky Anny, dcery Jiřího Beera, lékaře v Grinzingu v Dol. Rakousích, tak prospívala, že po čase mohl založiti druhou továrnu pro svého syna Ignáce (1798—1864). Ten přivedl otcovské podniky na vrchol rozkvětu; nemaje přímého potomstva — oba syni mu zemřeli v nejutlejším věku, založil Ignác spolu s chotí Magdalenou († 1880), která, jak Šetka bezpečně prokázal, byla dcerou Vojtěcha Beyhöflera, hradního desátníka ze Špilberku, zmíněné již nadace. Třebaže, jak řečeno, rod Třebických se bohatě rozvěvил, přece v Jindřichově Hradci vymřel po meči již r. 1905 Václavem, synem Karla Třebického z jeho druhého manželství s Terezií Bydžovskou. Z ostatních větví rodu nejmohutnější jsou větve počátecká, založená Karlovým

bratrem Josefem, a terezínská, kterou založil starší bratr zmíněných Václava, Šimon, horlivý národnovec.

Rodinná data prokládá autor, který sám je příslušníkem rodu, řadou kulturně-historických zpráv, z nichž vedle některých záznamů historických (na př. o zhubném požáru města z 19. května 1801) upoutají zejména zprávy o osudech soukenického řemesla v Jindřichově Hradci, jakož i o nadacích, założených Ignácem a Magdalou Třebickými a těžce postižených válečnými a poválečnými poměry.

Autor sám označuje v předmluvě svou práci jako pokus o »jakousi rodinou pohádku, opírající se však o autentické doklady«. Jeho knížka není vskutku rodinnou kronikou, ba ani rodopisnou studií, nýbrž jen snůškou zpráv a dat pečlivě sebraných a podle možnosti ověřených, na jejichž podkladě bude teprve možné vypracovati vlastní kroniku rodu Třebických. Tuto pozdější práci usnadnily by ovšem podstatné genealogické tabulky, kterých v knížce Šetkově vážně postrádáme. Bylo-li však — podle slov autorových — účelem jeho práce oživiti a zachovati budoucnosti činy předků, které mají býti chloubou i výstrahou jejich potomkům, pak jeho knížka, psaná s láskou a prožitá cíticím srdcem, úkolu svému čestně dostála.

Zd. Kristen.

Erbovní knížka na rok 1935. Redigoval, upravil a nové znaky nakreslil Břetislav Štorm. — Vydal Řád v Praze 1935. — 8°, str. 61 (+2); cena 18.— Kč.

Erbovní knížka na rok 1936. Redigoval, upravil a znaky nakreslil Břetislav Štorm. — Vydal Řád v Praze 1937, 8°, str. 68 (+1); cena 21.— Kč.

V erbovní knížce dostává se studiím heraldickým zvláštní ročenky, určené jejich obnovenému pěstování. Úvodní prohlášení redakční zdůrazňuje trvalý význam znaků jako viditelných znamení slávy cti a neporušeného jména a upozorňuje, že znaky, bdíce nad starobylostí, panují nad námi podle zákonů odvěkého rádu. Tím vytvoren jest ideový program ročenky, která vedle teoretických článků z oboru heraldiky, vedle kritických poznámek a námětů chce i prakticky přispívati k novému oživení heraldické tvorby československé.

Obsah prvních dvou ročníků je opravdu bohatý a rozmanitý. Karel Schawerzberg v statí „*Český znak zemský a královský*“ (I. 11—19) podává nástin jeho historického vývoje a přičtuje několik kritických poznámek o znacích republiky Československé, které označuje jako poměrně zdařilé; nejlépe je podle jeho názoru vyřešen malý znak, kdežto nejméně zdařilým zdá se mu znak velký, jemuž vytýká zejména zlatou barvu lvů-strážců znaku (místo správnější stříbrné) a prázdnou nad štítem, která mohla býti cestrazena vstavením klenotů jednotlivých zemí na štít. Zajímavý nepochybně je i jeho názor, že za zemský znak český mohla býti volena v republice starobylá orlice svatováclavská, kdežto český korunovaný lev jako znamení po výtce královské, že mohl býti právem použit za znak státní. — V druhém ročníku uvádí K. Schawerzberg „*Tři kapitoly z československé heraldiky*“ (II. 9—16). V prvé podrobuje heraldickému rozboru a kritice nový znak města Prahy: přes některé nedostatky, jako na př. umístění rostoucího vpravo obráceného lva na prostřední kupředu obrácenou přílbou nebo novou stylizaci hesla, pokládá celkový jeho vzhled za uspokojivý; postavení českých stříbrných lvů jakožto štítonosů na zlaté lipové větve prohlašuje jistě právem za šťastný nález čsl. heraldiky. Naproti tomu odznakům československých rádů Bílého lva a vojenského řádu Sokola, jimiž je věnována druhá kapitola, upírá (a to nepochybně oprávněně) i sebemenší závan heraldického čtení, pronášeje však současně náměty, jimiž bylo by možné i tuto složku státní symboliky alespoň dodatečně zdokonaliti. V poslední kapitole stanoví hlavní zásady heraldické kresby, jejichž znalostí lze odvrátiti úpadek české heraldiky.

Velmi zajímavým a poučným příspěvkem je studie R. Holinky »*Znak v kronice Dalimilové*« (II. 27—33). Upozorňuje, že duch, který vane kronikou

Dalimilovou, je vyhrazeně šlechtický, jemuž je cizí myšlení a cítění měšťácké, šířící charakterovou slabost a zbabělost. Proti němu staví Dalimil ideál čestného a statečného šlechtice, jehož znak není jen mlhavým symbolem, nýbrž nezadatelným titulem slávy a cti, a tudíž předním dědictvím rodu, které zavazuje. V shodě s tímto pojetím »funkce znaku, která je mu vlastním tmelem národní společnosti i nejvyšší sociální spravedlnosti«, je ovšem i jeho představa, že erb dobývá se právem jednak udatenstvím na poli bitevním nebo výkonom ukazujícím mimorádnou sílu a odvahu, jednak moudrostí a výtečností v radě, případně i neobyčejnou silou a zručností v klání, jehož jinak není stoupencem. Vybranými příklady z kroniky Holinka ukazuje, že Dalimil svými výklady o vzniku erbů starobylých českých rodů »uvádí nás do tvrdé školy národní síly a energie«.

Stručný, avšak výstižný nárys vývoje znaku »Růže«, zejména na pečeťech rožemberkých podává Frant. Na v r á t i l (I. 21—27). Z ostatních článků nutno ještě vytknouti dvě pojednání Bohumíra L i f k y o »znaku malt-ských rytířů« (rytířů sv. Jana Jerusalanského, Johaniutů — I. 28—34) a o »znaku Colloredo-Mannsfeld« (II. 41—45 a 68), doprovázená bohatou bibliografií, a tři popisné články Břetislava Š t o r m a: »Znaky čtyř opatství řádu Praemonstrátského v zemích českých« (I. 35—42; Strahov, Želiv, Teplá a Nová Říše), »Cechovní znaky na městské hradební věži v Rakovníku« (II. 17—26) a »Osobní znaky biskupů v zemi Slovenské« (II. 34—40).

Různé vnější popudy a příležitosti (jako na př. svatby, úmrtí, jubilea a pod.) byly redakci podnětem k uveřejnění vyobrazení a popisu znaků osob (na př. kardinála Karla Kašpara, Schwarzenbergů Orlických, Černínů, Kin-ských, Harrachů, Valdštejnů, Žerotínů a j.), měst (Roudnice, Střekov, Vodňany) i zemí (starý znak zemí koruny české z doby korunovace Ferdinanda V. r. 1836). V oddílu »Poznámek« zaslouží si pozornosti zejména kritický rozbor nového znaku města Brna (I. 54—57), upozorňující oprávněně na některé jeho nesrovnatnosti s pravidly heraldickými, zejména pokud se týče klenotu, kde »boj dvou orlic na jediné kluzké přílbě náleží k humorným zjevům slavného umění heraldického« (II. 11), jakož i informace o »značích knížat církevních« (II. 61—62) a o Frant. Kašparu Brožovském z Pravoslav (II. 60 a 62—64). Velmi chudě jsou zatím zastoupeny referáty o odborné literatuře heraldické, které se omezují vedle stručné zprávy o Markusové a Pilnáčkové studii o znameních a znacích nešlechticů, uveřejněné v V. ročníku našeho časopisu, jen na referát o Domečkové »Znaku města Hradce Králové«. Po té stránce bylo by si přáti, aby redakce Erbovní knížky projevila širší zájem, neomezený jen na literární tvorbu domácí.

Není pochyby, že oba vydané ročníky »Erbovní knížky«, které jsou pěkně vypraveny a bohatě ilustrovány, znamenají vitané obohacení naší poměrně chudé heraldické literatury a že i rodopisci najdou v nich mnohé užitečné a cenné poučení, takže je vůle doporučujeme pozornosti našich čtenářů.

Zd. Kristen.

Rubrika »VÝTAHY Z ČASOPISU« nemohla být ani tentokrát pro nedostatek místa zařaděna.

Redakce.

Z P R Á V Y :

Anketa »Venkova« o staletých selských rodech setkala se opravdu s nečekaným úspěchem. Na dotaz »Udrželi jste svůj grunt aspoň 100 let?« sešlo se tolik kladných odpovědí, že redakce deníku nemohla je ani všechny uveřejnit. Zájem o selský rodopis byl ji přirozeně silně oživen, smysl pro rodinnou a rodovou tradici v selských vrstvách probuzen. Zasloužil se ovšem o to nemalou měrou zřetel praktický, t. j. snaha dosíci *uznání starousedlosti*, které po vzoru některých států evropských (na př. Německa, Rakouska, Italie, Švýcarska, Finska a j.) připravuje český odbor Zemědělské rady pro rody, které prokáží, že určitou dobu hospodaří na téže usedlosti v přímé linii, ať mužské či ženské posloupnosti. Za 100 let věrnosti půdě má být udělen diplom, za 150 let bronzová plaketa a za dobu delší 250 let kamenná nebo bronzoá deska. Toto vyznamenávání starousedlých rodů selských má být již v nejbližší době uvedeno v život.

Převážná většina odpovědí na anketu prokazuje, že staré selské rody drží rodny statek většinou mnohem déle nežli sto let. Tato skutečnost nemůže nás celkem překvapiti, uvědomíme-li si, že doba jednoho století je dobou poměrně krátkou — jen tři, čtyř generací — a že v držení půdy tkví právě největší stabilita rodiny i rodu. Nesmíme totiž zapomenouti, že grunt je a vždy byl pro sedláka jeho přirozenou existencí, že až do r. 1848 trvalo poddanství a do r. 1781 nevolnictví, které bránilo poddanému stěhovati se a opustiti grunt bez souhlasu vrchnosti — neboť to vše je též jednou z příčin, proč se setkáváme s tolika starousedlými rody selskými. Nelze proto zcela souhlasiti s názorem redakce »Venkova«, že »udržeti grunt po sto let je opravdovým kumštěm«, i když jsme nukeni připustiti, že selské rody musely mnohdy překonávati opravdu velké potíže a odolávati pohromám, jimiž těžké doby je stíhaly, jen aby udržely rodny grunt.

Nelze ovšem probírat zde všechny jednotlivé odpovědi, které na anketu »Venkova« došly, nýbrž chci připojiti na jejím okraji jen několik kritických poznámek. Především nutno zdůraznit, že pořadatel ankety měl při uveřejňování odpovědí uplatňovati přísnější a kritičtější měřítko, které by mu přikázalo beze všeho vyloučiti takové zprávy, které nejen že budí pochybnosti, nýbrž nutně vyvolávají u věcí značných útrpný úsměv. Jak možno na př. přijmouti za vážné tvrzení zprávu, že rod Urbanů hospodaří v Pištíně již téměř plných 700 let, t. j. od r. 1260 (»Venkova z 12. II. 1935«)? Nelze se přece spolehati na tradici, byť byla sebe vábnější, která se v tom kterém rodu udržuje, i když v některých, celkem však ojedinělých případech lze její historický podklad zachytiti v pramenech. A je přirozené, že možno se na ni spolehnouti tím méně, čím nás zavádí do vzdálenějších a starších dob. Je ostatně přirozeným požadavkem, aby každé tvrzení bylo podepřeno bezpečným a spolehlivým pramenem, neboť teprve pak má historickou a průkaznou cenu.

Každý venkovský rodopisec musí nutně dát pozor na úkaz, který zejména v jižních Čechách je běžný, totiž na t. zv. jména »po chalupách« která často svádějí k mylné domněnce o starobylosti rodu. Je to zvyk dávati držitele gruntu jména po chalupě, která pak přechází s držitele na držitele jednotlivého gruntu, i když se změnil rod — v takovém případě jméno nekryje se ovšem s rodem, nýbrž týmž jménem bývají pak označováni i příslušníci

dvou i více rodů, hospodařících postupně na téžem gruntu. Ani této skutečnosti nebylo ve všech odpovědích na anketu »Venkova« dbáno, ba dala dokonce podnět k nesprávnému domnění, že rody vracejí se po čase na opuštěné jimi grunty, které na nějakou dobu zůstaly pusté. V tom smyslu píše na př. V. Skřivan: »Co tu práce celých pokolení, co nepřízně osudu za 400 let! Ohně, zpustlé grunty a zas obnovené. To je zvlášť zajímavé: v 17. století opustil některý rod svůj grunt, který pak v archivu je označen »pustý«, ale za několik let týž rod se vrátil, aby znova a již trvale zapustil kořeny!« (»Venkov« z 8. III. 1935). A není jisté bez zajímavosti, že samá redakce ankety přijala tento nesprávný výklad za svůj a navázala na něj úvahy o sile agrárního hnutí..

V této souvislosti možno se zmínit též o domněnce, kterou na okraji ankety »Venkova« vyslovil prof. J. Pecka o *původu jména Novák* (»Venkov« z 12. V. 1935). Domnívá se totiž, že nově zakoupený sedlák, nevynikal-li nějakými zvlášť pozoruhodnými nebo nápadnými vlastnostmi duševními nebo tělesnými a nezdědil-li jiného po chalupě, dostával příjmení »Novák« — proto prý je tolik Nováků a Neumannů v republice. Domněnka nepochyběně zajímavá, třebaže takovýto vznik jména Novák nelze nikterak generalisovati!

Na okraji ankety »Venkova« dalo by se uvést ještě více poznámek, souvisejících s rodopisným badáním, avšak to by nás zavedlo příliš daleko. Jen chci ještě upozorniti, že nelze zveličovati zásluhu ovdovělých selek o zachování statku v rodě, jak to činí redakce »Venkova«: udržely prý grunt v rodě tím, že záhy ovdověvše znova se neprovadaly (»Venkov« ze 7. II. 1935). Jsou přece známy předpisy, že grunt zůstal i po opětovném provdání ovdovělé selky vyhrazen vrchností nezletilému dědici, jehož otčím měl na něm hospodařiti jen do pastorkovy zletlosti. Zápis v starých knihách pozemkových poskytuje toho nesčetné doklady.

Celkem však možno říci, že anketa »Venkova« o staletých selských rodech zasloužila se nesporně o selský rodopis, že mu získala řadu zájemců a že posílila starou rodovou tradici. Jest si ovšem přáti, aby selský rodopis pěstován byl způsobem vědeckým, aby se neomezoval jen na stránku popisnou, nýbrž aby se snažil »probodati rod v jeho vztazích v minulosti i v přítomnosti po stránce fyzické i duševní« a aby studoval a sledoval příčiny, které vedly k rozkvětu nebo k jeho úpadku, rozšiřuje svůj zájem nejen na staleté rody selské, nýbrž i na rody již zaniklé a rody nově se vzmáhající. Neboť — jak bylo výstižně řečeno Drem Fr. Kutnarem (»Brázda«, roč. XVI. 1935, str. 174) — jc-li starý, tradiční rod s dědičně předávaným gruntem statikou vesnického života, pak hospodářská a společenská degradace a deklasifikace členů selské vrstvy na jedné a vznrůst jejich na druhé straně jsou zase jeho dynamikou. Selský rodopis musí proto čerpati ze studií historických i sociologických, neboť má-li být dokonalým, musí být — abych užil příležitost slov Dřa V. Černého — »rodopisem selské práce«. Nepochybují, že těmto úkolem dostoří při odborném vedení Sdružení venkovských kronikářů, které, jak známo, vzalo na sebe organizaci selského rodopisectví.

Zd. Kristen.

Knihy městských počtů jsou nejen základním pramenem pro poznání hospodařské a sociální struktury středověkých měst, nýbrž i cenným a mnohotvárným pramenem rodopisným. Upozorňuje na to výstižně prof. Dr. Bedřich Mencl v předmluvě k své vzorné edici »*Knihy počtů města Brna z let 1343-1365*«. (Knihy městských počtů z doby předhusitské. Vydává Čsl. státní ústav historický v Praze. Svazek I. — Brno 1935, v. 8°, str. 184+605+12 tab.); praví tam: »Seznamy poplatníků v berních knihách podávají nejúplnejší výčet obyvatelů města a proto nejlépe poučují o tom, jak obyvatelstvo to bylo složeno. Dovídáme se, které živnosti byly ve městě a jak silně která živnost byla zastoupena. Poznáváme hospodařský ráz města i jeho sociální složení. Poučujeme se o předních rodinách a majetkovém základu jejich vlády. Můžeme zjišťovat příbuzenské svazky městského patriciátu a vztahy k jiným městům

a osadám v okolí. Podle jmen, přezdivek a příjmení usuzujeme na národnost obyvatelů. Jména sama, jejich ráz, obliba jednotlivých jmen dovolují pohled do složitých tajů kulturních a kultovních souvislostí. — Edice sama, na niž vřele upozorňujeme, je toho nejvýmluvnějším dokladem.

Životopisný slovník české samosprávy v letech 1861—1928 chystá se vydat a r c h i v z e m ě Č e s k ě v P r a z e z podnětu svého ředitele Dra Bedřicha Jenšovského a za redakce Doc. Dra Josefa Matouška jako samostatný svazek »Katalogu a repertáře archivu sněmu království Českého«. V tomto díle mají být zachyceny životopisy nejen všech poslanců zemských, nýbrž i jiných význačných činovníků samosprávných (starostů měst i starostů okresních) s přesnými zprávami o jejich písemných pozůstatcích. Látká, i pokud nebude vydána a zpracována ve slovníku, ukládá se v samostatném oddělení archivním. Archiv země České v Praze IV., Belcrediho tř. 5, žádá proto všechny, kdož zprávami životopisnými, doklady i korespondenci někdejších pracovníků české samosprávy mohou k chystanému dílu přispěti, zejména příbuzné někdejších poslanců, aby tak učinili, a odpoví ochotně na všechny písemné i ústní dotazy v této věci. Korespondenci a jiné doklady lze uložiti v archivu též jako deposit a přístupnost svěřené látky vědeckému badání upraviti individuelní dochodou s ředitelstvím archivu.

Se značným opět zpožděním, zaviněným tentokrát technickými překážkami při sazbě připojené tabulky, předkládám druhý dvojsešit, jímž je ukončen dvouročník VII. — VIII. Časopisu Rodopisné společnosti československé v Praze za léta 1935 — 1936. Jelikož podle rozhodnutí výboru vydávaný svazek uzavřen byl redakčné k 31. prosinci 1936, budou zprávy o IX. rádném valném shromáždění, konaném dne 31. března 1937, a o činnosti Rodopisné společnosti za správní rok 1937 uveřejněny spolu s ohlášeným seznamem členů v prvním čísle dvouročníku 1937 — 1938, který z téže příčiny zachytí v příslušných rubrikách — nekrologu a zpráv — i ohlasy veřejného a kulturního života československého v právě končícím roce.

Odevzdávaje toto dvojčíslo do rukou členů, loučím se zároveň s redakcí Časopisu, kterou jsem vedl po tři léta a již jsem byl nucen se vzdáti pro jiné neodkladné práce a povinnosti. Děkuji při té příležitosti ze srdce všem spolupracovníkům a žádám je, aby svou přízeň zachovali Časopisu i za nové redakce, které se opět ujímá jeho zakladatel a první redaktor, přednosta archivu Schwarzenberského v Třeboni, Ph. Dr. Antonín Markus.

Časopisu, k jehož rozkvětu jsem se vždy snažil podle svých sil pracovat, třebaže vnitřní okolnosti a finančními důvody nutně omezený rozsah jednotlivých ročníků nedovolovaly mně uskutečnit všechny mé záměry, přeji upřímně, aby za příznivějších podmínek dále vzkvétal a plnil své ušlechtilé poslání!

V Praze-Nuslich, v den sv. Štěpána 1937.

Dr. Zdeněk Kristen.

K N I H Y D O Š L É R E D A K C I

v době od 1. ledna 1935 do 31. prosince 1936.

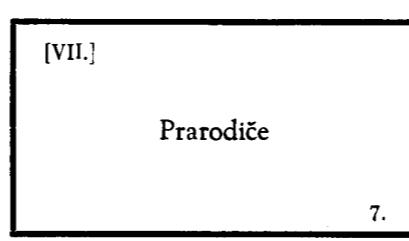
- Burk Jan: **Historie židlochovských domů a jejich držitelů za léta 1609 až 1791.** Židlochovice 1936, nákl. vlastním, 8°, str. 458. — Čapek Tomáš: **Moje Amerika.** Vzpomínky a úvahy (1861—1934). Praha 1935, Fr. Borový, Paměti sv. VII., 8°, str. 272 a 16 příloh. — Černý Václav: **Kronikář.** Státní nakladatelství v Praze 1936, Občanská knihovna sv. 95, 8°, str. 58. — Dvořák Stanislav: **Rod F. M. Pelcla, českého buditele.** Genealogická studie. Rychnov n. Kněž. 1934, nákl. vlastním, v. 8°, str. 118 (+1). — Dvořák Stanislav: **Rychnovské hřbitovy a pohřebiště.** Otisk z Posla z Podhoří, roč. 48, 1934, č. 44—47. Rychnov nad Kněž. 1935, m. 8°, str. 20. — Grimm František: **Lierové.** Rodopisná črta a seznam děl Jana Liera. Kutná Hora 1935, nákl. archaeologického sboru »Wocel« v Kutné Hoře, m. 8°, str. 15 a 1 tab. — Hille J. P.: **Starousedlé selské rodiny na Blatensku.** Blatná 1934, knihtiskárna bratří Rímsové, v. 8°, str. 15. — Hille J. P.—Sda: **Písecký hřbitov u Nejsvětější Trojice.** Ze zápisůk píseckého rodáka Msgra. Hille, vikáře v Blatné, doplnil a vydal Sda. Písek, b. r., nákl. děkanského úřadu v Písku, 8°, str. 16. — Hurých Otakar: **Dědečkové a babičky.** Román. Praha 1934, nákl. vlastním, m. 8°, str. 48 (3. vyd., Praha 1936, str. 49+1). — Chytíl Karel: **Josef Manes a jeho rod.** S dvacetičtyřmi obrazovými přílohami a s vyobrazeními v textu. Knihovna Kruhu pro pěstování dějin umění, svazek II. Praha 1934, nákl. Kruhu, v. 8°, str. 74 a 24 tab. — Klík Josef: **Čtvrtý desítiletý rejstřík bibliografický Českého Časopisu Historického 1925—1934.** Práce z dějin všeobecných a cizích. (Příloha k XLII. roč. ČČH.). Praha 1936, nákl. Historického klubu, v. 8°, str. XII.+106 (+2). — Lífk a Bohumír: **Starí a noví usedlci v Radomyšli za 350 let.** Zvl. otisk ze sborníku »Strakonicko«, roč. II. 1936. Strakonice 1936, nákl. vlastním, 8°, str. 20. — Líva Václav: **Studie o Praze pobělohorské. II. Rekatolisace.** Zvláštní otisk ze Sborníku příspěvků k dějinám hlav. města Prahy, sv. VII. Praha 1933, v. 8°, str. 120. — Líva Václav: **Studie o Praze pobělohorské. III. Změny v domovním majetku.** Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy sv. IX. Praha 1935, nákl. důchodů obce hlav. města Prahy, v. 8°, str. 439. — Markus Antonín: **Rod knížat ze Schwarzenberku.** Druhé doplněné vydání. Třeboň 1936, nákl. Svazu českých úředníků a zřizenců knížete ze Schwarzenberku, 8°, str. 92 (+4) a 25 listů obraz. příloh. — Marsan Robert: **Valdštejnovy choroby a jejich vliv na zmar jeho plánů.** Zvláštní otisk ze Sborníku Musejního spolku v Jičíně, roč. I., 1935, č. 1—4. Jičín 1935, nákl. Musejního spolku, v. 8°, str. 112+1. — Salaba Josef: **Rod a rodný dům Husův.** Příspěvky k Husové osobnosti, k jeho životopisu a mládí. Zvláštní otisk z Časopisu Národního muzea, roč. CIX. Praha 1935, nákl. vlastním, 8°, str. 23. — Šetka Rudolf: **Po stopách rodu Třebíckých.** Kulturně historické rozhledy do širé minulosti 400 let. Tiskem A. Landfras syn, Jindř. Hradec [1936], m. 8°, str. 83.

STROM STUPŇŮ POKREVENSTVÍ NEB PŘÁTELSTVÍ KREVNÍHO. - ARBOR CONSANGUINITATIS.

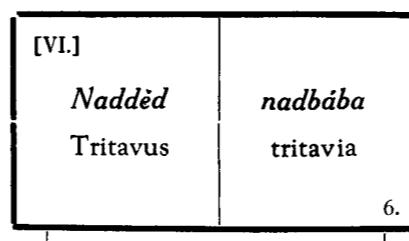
I. Přátelé krevní po otci, po meči. - Agnati, adnati.

XIV. Přátelé krevní po mateři, po přeslici neb vřeteně. - Cognati.

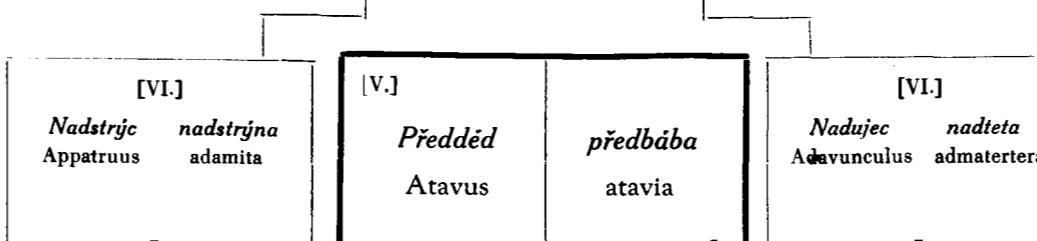
XIV.

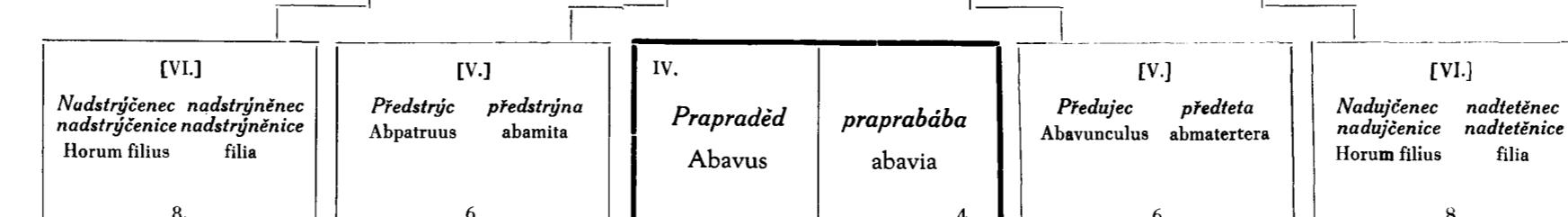
II.

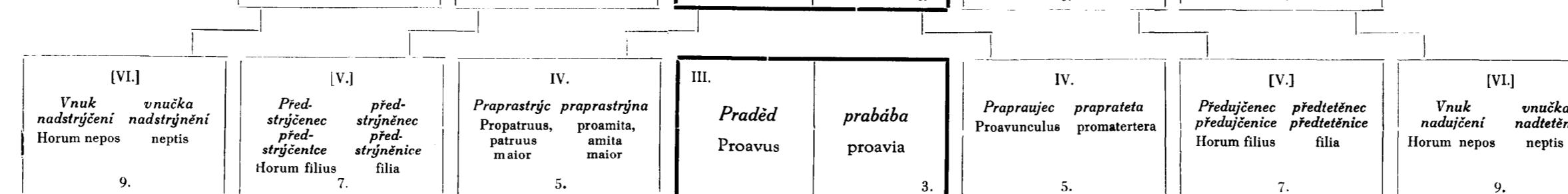
III.

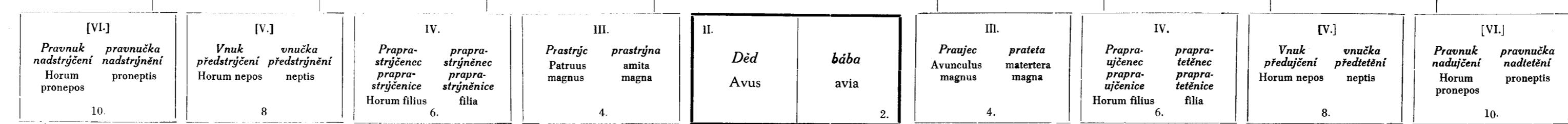
IV.

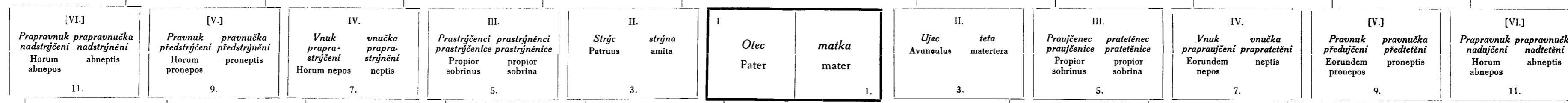
V.

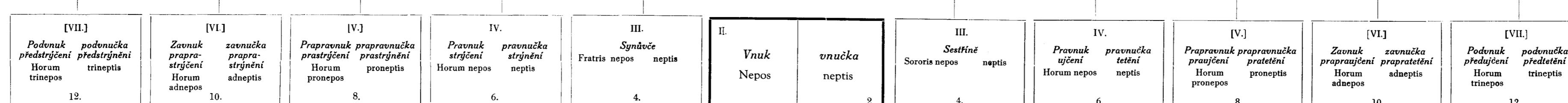
VI.

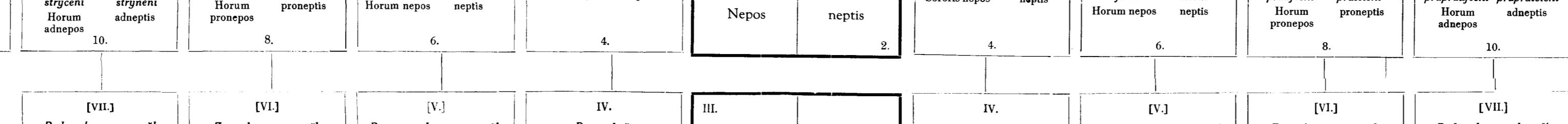
VII.

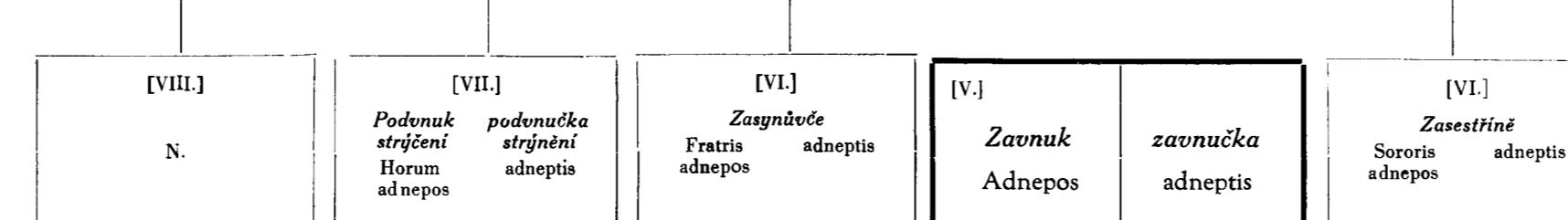
X.

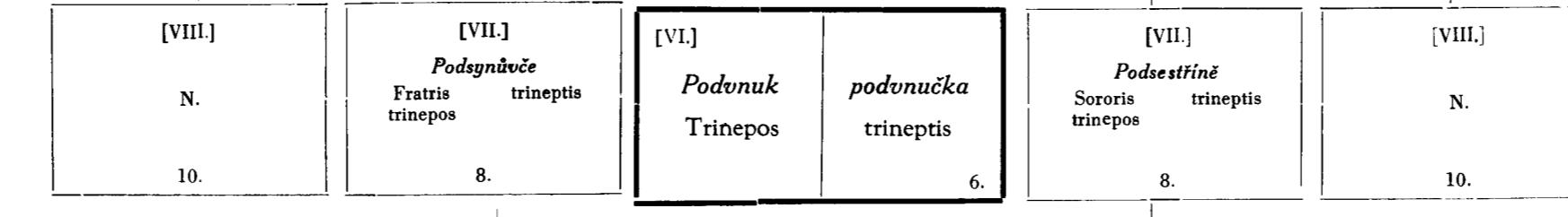
XII.

XIII.

XIV.

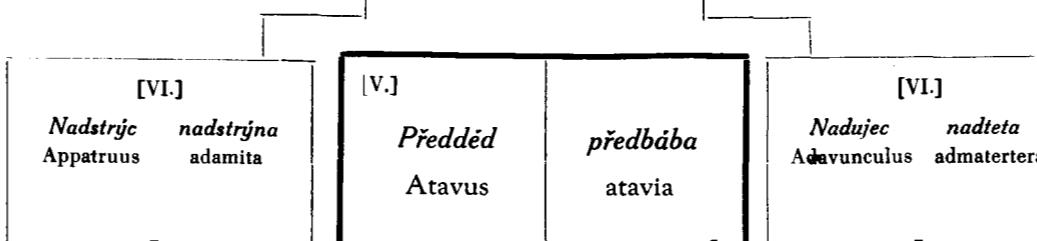

XIII.

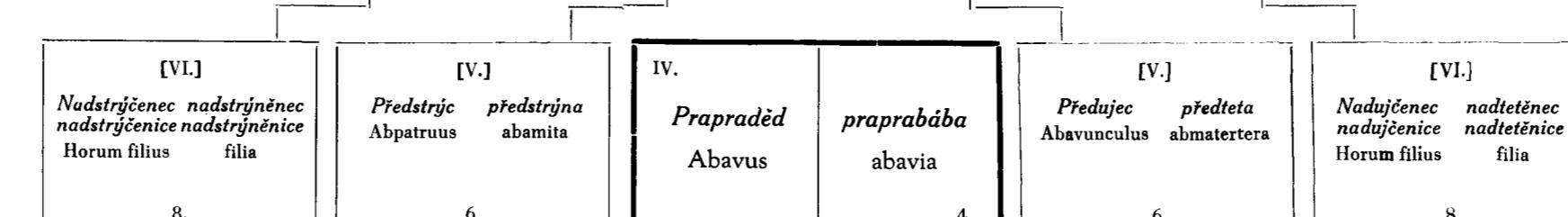
Přátelé krevní po mateři, po přeslici neb vřeteně. - Cognati.

XII.

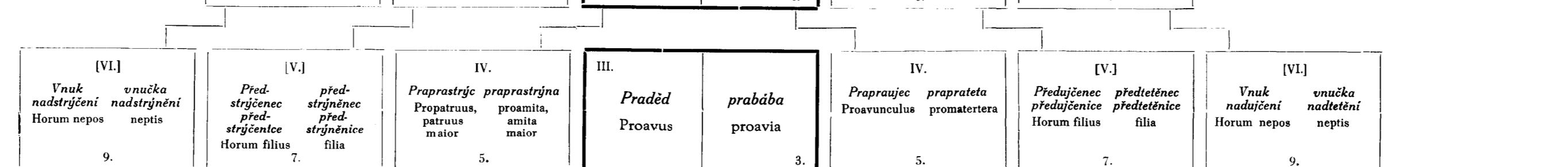
III.

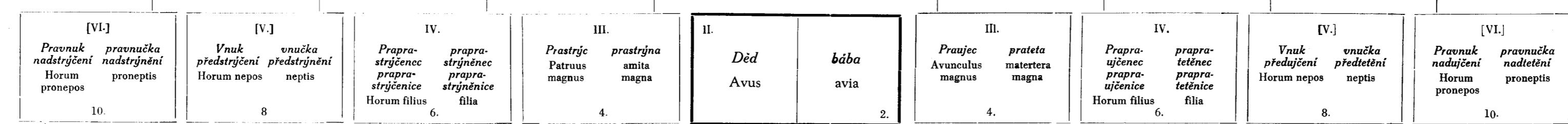
IV.

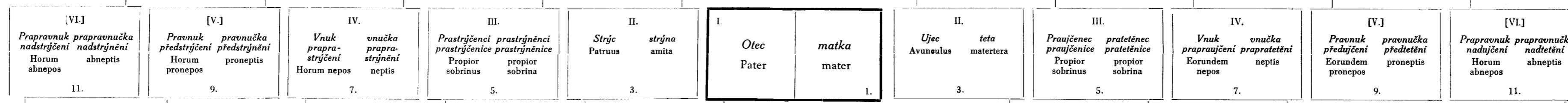
V.

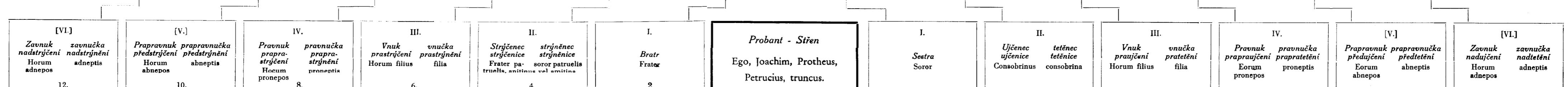
VI.

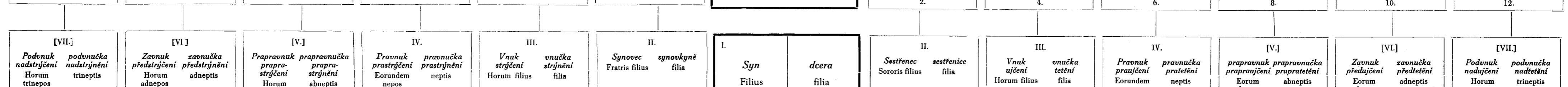
VII.

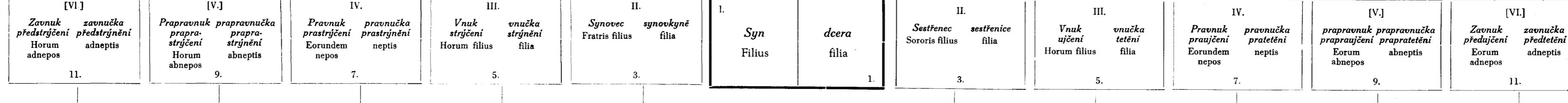
VIII.

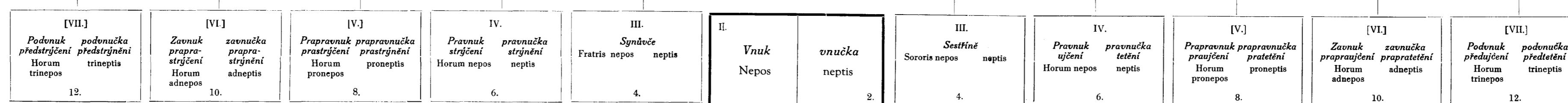
IX.

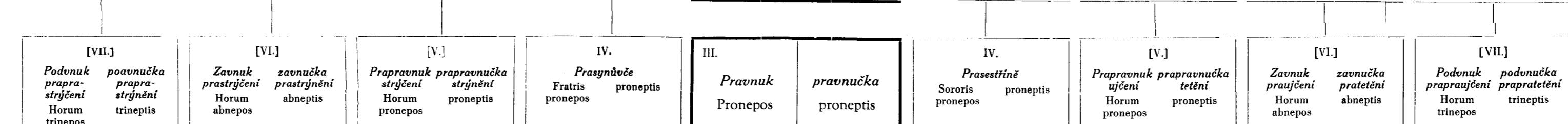
X.

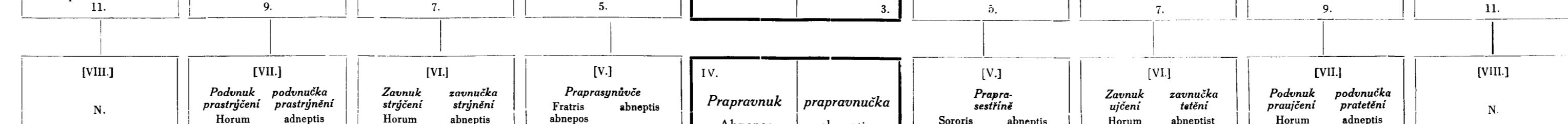
XI.

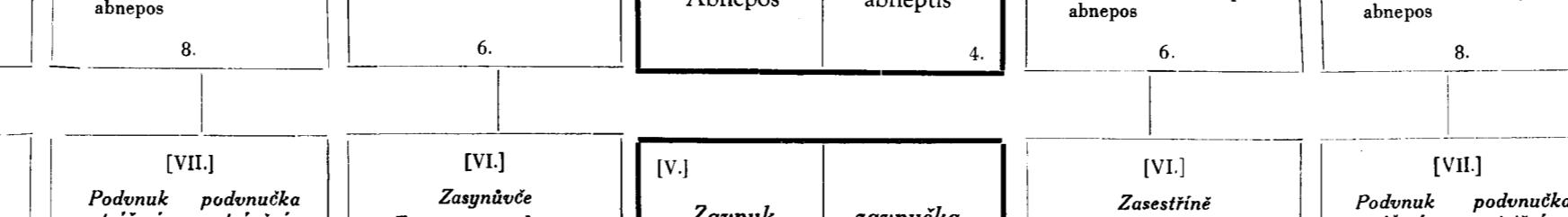
XII.

XIII.

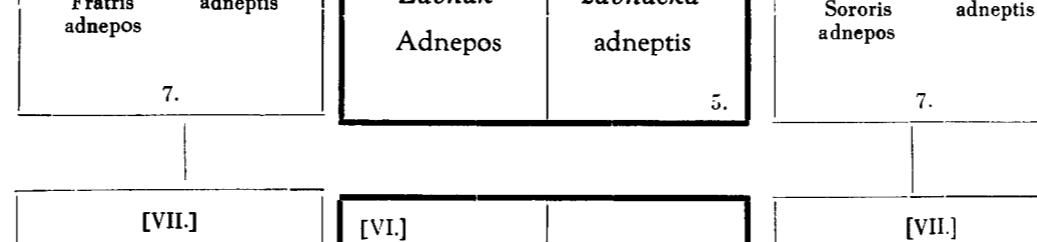

XIV.

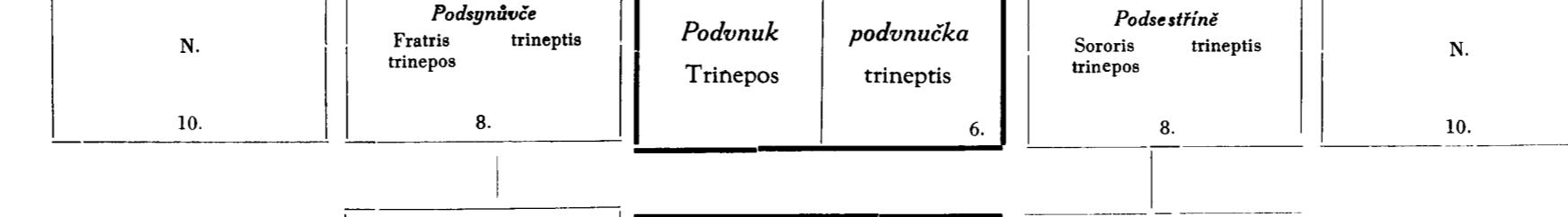

XIV.

XV.

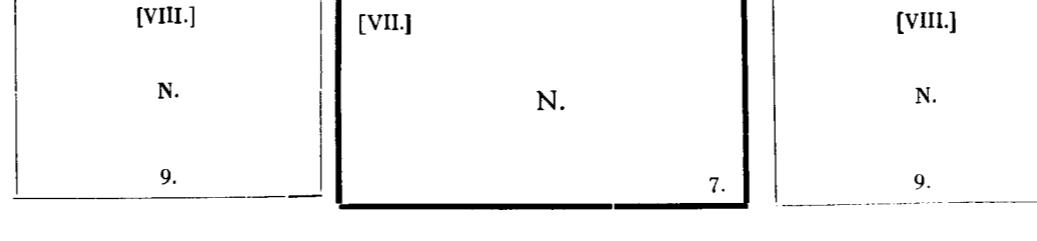

XVI.

V.

XVII.

VII.

XVIII.

IV.

XIX.

I.

X.

